

การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

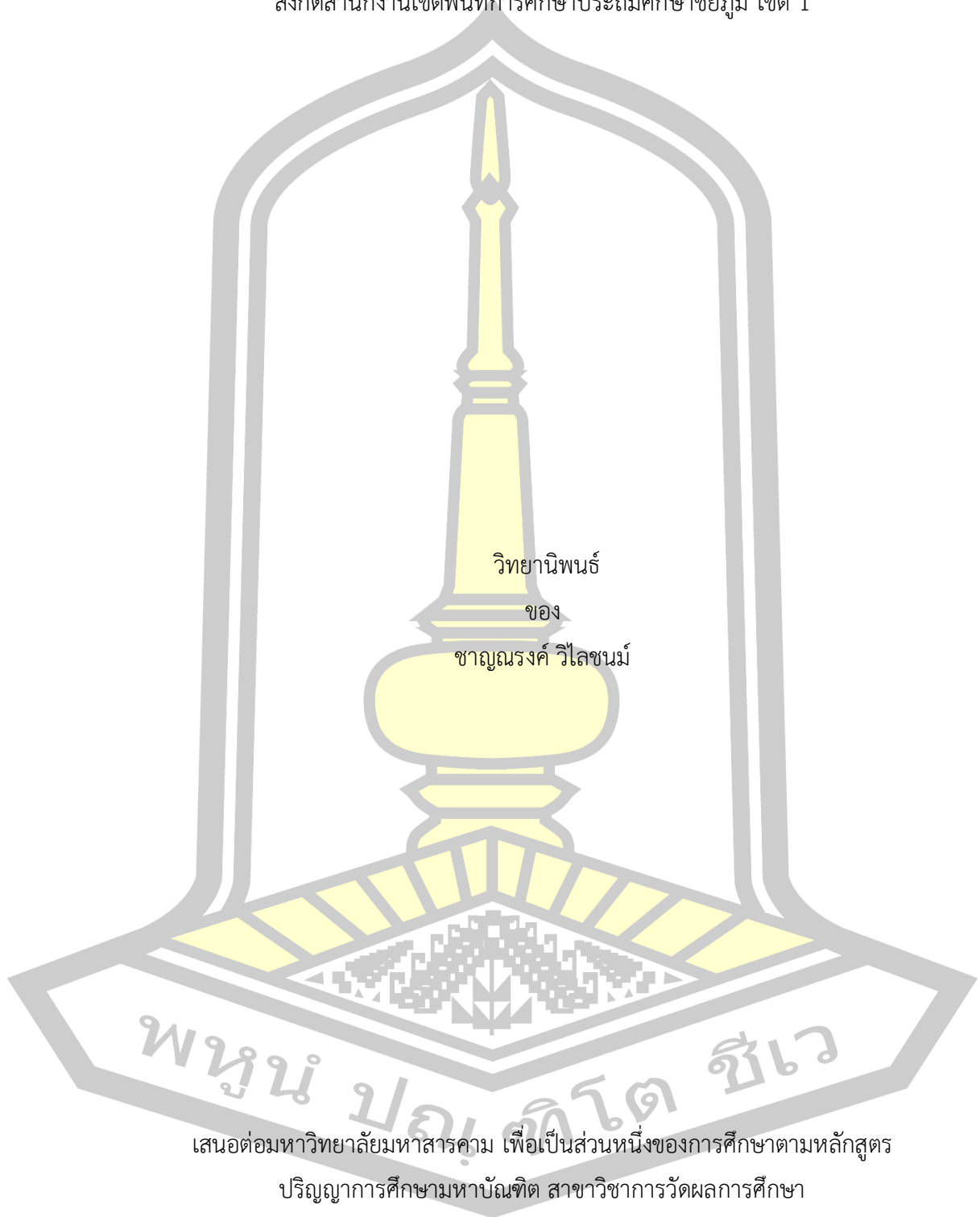
วิทยานิพนธ์
ของ
ชาญณรงค์ วิไลชนม์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

กรกฎาคม 2562

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

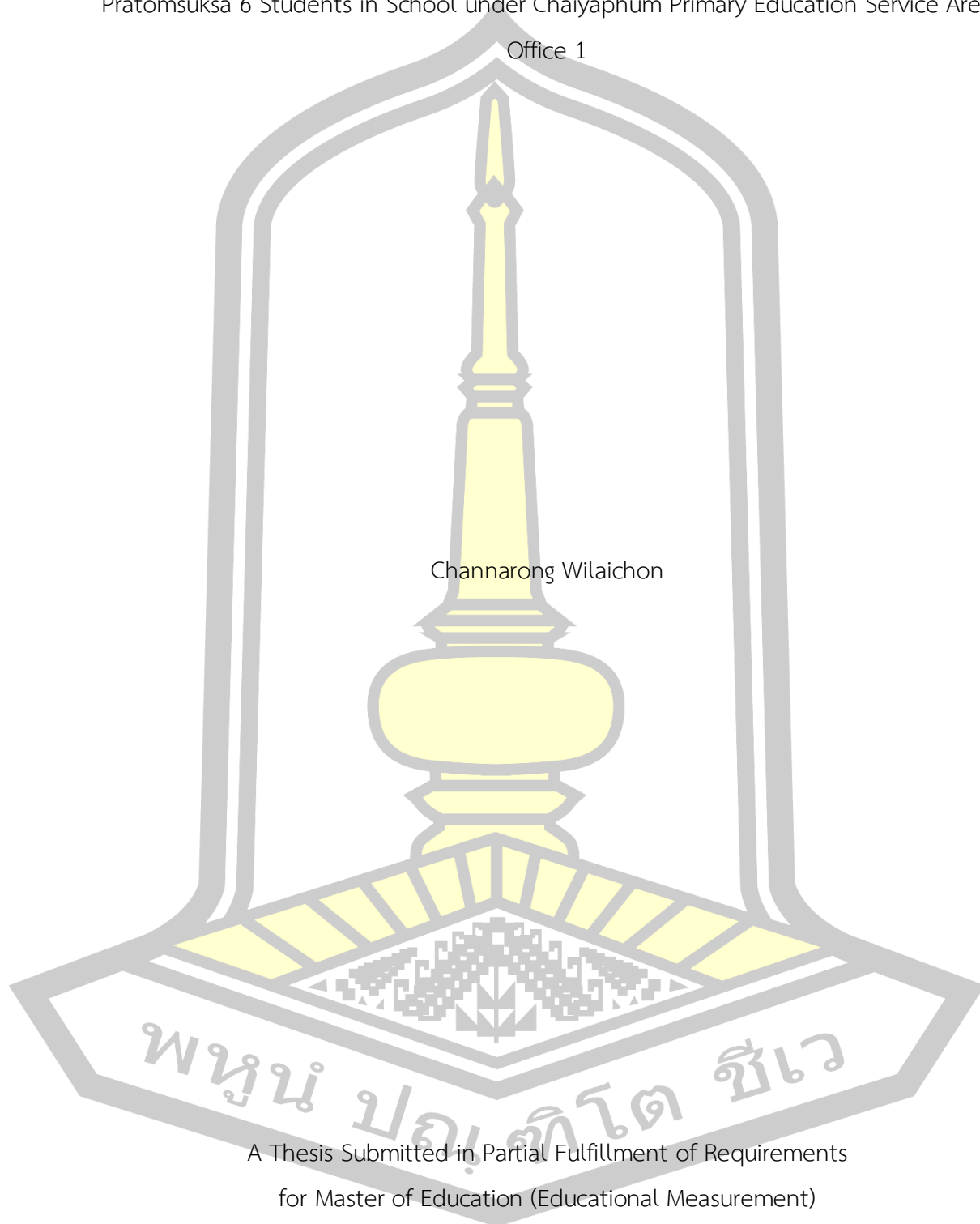
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

กรกฎาคม 2562

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Good Personality Characteristics of Good Personality of
Pratomsuksa 6 Students in School under Chaiyaphum Primary Education Service Area

Office 1

Channarong Wilaichon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Measurement)

July 2019

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายชาญณรงค์ วิไลชนม์
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. ญาณภัทร สีหะมงคล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อ. ดร. ทศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. มนต์รี วงษ์สะพาน)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. ไพศาล วรรค้ำ)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ผศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1		
ผู้วิจัย	ชาญณรงค์ วิไลชนม์		
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ทศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างมี 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครั้งที่ 1 ได้แก่ ครูประจำชั้น จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 30 คน และนักเรียน จำนวน 30 คน (2) กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครั้งที่ 2 ได้แก่ ครูประจำชั้นจำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 30 คน นักเรียนที่มีลักษณะความเป็นคนดีสูง จำนวน 30 คน และนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นคนดีต่ำ จำนวน 30 คน (3) กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบหาคุณภาพเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 368 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็น 3 ชั้นภูมิ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 171 คน ครูประจำชั้นจำนวน 26 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 171 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 368 คน จาก 26 โรงเรียน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน เป็นแบบวัดปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 43 ข้อ ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน เป็นแบบวัดปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ และฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบวัดแต่ละฉบับวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ ความขยันหมั่นเพียร หาคุณภาพของแบบวัดในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็น (IOC) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้งัด ค่าอำนาจจำแนก โดยการหาความสัมพันธ์ของข้อคำถามนั้น ๆ กับคะแนนรวมของข้อคำถามที่เหลือของแบบวัดทั้งฉบับ (Item Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยแบบวัด 3 ฉบับ แต่ละฉบับวัดลักษณะความเป็นคนดี 5 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ ความขยันหมั่นเพียร ดังนี้ ฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 43 ข้อ ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินเป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ ฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2. ผลการหาคุณภาพของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลดังนี้

2.1 ฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน 1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 2) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้งัด พบว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นคนดีสูงและนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นคนดีต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง 3) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.422 ถึง 0.851 4) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน ทั้งรายด้านและทั้งฉบับ พบว่า แบบวัดฯ มีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ตั้งแต่ 0.888-0.924 และ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.970

2.2 ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน 1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 2) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก พบว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นคนดีสูงและนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นคนดีต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง 3) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.232 ถึง 0.707 4) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน ทั้งรายด้านและทั้งฉบับพบว่า แบบวัดฯ มีความเชื่อมั่นรายด้าน ตั้งแต่ 0.734-0.844 และ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.936

2.3 ฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน 1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 2) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก พบว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นคนดีสูงและนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นคนดีต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง 3) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.234 ถึง 0.891 4) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน ทั้งรายด้านและทั้งฉบับพบว่า แบบวัดฯ มีความเชื่อมั่นรายด้าน ตั้งแต่ 0.465-0.917 และ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.933

คำสำคัญ : การพัฒนา, เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี

TITLE	The Development of Good Personality Characteristics of Good Personality of Pratomuksa 6 Students in School under Chaiphum Primary Education Service Area Office 1		
AUTHOR	Channarong Wilaichon		
ADVISORS	Tatsirin Sawangboon , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Measurement
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2019

ABSTRACT

The purposes of this research was development of Good Personality Characteristic's Measurement for Prathomsuksa VI Students in Chaiphum Primary Education Service Area Office 1. The first sample to construct quality scale on goodness were two teachers, thirty parent and thirty students. The second sample to construct quality scale on goodness were two teachers, thirty parent, thirty known group students and thirty unknown group students. The third sample to construct quality scale on goodness were one-hundred and seventy one students, twenty-six teachers and one-hundred and seventy one parent by Stratified Random Sampling form twenty-six schools. Instruments in this research were the Good Personality Characteristic's Measurement of Prathomsuksa VI Students to consist of The first Good Personality Characteristic's Measurement of students for teachers. It was forty-three item of Rating scale. The second Good Personality Characteristics' Measurement of students for parent. It was forty-two item of Rating scale. The third Good Personality characteristic's Measurement of students for students. It was thirty situation measurements of multiple choices. Each measurement form, feature measurement the goodness of the 5 students is honesty. responsibility Discipline Generosity and diligence. The content validity of measurement form by Index of Item Objective Congruence (IOC), construct validity by Known Group method,

Discrimination by Item total correlation and Reliability by α -Coefficient.

The results of the study :

1. The Good Personality characteristics' Measurement for Prathomsuksa VI Students consist of three measurement form. Each measurement form, feature measurement the goodness of the 5 students is honesty. responsibility Discipline Generosity and diligence. As follows The first Good Personality Characteristic's Measurement of students for teachers. It was forty-three item of Rating scale. The second Good Personality Characteristic's Measurement of students for parent. It was forty-two item of Rating scale. The third Good Personality Characteristic's Measurement of students for students. It was thirty situation measurements of multiple choices.

2. The quality of the Good Personality Characteristic's Measurement of students as follows.

2.1 The first Good Personality Characteristic's Measurement of students for teachers. 1) The content validity of the Good Personality Characteristic's Measurement of students by five experts have index of Item Objective Congruence since 0.60-1.00. 2) The construct validity of the Good Personality Characteristic's Measurement of students by known group method found that the average value of students with high personality characteristics and students with low personality characteristics were significantly different at the level of .01 that mean the first Good Personality Characteristic's Measurement of students for teachers have the construct validity. 3) Discrimination of the first Good Personality Characteristic's Measurement of students for teachers since 0.422-0.851. 4) The item reliability of the first Good Personality Characteristic's Measurement of students for teachers since 0.888-0.924 and whole of reliability is 0.970.

2.2 The second Good Personality Characteristic's Measurement of students for parent. 1) The content validity of the Good Personality Characteristic's

Measurement of students by five experts have index of Item Objective Congruence since 0.60-1.00. 2) The construct validity of the Good Personality Characteristic's Measurement of students by known group method found that the average value of students with high personality characteristics and students with low personality characteristics were significantly different at the level of .01 that mean the second Good Personality Characteristic's Measurement of students for parent have the construct validity. 3) Discrimination of the second Good Personality Characteristic's Measurement of students for parent since 0.232-0.707. 4) The item reliability of the second Good Personality Characteristic's Measurement of students for parent since 0.734-0.844 and whole of reliability is 0.936.

2.3 The third Good Personality Characteristic's Measurement of students for Students. 1) The content validity of the Good Personality Characteristic's Measurement of students by five experts have index of Item Objective Congruence since 0.60-1.00. 2) The construct validity of the Good Personality Characteristic's Measurement of students by known group method found that the average value of students with high personality characteristics and students with low personality characteristics were significantly different at the level of .01 that mean the third Good Personality Characteristic's Measurement of students for students have the construct validity. 3) Discrimination of the third Good Personality Characteristic's Measurement of students for students since 0.234-0.891. 4) The item reliability of the third Good Personality Characteristic's Measurement of students for students since 0.465-0.917 and whole of reliability is 0.933.

Keyword : The Development, Good Personality Characteristics's Measurement

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน กรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ กรรมการสอบ และคณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีพาย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ดร.อภิชาติ พรหมฝาย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ดร.นัจริพร สิมมาลุน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนภูหลวงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ดร.จิรนนท์ ปุมพิมาย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจตรวจเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนศรีสว่างสามัคคีทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือ ตลอดจนขอบคุณครอบครัวและญาติทุกคนที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้เมตตาสั่งสอนให้ความอนุเคราะห์ จนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต การเรียนและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ชาญณรงค์ วิลชนม์

พูน ปณ ทัต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นคนดี.....	13
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจิตพิสัย.....	44
การสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี.....	52
การหาคุณภาพแบบวัด.....	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	76
งานวิจัยในประเทศ.....	76

งานวิจัยต่างประเทศ	79
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	81
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล	93
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	96
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
ความมุ่งหมายของการวิจัย	119
สรุปผล	119
อภิปรายผล	121
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก ผลการสัมภาษณ์	136
ภาคผนวก ข แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 3 ฉบับ	143
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย	164
ภาคผนวก ง หนังสือราชการ	166
ประวัติผู้เขียน	189

สารบัญตาราง

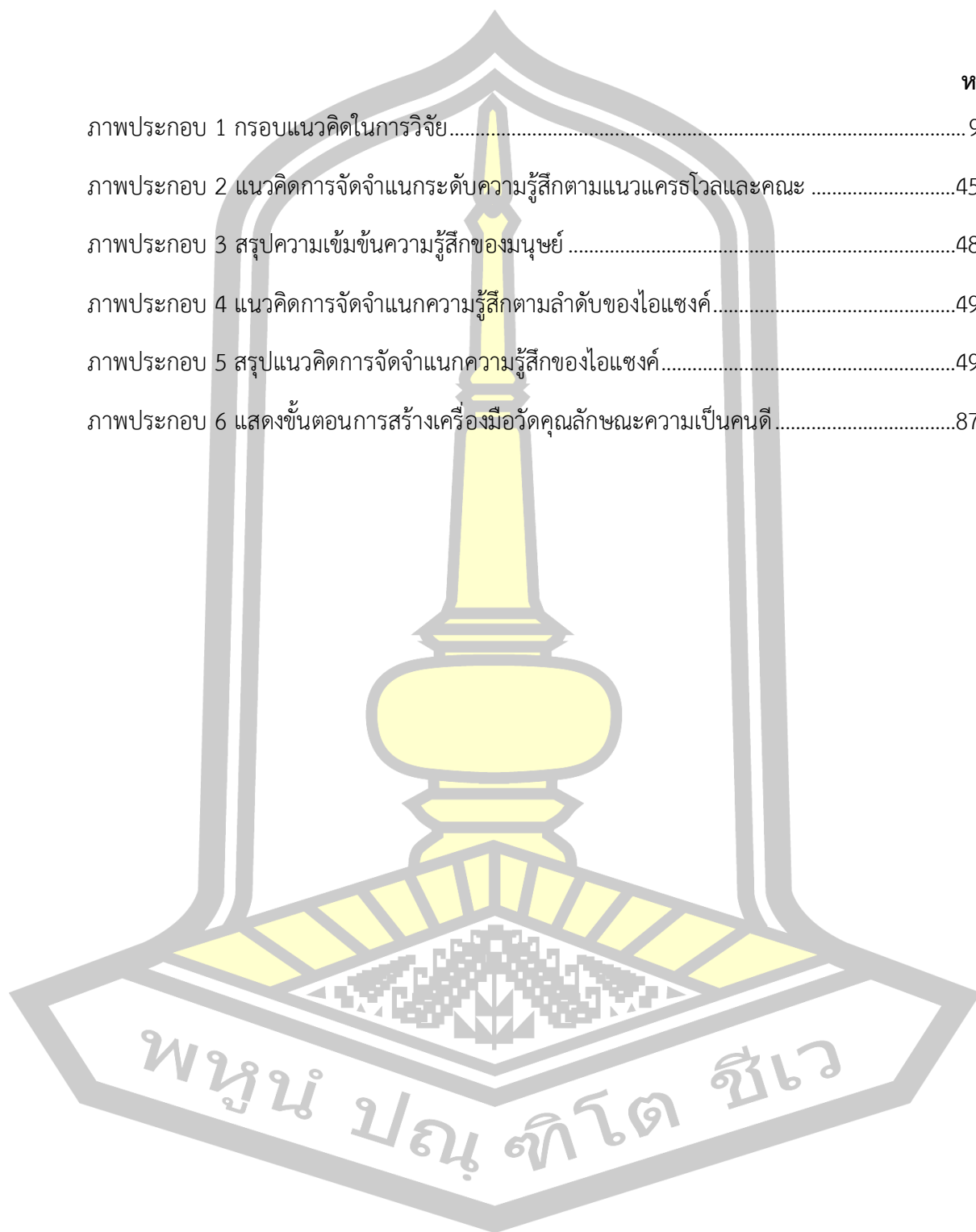
	หน้า
ตาราง 1 สังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นคนดี	21
ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและจำนวนโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2561	83
ตาราง 3 แสดงจำนวนนักเรียน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ (Try Out) เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี จำแนกตามขนาดโรงเรียน	83
ตาราง 4 แสดงจำนวนนักเรียน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบหาคุณภาพ เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี จำแนกตามขนาดโรงเรียน	84
ตาราง 5 แสดงร่างนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ ของคุณลักษณะความเป็นคนดีรายด้าน..	89
ตาราง 6 สรุปการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	93
ตาราง 7 ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน	101
ตาราง 8 ผลการความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน	103
ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน	104
ตาราง 10 แสดงค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน	106
ตาราง 11 ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	107
ตาราง 12 ผลการความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	109

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	110
ตาราง 14 แสดงค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	112
ตาราง 15 ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน	113
ตาราง 16 ผลการความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน	115
ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน	116
ตาราง 18 แสดงค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน	118

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
ภาพประกอบ 2 แนวคิดการจัดจำแนกระดับความรู้สึกตามแนวแคธวอลและคณะ	45
ภาพประกอบ 3 สรุปความเข้มข้นความรู้สึกของมนุษย์	48
ภาพประกอบ 4 แนวคิดการจัดจำแนกความรู้สึกตามลำดับของไอแซงค์.....	49
ภาพประกอบ 5 สรุปแนวคิดการจัดจำแนกความรู้สึกของไอแซงค์.....	49
ภาพประกอบ 6 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี.....	87

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตด้านนิยาม จริยธรรม และพฤติกรรม ซึ่งมีผลกระทบถึงการดำเนินชีวิต ความประพฤติ ความคิด ทักษะคิดและคุณธรรมของคนในสังคม แนวทางการพัฒนาคุณภาพคนไทยควรต้องดำเนินการไปพร้อมกันทุกกลุ่มทุกระดับ แต่เมื่อพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วน กลุ่มคนที่ควรได้รับการพัฒนา คือ เยาวชน เนื่องจากเยาวชนเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อและอาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้ง่าย การพัฒนาเยาวชนเพื่อแก้ปัญหาต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหา และสาเหตุสำคัญเกิดจากการที่เยาวชนรุ่นหลังขาด “ภูมิคุ้มกัน” โดยเฉพาะการขาดความรู้ที่ถูกต้อง ในที่นี้ความรู้ที่ถูกต้อง คือ ความรู้ที่จะทำให้เยาวชนรู้จักดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง เป็นความรู้ที่จะทำให้มนุษย์ไม่เบียดเบียน เป็นความรู้ที่ทำให้มนุษย์มีคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่ดีงาม (เตชปญโญ ภิกขุ, 2553) นักเรียนและนักศึกษาผู้เป็นเยาวชนที่จะเติบโตไปเป็นพลเมืองของประเทศ กำลังดำเนินชีวิตท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งพบว่าเยาวชนให้การรับรู้ข้อมูลน้อยมาก ต่อการประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ มีพฤติกรรมการใช้วิถีชีวิตแบบเสพสุขจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไม่รับรู้เรื่องกิจการบ้านเมืองและวางแผนต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครองและสังคม (ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2553) ขาดระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ ขาดความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวและผู้อื่น ไม่มีจิตอาสาและจิตสาธารณะ ไม่อุทิศตนเพื่อส่วนรวมซึ่งเป็นคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดี จึงทำให้ในปี พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานจัดทำข้อเสนอนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาคนไทยยุคใหม่ให้เป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น มีความตระหนักในพลังของตนเองเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้สงบ ร่มเย็น มั่นคง โดยการเคารพกติกา หลักความเสมอภาค และภราดรภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554)

กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมโลกในทุก ๆ ด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องเร่งพัฒนาประเทศให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ประเทศที่สามารถสร้างสังคมแห่งความรู้ (Knowledge-Based Society) จะสามารถพัฒนาคนหรือประชากรให้มีคุณภาพและศักยภาพสูง ได้เปรียบในการแข่งขัน สามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างมั่นคง ประเทศต่าง ๆ จึงพยายามผลักดันประเทศของตนให้เป็นสังคมฐานความรู้ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การศึกษาของไทยจึง

ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการ ซึ่งเป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข หลักการจัดการศึกษายึดหลัก 3 ประการ คือ การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับ ประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (นิรมล กิตติวิบูลย์, 2550) นอกจากนี้เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้สู่ ศตวรรษที่ 21 คือ การเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในยุคแห่งความรู้อย่างแท้จริง นอกเหนือจากสาระวิชาหลัก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนทักษะด้านการเรียนรู้ นวัตกรรม ทักษะด้านการสื่อสาร สื่อและเทคโนโลยี รวมถึงทักษะชีวิตที่ประกอบไปด้วยความรู้ เกี่ยวกับโลก ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และผู้ประกอบการ ความรู้ด้านพลเมืองดี สุขภาพและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย (วิจารณ์ พานิช, 2555) ซึ่งการเป็นพลเมืองดีหรือการเป็นคนดีนั้น ถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต ซึ่งผู้เรียนทุกคนควรมีคุณลักษณะของความเป็นคนดี เพื่ออยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

จากสภาพการณ์ที่กล่าวมานี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายจึงจำเป็นต้องร่วมมือกัน หาทางแก้ปัญหา ต้องพยายามปลูกฝังความเป็นคนดีให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น ในประเด็นนี้ สำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินมาตรฐานการศึกษา (องค์การมหาชน) ให้ ความสำคัญในประเด็นความเป็นคนดีอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการกำหนดให้ความเป็นคนดีนี้เป็น ตัวบ่งชี้ที่ 1 ในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา (พ.ศ. 2559-2563) ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้เรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2556) แต่อย่างไรก็ตามหลายปีที่ผ่านมา บทบาทของสถาบันทางสังคมมีบทบาทในการปลูกฝังและ เสริมสร้างเด็กลดน้อยลง ดังเช่น สถาบันครอบครัวบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทในการ ดูแลให้ความรักความอบอุ่น กล่อมเกลาจิตใจ อบรมสั่งสอน ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เยาวชนผู้ผิด ชอบชั่วดี จนเกิดมโนธรรมและจริยธรรมที่ดีได้ เนื่องจากเยาวชนไม่ได้ต้องการเพียงแค่สิ่งปรนเปรอ เพียงแค่ “วัตถุเงินทอง” เท่านั้น แต่พวกเขาต้องการ “เวลา” และที่สำคัญพวกเขาต้องการ “ความรักความอบอุ่น” (สุชุม เฉลยทรัพย์, 2550) สำหรับบทบาทของโรงเรียนมีครูเป็นผู้นำที่ สอนนักเรียน ขาดทักษะการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ในขณะที่วัดซึ่งมีพระสงฆ์ทำหน้าที่อบรมสั่ง สอนด้านคุณธรรม แต่ขาดการประสานกันระหว่างโรงเรียน ทำให้เกิดปัญหานักเรียนห่างไกลจาก คุณธรรม และบทบาทของสื่อมวลชน ทำหน้าที่เสนอข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ และมีอิทธิพลต่อขบวนการ เรียนรู้ กลับเสนอข่าวในด้านลบเป็นส่วนใหญ่ ดังที่ได้พบเห็นในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ ทำให้เกิดปัญหาการมีวอบายมุขต่าง ๆ ติดเกม ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ขาดสัมมาคารวะและก้าวร้าว (สุชุม เฉลยทรัพย์, 2550)

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กดังกล่าว มีบุคคลหลายฝ่ายพยายามที่จะหาหนทางแก้ไข โดยนักวิชาการให้ความสำคัญไปที่สถาบันทางสังคม ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ปลูกฝัง ความเชื่อเจตคติและค่านิยมให้แก่เด็ก คอยขัดเกลาอุปนิสัยใจคอและการปฏิบัติให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ช่วยให้เด็กเรียนรู้ว่าสิ่งใดดีสิ่งใดชั่ว สิ่งใดพึงปฏิบัติ สิ่งใดไม่พึงปฏิบัติ หากสถาบันทางสังคมเหล่านี้ได้ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง จะช่วยให้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กจะลดลง เช่นพ่อแม่ผู้ปกครองมีเวลากับลูกมากขึ้น ให้ความรักความอบอุ่น ครูสอนนักเรียนให้มีความรู้และเป็นคนดี วัตถุประสงค์ที่ขัดเกลาจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมและสื่อมวลชนเสนอข่าวสารในเชิงบวกเพื่อพัฒนาทางความคิด การดำเนินชีวิตในสังคม เป็นต้น โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมซึ่งได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นแหล่งบ่มเพาะปลูกฝังเยาวชนของประเทศให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขในการดำรงชีวิต ดังที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สถานศึกษาจึงต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นลักษณะเฉพาะ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นลักษณะภายในของบุคคลเกี่ยวข้องกับ สังคม อารมณ์ ความรู้สึกที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ ประกอบด้วย คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ การอยู่อย่างพอเพียง ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความรักความเป็นไทย และการมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การปลูกฝังความเป็นคนดีให้แก่ผู้เรียนเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งและเป็นบทบาทหน้าที่ของหลายฝ่ายร่วมกัน กระนั้น การปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นคนดีให้แก่ผู้เรียนจะได้ผลมากน้อยเพียงใด ยังไม่มีเครื่องมือที่ใช้วัดคุณลักษณะเหล่านี้ได้อย่างชัดเจน ในสถานการณ์เช่นนี้ จึงสมควรต้องมีเครื่องมือวัดคุณลักษณะภายในด้านความเป็นคนดี ซึ่งหากเราสามารถพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านความเป็นคนดีที่มีคุณภาพแล้วจะส่งผลอย่างยิ่ง เช่น เมื่อเราสามารถวัดระดับความดีของนักเรียนได้อย่างแม่นยำน่าเชื่อถือแล้ว ผู้ปกครอง หรือ ครู ก็จะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาส่งเสริมผู้เรียนที่ยังมีระดับความดีไม่สูง ให้มีคุณลักษณะความเป็นคนดีเพิ่มมากขึ้นและสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

การวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี ถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะด้านจิตพิสัยอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นคุณลักษณะแฝงภายในบุคคลเกี่ยวข้องกับ เจตคติ ค่านิยม จริยธรรม และบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สังเกตได้ยาก การวัดจิตพิสัยให้ใกล้เคียงกับคุณลักษณะภายในของบุคคล

มากที่สุดต้องอาศัยข้อมูลอ้างอิงหลาย ๆ ด้านมาประกอบกัน ร่วมกับเกณฑ์ที่ชัดเจนและเชื่อถือได้ แต่สภาพของการวัดด้านจิตพิสัยปัจจุบันยังเป็นปัญหา กล่าวคือ ยากต่อการให้นิยามที่ชัดเจน ผู้รู้หลายคนให้นิยามไม่ตรงกัน ขาดทฤษฎีที่เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือวัด ผลที่วัดออกมา จึงไม่มั่นใจเท่าที่ควร คุณลักษณะบางอย่างบางส่วนผันแปรไปตามเวลา สถานที่ อารมณ์ จังหวะธรรมชาติแท้จริงได้ยาก พฤติกรรมอย่างเดียวกันของหลายคนอาจมาจากต้นเหตุของจิตที่ แตกต่างกัน คนที่มีคุณลักษณะทางจิตพิสัยเหมือนกัน อาจมีพฤติกรรมการแสดงออกที่แตกต่างกัน และพฤติกรรมที่แตกต่างกันอาจมาจากคุณลักษณะทางจิตพิสัยเดียวกัน ผู้ตอบบางคนตอบไม่ตรงกับ ความเป็นจริง เพราะถ้าตอบตรงตามความเป็นจริงจะทำให้ตนเสียผลประโยชน์ได้คะแนนน้อย ภาพพจน์ในสายตาคนอื่นอยู่ในระดับต่ำและ ไม่สอดคล้องกับความมุ่งหวังทางสังคม (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ธรรมชาติของการวัดจิตพิสัย เป็นคุณลักษณะด้านจิตใจที่มองไม่เห็น หรือเป็นนามธรรม เป็นการวัดทางอ้อม การวัดจิตพิสัยมีความคลาดเคลื่อนในการวัดเกิดขึ้นได้ง่าย อาจมีการเสแสร้งและบิดเบือนคำตอบของผู้ถูกวัด การตอบของผู้ถูกวัดมีลักษณะเป็นไปตามที่สังคม มุ่งหวัง (ปรีชา เครือวรรณ และสมพงษ์ พันธุ์รัตน์, 2558)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ประกอบด้วยเขตบริการ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบ้านเขว้า อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอหนองบัวแดง และอำเภอภักดีชุมพล มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 240 โรงเรียน จำนวนนักเรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวน 33,760 คน ซึ่งในการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เป็นหน้าที่ของโรงเรียนในการดำเนินการตามที่ โรงเรียนกำหนดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ยังไม่มีการสร้างแบบวัดคุณลักษณะดังกล่าวที่ได้มาตรฐาน จึงทำให้การวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในหลาย ๆ โรงเรียนยังไม่ชัดเจน

การสร้างเครื่องมือในการวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งวิธีการ วัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยนั้นควรใช้หลาย ๆ วิธีร่วมกัน อาทิ การสังเกต โดยสังเกตการพูด การกระทำ การเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการวัด การสัมภาษณ์พูดคุยกับนักเรียนใน ประเด็นที่ต้องการข้อมูล การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และการใช้ แบบวัดเชิงสถานการณ์ (ชวลิต ชูกำแหง, 2550) นอกจากนี้หลักการวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยนั้นต้อง วัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด วัดหลายๆ ครั้ง วัดผลอย่างต่อเนื่องต้องอาศัย ความร่วมมือจากผู้ที่ถูกวัดเป็นอย่างดี และใช้ผลการวัดให้ถูกต้อง (ปรีชา เครือวรรณ และสมพงษ์ พันธุ์รัตน์, 2558)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน ความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นนักเรียนที่จะจบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาที่กำลังจะก้าวเข้าสู่วัยรุ่น หากมีเครื่องมือที่สามารถวัดระดับความเป็นคนดีของนักเรียน กลุ่มนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง

และผู้เกี่ยวข้องที่จะได้ทราบการพัฒนาของผู้เรียนว่ามีคุณลักษณะความเป็นคนดีตามที่สถานศึกษา กำหนดหรือไม่ อย่างไร มีข้อบกพร่องในเรื่องใด ควรจะปรับปรุงพัฒนาปลูกฝัง และส่งเสริม คุณลักษณะที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น เพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพบรรลุตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรและเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ความสำคัญของการศึกษา

1. ได้เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ครูผู้สอน ครูวัดผล/ครูฝ่ายวิชาการ นายทะเบียน ครูแนะแนว คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประเมินนักเรียนและจะได้ทราบว่านักเรียนมีคุณลักษณะ ความเป็นคนดี อยู่ในระดับใด ซึ่งจะสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนานักเรียนได้ถูกต้อง เหมาะสม
2. ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านอื่นสำหรับ นักเรียนต่างระดับชั้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา
เนื้อหาด้านคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกะระหะ มาจากความเห็นที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นคนดี จำนวน 11 แหล่งข้อมูล เอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ศึกษาานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 และ

ผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่างคุณลักษณะความเป็นคนดี 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ
ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความขยันหมั่นเพียร

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4,075 คน ครูประจำชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 252 คนและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 4,075 คน รวมทั้งสิ้น 8,402 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
ปีการศึกษา 2561 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม
ศรีสะอาด, 2545) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 555 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นกลุ่มนักเรียน 261 คน กลุ่มครูประจำชั้น 33 คน
และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 261 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 555 คน

3. ด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรด้านคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.1.1 ค่าความเที่ยงตรง

3.1.2 ค่าความเชื่อมั่น

3.1.3 ค่าอำนาจจำแนก

3.2 ตัวแปรด้านคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรย่อย
5 รายการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ
ความขยันหมั่นเพียร

4. ด้านระยะเวลา

งานวิจัยนี้ดำเนินการในปีการศึกษา 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนที่บ่งบอกให้เห็นอุปนิสัยที่ดี
มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ความถูกต้อง ที่มีอยู่ภายในจิตใจของผู้เรียน ที่สถานศึกษา
กำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
2. คุณลักษณะความเป็นคนดี หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลที่
แสดงออกในรูปของลักษณะท่าที อุปนิสัย ความรู้สึกนึกคิดและความประพฤติที่ดี ได้แก่

2.1 ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่ประพฤติตนอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน รวมถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นและความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

2.2 ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ พยายามที่จะปรับปรุงพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น มีความสำนึกในหน้าที่ทั้งต่อตนเองและสังคม พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และไม่ละทิ้งงานเมื่อประสบอุปสรรค

2.3 ความมีระเบียบวินัย หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่ถูกต้องตามกฎกติกา ข้อบังคับ หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ

2.4 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีบุคคล กระทำเพื่อผู้อื่นและสังคม การแบ่งปันหรือของใช้ให้แก่ผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยมิได้ถูกบังคับหรือขอร้องให้ช่วยเหลือ

2.5 ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่ามีความบากบั่น พยายามทำงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วางแผน จัดระบบ และศึกษาหาความรู้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

3. เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นสำหรับวัดความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเนื้อหาครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นคนดี 5 ประการ ซึ่งในการวิจัยนี้ จะใช้เครื่องมือวัด 3 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบประเมินนักเรียนโดยครูประจำชั้น มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 2 แบบประเมินนักเรียนโดยผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนมีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นแบบวัดแบบปรนัย 5 ตัวเลือก

4. คุณภาพของเครื่องมือ หมายถึง คุณลักษณะของเครื่องมือเป็นรายชื่อและทั้งฉบับที่พิจารณาได้จากค่าความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นเป็นรายชื่อและทั้งฉบับดังนี้

4.1 ความเที่ยงตรง หมายถึง ลักษณะของเครื่องมือที่มีความสามารถประเมินสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็นแล้ว

คำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของคุณลักษณะความเป็นคนดี (IOC) และ ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มรูซัด

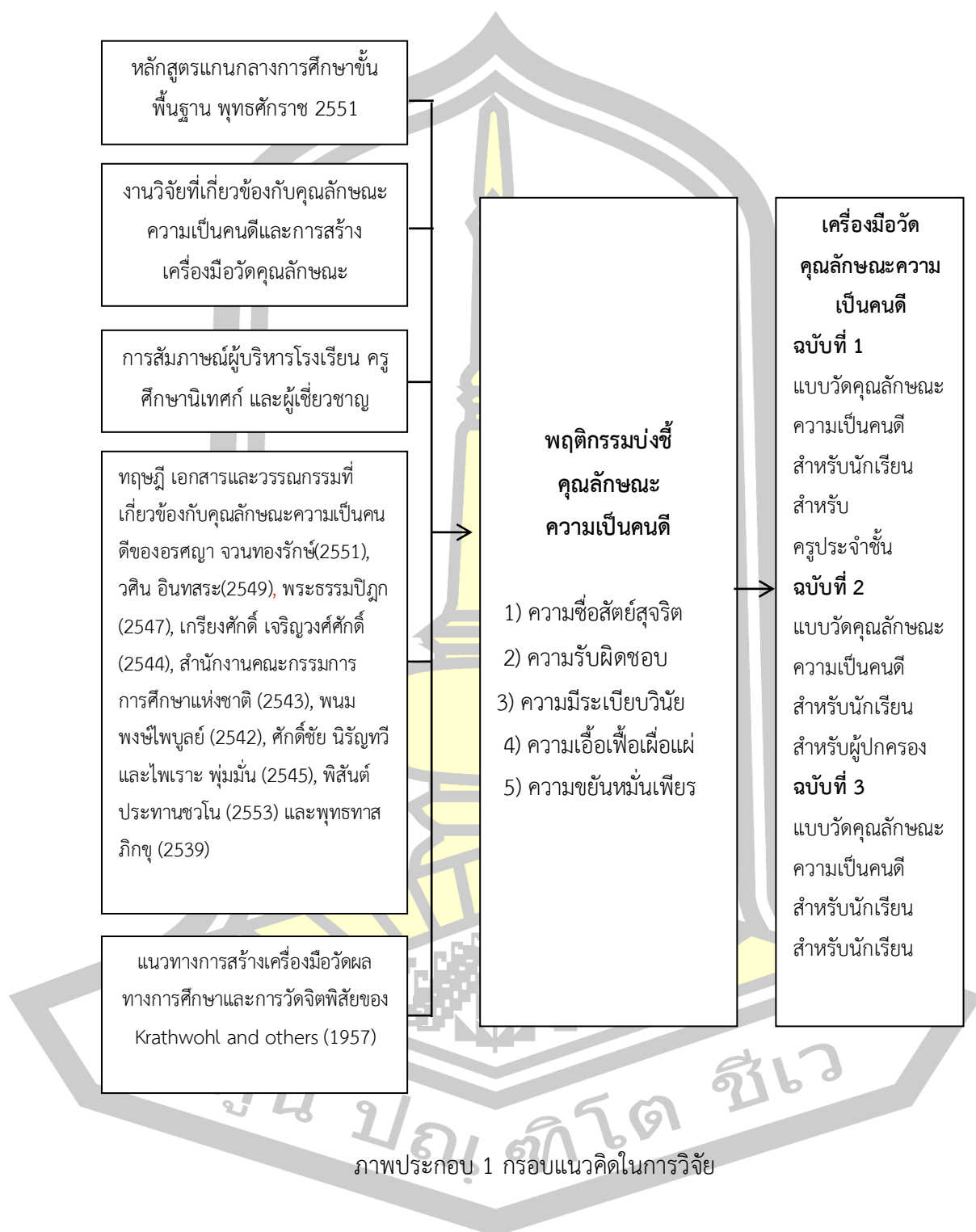
4.2 ความเชื่อมั่น หมายถึง ลักษณะของเครื่องมือที่เราต้องการวัดมีความคงที่แน่นอน เมื่อมีการวัดซ้ำหลาย ๆ ครั้งแล้วให้ผลเหมือนเดิมหรือต่างไปเล็กน้อย ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Method)

4.3 ค่าอำนาจจำแนก หมายถึง ลักษณะของเครื่องมือที่สามารถแยกผู้ตอบออกเป็นกลุ่ม ที่มีคุณลักษณะที่ต้องการวัดตามแบบวัดสูงกับกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่ต้องการวัดตามแบบวัดต่ำ โดยการหาค่า Item Total Correlation

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัยได้รวบรวมและศึกษาข้อมูลตามเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นคนดี
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจิตพิสัย
4. การสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี
5. การหาคุณภาพแบบวัด
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึงที่มาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่าจากการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ภาระและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนี้ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสาร

แสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จะช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

3. จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา
มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน
เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและ
ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี
และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต
และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา
สิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกในมุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม
อย่างมีความสุข

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาฯ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม
ในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน
ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจา
ต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล
และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อ
ตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์
การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้าง
องค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรค
ต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ
เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์

ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

จากรายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สามารถสรุปได้ว่า หัวใจหลักของหลักสูตรแกนกลางนี้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขในการเรียนรู้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นคนดีตั้งในหัวข้อต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นคนดี

1. ความหมายของความเป็นคนดี

ความเป็นคนดีของผู้เรียนถือเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากความเป็นคนดีจะเป็นพื้นฐานส่งเสริมพัฒนาการของเยาวชนให้เติบโตไปในทิศทางที่ถูกต้อง นักการศึกษาและผู้นำทางศาสนาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “คนดี” ไว้อย่างหลากหลาย ได้แก่

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2540) ได้ให้ความหมายของคำว่า “คนดี” ไว้ว่าหมายถึง คนสมบูรณ์แบบหรือมนุษย์ที่สมบูรณ์ซึ่งถือว่าเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณค่าอย่างแท้จริงของมนุษยชาติ

พระมงคลเทพมุนี และพระมหาเสริมชัยมงคล (2543) ได้กล่าวว่า “คนดี” หมายถึงบุคคลที่กระทำแต่กรรมดีพูดแต่คำพูดที่ดีมีแก่นสาร

กรมสุขภาพจิต (2543) ได้ให้ความหมายของความเป็นคนดีหมายถึงลักษณะของคนที่สามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจคนอื่นและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแยกเป็น 9 ด้าน

1. การควบคุมตนเอง
2. ความรับผิดชอบ
3. การมีแรงจูงใจ
4. การตัดสินใจและแก้ปัญหา
5. สัมพันธภาพกับผู้อื่น
6. ความภูมิใจในตนเอง
7. ความพอใจในชีวิต
8. ความสุขสงบทางใจ
9. การเห็นใจผู้อื่น

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) อธิบายว่า คนดีคือคนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมีจิตใจที่ดีงามมีคุณธรรมจริยธรรมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า ความเป็นคนดีหมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมของความมีวินัยและค่านิยมประชาธิปไตย ความมีวินัยคือคุณลักษณะจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบกฎกติกาของสังคมเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและของส่วนรวม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2544) ได้กล่าวไว้ในแผนวัฒนธรรมแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ว่าคนดีคือคนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ พากเพียร ขยัน ประหยัด รักประเทศ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข

ประกาศรี สี่ห้าไฟ (2545) ให้ความหมายของความเป็นคนดีคือลักษณะของบุคคล สมบูรณ์ด้วยศีลเป็นบัณฑิตผู้รักษาอินทรีย์พร้อมด้วยองค์คุณในมนุษย์ผู้ฝึกตนแล้วเป็นบุคคลผู้ ประเสริฐสุดบุรุษย่อมมีชื่อเสียงไปทั่วทิศมีความยินดีในการเกื้อกูลสัตว์มีสวรรค์เป็นที่ไปในเบื้องหน้า มีความชอบธรรมนำความเจริญมาให้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของคนดีว่า หมายถึง คนที่มีคุณความดี คนที่มีคุณธรรม

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2547) ให้ความหมายของคนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงามมีคุณธรรมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข

สรุปได้ว่า ความเป็นคนดี หมายถึง บุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีลักษณะ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อตนเองและสังคม อาจแสดงออกในด้านความมีวินัยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักชาติ รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร ประหยัด มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเสียสละและ รักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2. คุณลักษณะของความเป็นคนดี

ผู้นำทางศาสนาและนักการศึกษาได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของคนดีไว้ ดังนี้

พุทธทาสภิกขุ (2539) ได้กล่าวถึงลักษณะของคนดีไว้ 30 ประการคือ

1. มีมารยาทดี
2. ความซื่อสัตย์
3. มีความสุจริต
4. มีน้ำใจดี
5. มีน้ำใจงาม
6. พุดจาไพเราะสุภาพนุ่มนวลไม่หยาบคายและไม่แข็งกระด้าง
7. ไม่พุดเพื่อเจ้า
8. ไม่พุดปด
9. มีความรู้ดี
10. ไม่พุดยุงให้เกิดการแตกร้าง
11. มีความขยัน
12. รู้จักประหยัด

13. รู้จักรักษาเกียรติของตนเอง
14. รู้จักรักษาเกียรติของญาติและมิตรสหาย
15. รู้จักรักษาเกียรติของที่ทำงานของตนเองและญาติมิตรสหาย
16. เป็นผู้รักษาความดีงาม
17. เป็นผู้สร้างงานโดยชอบ
18. รู้จักปกครองตนเอง
19. รู้จักปกครองผู้อื่นโดยชอบธรรม
20. มีความรับผิดชอบ
21. ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น
22. มีความกตัญญูกตเวที
23. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ
24. ยึดมั่นในคำสอนของศาสนาอย่างเคร่งครัด
25. มีระเบียบวินัย
26. คนที่มีความรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับ

ตนเองและผู้อื่น

27. เสียสละตนเองเพื่อผู้อื่น
28. ไม่ขยาดัว
29. มีความคงที่
30. ไม่ใฝ่ต่ำ

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2542) ได้กล่าวว่า คนดีมีลักษณะ ดังนี้

1. รู้จักหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. เสียสละ
4. อุตุน
5. ช่วยเหลือผู้อื่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้สรุปลักษณะของคนดีไว้ว่า

1. มีคุณธรรมและจริยธรรม
2. มีวินัย
3. มีความเอื้อเพื่อเกื้อกูล
4. มีเหตุผล
5. รู้หน้าที่

6. ซื่อสัตย์
7. พากเพียร
8. ขยัน
9. ประหยัด
10. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย

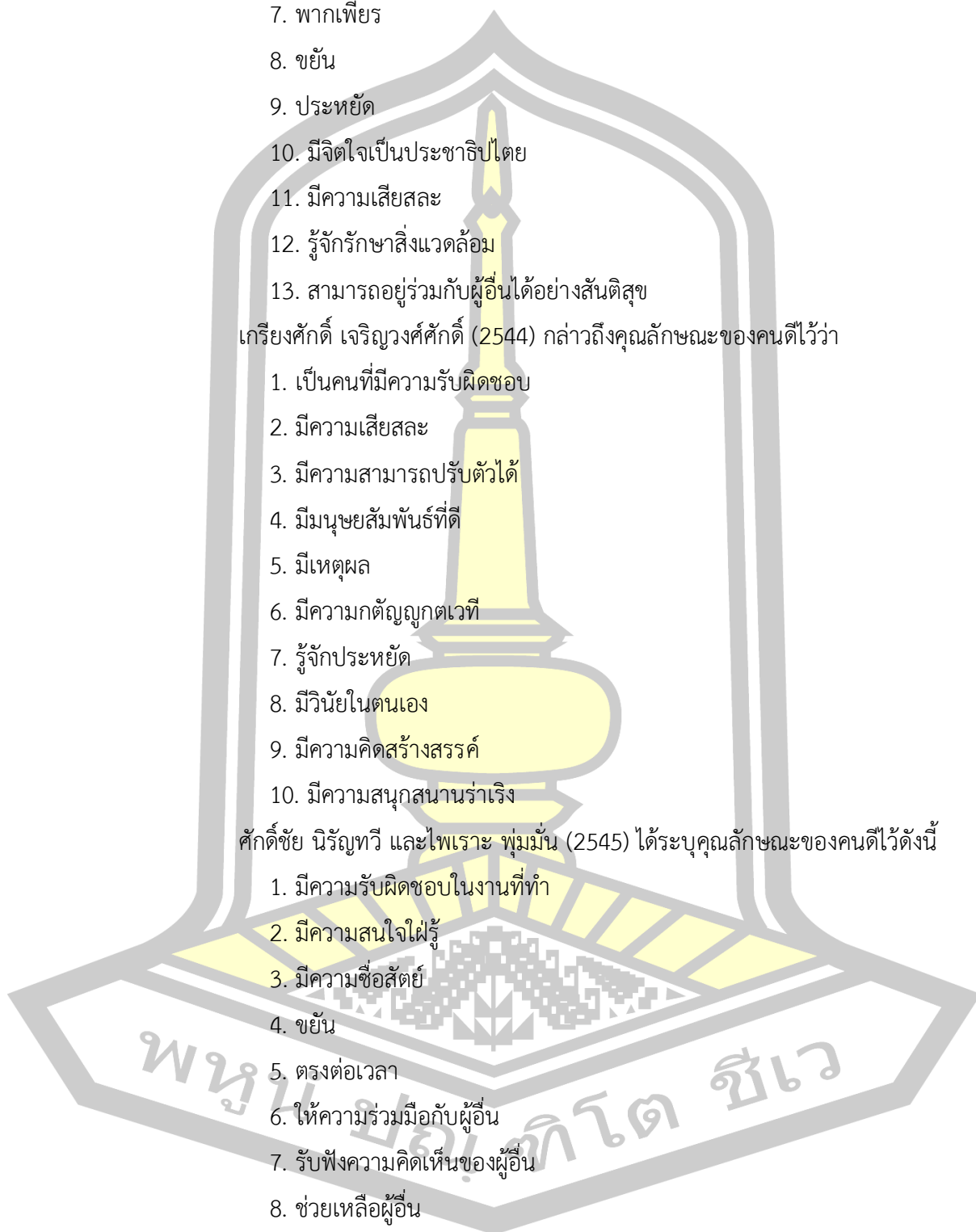
11. มีความเสียสละ
12. รู้จักรักษาสิ่งแวดล้อม
13. สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข

เกียรติก้องดี เจริญวงศ์ศักดิ์ (2544) กล่าวถึงคุณลักษณะของคนดีไว้ว่า

1. เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ
2. มีความเสียสละ
3. มีความสามารถปรับตัวได้
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
5. มีเหตุผล
6. มีความกตัญญูกตเวที
7. รู้จักประหยัด
8. มีวินัยในตนเอง
9. มีความคิดสร้างสรรค์
10. มีความสนุกสนานร่าเริง

ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี และไพเราะ พุ่มมัน (2545) ได้ระบุคุณลักษณะของคนดีไว้ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ
2. มีความสนใจใฝ่รู้
3. มีความซื่อสัตย์
4. ขยัน
5. ตรงต่อเวลา
6. ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น
7. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8. ช่วยเหลือผู้อื่น
9. ทำตามข้อตกลง
10. เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
11. มีเหตุผล

ธนพร บุญเนา (2545) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะคนดีในทัศนะของเด็กไทย: กรณีศึกษาในสังคมของเขตเทศบาลนครขอนแก่น ผลวิจัยพบว่าคุณลักษณะคนดีที่เด็กไทยให้ความสำคัญ 5 อันดับแรก คือ

1. ความสุภาพอ่อนโยน
2. ความซื่อสัตย์
3. มีระเบียบวินัย
4. ความกตัญญูกตเวที
5. อารมณ์สนุกสนานร่าเริง

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2547) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของคนดีหรือ สัปปุริสธรรม 7 ประกอบด้วย

1. รู้หลักและรู้จักเหตุ (ธัมมัญญูตา) คือ รู้หลักการและกฎเกณฑ์ของสิ่งทั้งหลายของตนเข้าไปเกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิต ในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนประพฤติปฏิบัติตามเหตุผล เช่น รู้ว่าตำแหน่งฐานะอาชีพการงานของตนมีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างไร มีอะไรเป็นหลักเกณฑ์ จะต้องทำอะไร อย่างไร จึงจะเป็นเหตุให้บรรลุผลสำเร็จที่เป็นไปตามหน้าที่และความรับผิดชอบนั้น ๆ ดังนี้ เป็นต้น ตลอดจนถึงขั้นสูงสุดคือรู้เท่าทันกฎธรรมชาติและหลักความจริงตามธรรมชาติ เพื่อประโยชน์ต่อโลกและชีวิตอย่างถูกต้อง มีจิตใจเป็นอิสระไม่ตกเป็นทาสของโลกและชีวิตนั้น ซึ่งถ้าจะจัดหลักธรรมนี้อยู่ในชีวิตประจำวันจะจัดอยู่ในคุณลักษณะคนดีในหัวข้อรับผิดชอบต่อสังคม ซื่อสัตย์ มีการศึกษาสูง มีความทะเยอทะยานและมีเหตุผล
2. รู้ความมุ่งหมายและรู้จักผล (อรรถัญญูตา) คือ รู้ความหมายและความมุ่งหมายของหลักการที่ตนปฏิบัติ เข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจการที่ตนกระทำ รู้หลักการนั้น ๆ มีความหมายอย่างไร รู้ว่าตนทำอยู่นั้นดำเนินชีวิตนั้นเพื่อประสงค์ประโยชน์อย่างไรหรือควรจะได้บรรลุถึงผลอะไร ที่มีหน้าที่ตำแหน่งฐานะในกรงานนั้น ๆ เขากำหนดวางกันไว้เพื่อความมุ่งหมายอะไรกิจการที่ตนทำขณะนี้ เมื่อทำไปแล้วจะเกิดผลอย่างไร เป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไร ดังนี้ เป็นต้น ตลอดจนถึงขั้นสูงสุดคือ รู้ความหมายของคติธรรมคาและประโยชน์ที่เป็นสาระของชีวิต ซึ่งถ้าจะจัดหลักธรรมนี้อยู่ในชีวิตประจำวันจะจัดอยู่ในคุณลักษณะคนดีในหัวข้อมีความคิดสร้างสรรค์และมีฐานะมั่นคง
3. รู้จักตน (อัตตัญญูตา) คือ รู้ความเป็นจริงว่าตัวเรานั้นโดยฐานะภาวะเพศ กำลัง ความรู้ ความถนัด ความสามารถและคุณธรรม เป็นต้น บัดนี้ เท่าไร อย่างไร แล้วประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม รู้จักแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมทำการต่าง ๆ ให้สอดคล้องถูกต้องตรงทางที่จะให้เจริญก้าวหน้าองงามบังเกิดผลดี ซึ่งถ้าจะจัดหลักธรรมนี้อยู่ในชีวิตประจำวันจะจัดอยู่ในคุณลักษณะคนดีในหัวข้อ มีความกตัญญูกตเวที มีความสามารถสูง มีความเมตตากรุณาและมีความเสียสละ

4. รู้จักประมาณ (มัตตัญญูตา) คือ รู้จักพอดี เช่น รู้จักประมาณในการบริโภค รู้จักประมาณในการใช้จ่าย รู้จักความพอเหมาะพอดีในการพูด การปฏิบัติกิจและทำทางต่าง ๆ ตลอดจนการพักผ่อนนอนหลับและสนุกสนานร่าเริงต่าง ๆ ซึ่งถ้าจะจัดหลักธรรมนี้อยู่ในชีวิตประจำวัน จะจัดอยู่ในคุณลักษณะคนดีในหัวข้อประหยัด

5. รู้จักกาล (กาลัญญูตา) คือ รู้จักกาลเวลาอันเหมาะสมและระยะเวลาที่พึงใช้ในการประกอบกิจการทำหน้าที่การงานต่าง ๆ และเกี่ยวกับผู้อื่นเช่นรู้ว่าเวลาไหนควรทำอย่างไร และทำให้ตรงเวลา ให้เป็นเวลา ให้ทันเวลา ให้เหมาะเวลา เป็นต้น ซึ่งถ้าจะจัดหลักธรรมนี้อยู่ในชีวิตประจำวันจะจัดอยู่ในคุณลักษณะคนดีในข้อตรงต่อเวลาสุภาพอ่อนโยนและแต่งกายทันสมัย

6. รู้จักชุมชน (ปริสฺสัญญูตา) หรือรู้จักถิ่นรู้จักที่ชุมชนและชุมชนรู้จักอันควรประพฤติปฏิบัติในถิ่นที่ชุมชนและต่อชุมชนนั้นว่า ชุมชนนี้เมื่อเข้าไปหาควรต้องทำกรียาอย่างไร พูดอย่างไร ชุมชนนี้มีระเบียบวินัยอย่างไร มีวัฒนธรรมประเพณีอย่างไร มีความต้องการอย่างไร ควรเกี่ยวข้อง ควรต้องสงเคราะห์ ควรรับใช้ ควรบำเพ็ญประโยชน์ให้อย่างไร ๆ เป็นต้น ซึ่งถ้าจะจัดหลักธรรมนี้อยู่ในชีวิตประจำวันจะจัดอยู่ในคุณลักษณะคนดีในหัวข้อมีความสามารถปรับตัวได้มีระเบียบวินัยมีความเป็นประชาธิปไตยและมีมนุษยสัมพันธ์ดี

7. รู้จักบุคคล (บุคคฺลัญญูตา) คือ รู้จักและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า โดยอรรถาศัยความสามารถและคุณธรรมเป็นต้นใคร ๆ หยิ่งหรือหย่อนอะไรและรู้จักที่จะปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ด้วยดีว่าควรจะคบหรือไม่ได้คดียังไร จะสัมพันธ์เกี่ยวข้องจะไยยกย่องจะตำหนิหรือจะแนะนำสั่งสอนอะไรจึงจะได้ผลดีดังนี้ เป็นต้น ซึ่งถ้าจะจัดหลักธรรมนี้อยู่ในชีวิตประจำวันจะจัดอยู่ในคุณลักษณะคนดีในหัวข้อมีความยุติธรรมและมีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง

วสิน อินทสระ (2549) ได้ระบุคุณลักษณะของคนดีไว้ ดังนี้

1. มีความสนใจใฝ่รู้
2. มีความประหยัด
3. มีความรับผิดชอบ
4. มีเหตุผล
5. มีความซื่อสัตย์
6. มีความขยันหมั่นเพียร
7. ตรงต่อเวลา
8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
9. มีความอดทน
10. มีลักษณะของการเป็นผู้นำ
11. การรับฟังและเคารพสิทธิของผู้อื่น

12. การช่วยเหลือและพึ่งพาตนเอง
13. การยอมรับการกระทำของตน
14. การเสียสละ
15. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
16. การช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม
17. การทำตามข้อตกลง
18. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
19. มีวินัยในการเรียนรู้
20. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
21. การป้องกันสิทธิของตนเอง
22. การเคารพกติกาของสังคม
23. ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ

อรศญา จวนทองรักษ์ (2551) ได้ระบุคุณลักษณะของคนดีไว้ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. มีความซื่อสัตย์
3. มีระเบียบวินัยในตนเอง
4. สามารถควบคุมตนเองได้
5. มีเหตุผล
6. มีความเสียสละ
7. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
8. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
9. มีความขยันหมั่นเพียร

พิสันต์ ประทานชวน (2553) กล่าวว่า คุณลักษณะของคนดีประกอบด้วย

1. มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
2. ขยัน
3. ซื่อสัตย์
4. ประหยัด
5. ตรงต่อเวลา

วิจารณ์ พานิช (2557) ได้กล่าวถึงลักษณะของคนดี 8 ข้อ ดังนี้

1. ความฉลาดทางอารมณ์
2. จริยธรรม

3. ช่วยเหลือผู้อื่น
4. ให้อภัย
5. ความเห็นใจ
6. เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
7. การยอมรับ
8. ความกล้าหาญทางสังคม

จากคุณลักษณะความเป็นคนดีในความเห็นของนักการศึกษาและผู้นำทางศาสนาที่ศึกษามาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นคนดีได้ ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 สังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นคนดี

คุณลักษณะ	อรศญา จวนทองรักษ์ (2551)	วศิน อินทสระ (2549)	พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2547)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	พนม พงษ์เพ็ญกุล (2542)	ศักดิ์ชัย นีรัญทิว และไพเราะ พุ่มนุ่น (2545)	พิสันต์ ประทานชวน (2553)	เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2544)	ธนพร บุญเนาว์ (2545)	พุทธทาสภิกขุ (2539)	วิจารณ์ พานิช (2557)	ความถี่	ผลการสังเคราะห์
1. ความรับผิดชอบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓		7	✓
2. ความซื่อสัตย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		10	✓
3. ความมีระเบียบวินัย	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓		7	✓
4. ความมีเหตุผล	✓	✓		✓		✓						4	×
5. ความเสียสละ	✓	✓	✓		✓			✓		✓		6	×
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	✓	✓		✓		✓	✓	✓		✓		7	✓
7. ควบคุมตนเองได้	✓	✓								✓		3	×
8. ความขยันหมั่นเพียร	✓	✓		✓		✓	✓	✓		✓		7	✓

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะ	อรศญา จวนทองรักษ์ (2551)	วคิน อินทสระ (2549)	พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2547)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	พนม พงษ์เพ็ญกุล (2542)	ศักดิ์ชัย นริญทิว และไพเราะ พุ่มเงิน (2545)	พิสันต์ ประทานขวัญ (2553)	เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2544)	ธนพร บุญเนาว์ (2545)	พุทธทาสภิกขุ 2539)	วิจารณ์ พานิช (2557)	ความถี่	ผลการสังเคราะห์
	9. ความเมตตากรุณา	✓	✓			✓	✓						4
10. ความสนใจใฝ่รู้		✓				✓						2	×
11. ความอดทน		✓			✓							2	×
12. ความตรงต่อเวลา		✓	✓			✓		✓				4	×
13. ความเชื่อมั่นในตนเอง		✓										1	×
14. ความเป็นผู้นำ		✓										1	×
15. ความเป็นประชาธิปไตย		✓	✓	✓		✓		✓		✓		6	×
16. ความเสียสละ		✓		✓		✓	✓					4	×
17. ความทะเยอทะยาน			✓									1	×
18. การศึกษาสูง			✓							✓		2	×
19. ความคิดสร้างสรรค์			✓									1	×
20. ฐานะมั่นคง			✓									1	×
21. ความกตัญญูทวดเวที			✓					✓	✓	✓		4	×
22. ความสามารถสูง			✓									1	×
23. ความประหยัด		✓	✓	✓			✓	✓		✓		6	×
24. ความสุภาพอ่อนโยน			✓						✓			2	×

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะ	อรศญา จานทองรักษ์ (2551)	วศิน อินทสระ (2549)	พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2547)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	พนม พงษ์เพ็ญกุล (2542)	ศักดิ์ชัย นริญทิว และไพเราะ พุ่มเงิน (2545)	พิสันต์ ประทานชวโน (2553)	เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2544)	ธนพร บุญเนาว์ (2545)	พุทธทาสภิกขุ 2539)	วิจารณ์ พานิช (2557)	ความถี่	ผลการสังเคราะห์
25. มนุษย์สัมพันธ์			✓			✓		✓		✓		4	×
26. ความฉลาดทาง อารมณ์									✓		✓	2	×
27. จริยธรรม											✓	1	×
28. ช่วยเหลือผู้อื่น											✓	1	×
29. ให้อภัย											✓	1	×
30. ความเห็นใจ											✓	1	×
31. เข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่น											✓	1	×
32. การยอมรับ											✓	1	×
33. ความกล้าหาญ ทางสังคม											✓	1	×

จากการสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นคนดีตามตาราง 1 โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกคือ ความถี่ของคุณลักษณะจากมากไปหาน้อย สรุปได้ว่ามีคุณลักษณะที่ผู้นำทางศาสนาและนักการศึกษา เห็นพ้องต้องกันว่าเป็นคุณลักษณะของคนดี 5 อันดับแรก ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความขยันหมั่นเพียร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังทำการ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนจากการสัมภาษณ์บุคลากรสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน โดยเป็นผู้บริหาร จากโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 คน โรงเรียนขนาดกลาง 1 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 1 คน ครู ครูผู้สอน จำนวน 6 คน โดยเป็นครูจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 คน โรงเรียนขนาดกลาง 2 คน และโรงเรียนขนาด

เล็ก 2 คน ศีกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา จำนวน 3 คน โดยเป็นผู้ที่จบ การศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้านจิตวิทยา จึงสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นคนดีของ นักเรียนได้ 5 คุณลักษณะ เพื่อให้เข้าใจคุณลักษณะทั้ง 5 ด้าน ได้ชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา รายละเอียดแต่ละด้านเพิ่มเติมดังนี้

2.1 ความซื่อสัตย์สุจริต

ความหมายของความซื่อสัตย์สุจริต

สุดใจ ชันทองคำ (2523) ให้ความหมายว่าความซื่อสัตย์ หมายถึง การกระทำ หรือพฤติกรรมตลอดจนการแสดงความรู้สึกของบุคคลในเรื่องการพูดความจริง การตรงต่อเวลา การยอมรับผิด การไม่ขโมยของผู้อื่นหรือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และการประพฤติตาม ข้อตกลง กติกาหรือสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองและบุคคลอื่น

บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความจริง เช่น ตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อคำพูด ตรงต่อกฎเกณฑ์ เป็นต้น

วรรดี ชีช่าง (2536) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง ลักษณะ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงการปฏิบัติที่ตรงกับความเป็นจริง ไม่ทุจริต ประพฤติชอบ มีความซื่อตรง มีสัจจะ และความจริวิทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2542) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติอย่างถูกต้อง และตรงต่อความเป็นจริงของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ได้แก่
  - 1.1 ไม่ลอกงานเพื่อนหรือให้เพื่อนหรือญาติทำให้
  - 1.2 ไม่ทุจริตในการสอบ
2. ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ได้แก่
  - 2.1 ไม่พูดปด
  - 2.1 ไม่ลักขโมย
  - 2.3 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์สุจริตว่า หมายถึง การประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

ดาวานภา กิตติสาโร (2546) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสม ไม่คดโกง มีความจริงใจต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตรสหาย

และมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพในทางสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่น และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด

พระครูนิวริฐธราทร (2552) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติดี ความประพฤติชอบ ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2559) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตรง ไม่เอนเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่ประพฤติตนอย่างถูกต้อง ความประพฤติชอบ ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง และตรงต่อความเป็นจริงของนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ซึ่งรวมถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

ลักษณะของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ได้มีผู้ระบุพฤติกรรมของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2542) ได้รวบรวมพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ไว้พอสรุปได้

ดังนี้

1. พูดความจริง
2. เก็บของตกได้ส่งคืนเจ้าของ
3. ตรงต่อเวลา
4. ยอมรับผิดเมื่อทำผิด
5. ไม่ประพฤติตนเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก
6. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา
7. หาเลี้ยงชีพในทางสุจริต
8. ไม่ถือเอาของผู้อื่นเป็นของตน
9. รักษาความยุติธรรม
10. ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง

สุพัตรา สุภาพ (2546) ระบุพฤติกรรมของความซื่อสัตย์สุจริต ไว้ดังนี้

1. เป็นคนดีไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่เห็นแก่ได้
2. ไม่ประพฤติผิดกฎเกณฑ์ต่างๆ

กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2542) ได้ระบุพฤติกรรมของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์

ดังต่อไปนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ได้แก่

- 1.1 ไม่ลอกงานเพื่อนหรือให้เพื่อนหรือญาติทำให้
- 1.2 ไม่ทุจริตในการสอบ
2. ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ได้แก่
  - 2.1 ไม่พูดปด
  - 2.2 ไม่ลักขโมย
  - 2.3 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

จรรยาพร ไพธณรินทร์ (2556) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ดังนี้

1. มีสัจจะ หมายถึง การคิด การพูด การทำแต่ความจริง ผู้ที่มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เช่น จะคิด จะพูด จะทำสิ่งใดก็ต้องทำสิ่งนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สิ่งนั้นต้องเป็นความจริง มีประโยชน์กับตนเองและผู้อื่น และส่วนรวม จะประกอบกิจการใด ๆ ก็มีความจริงใจ จริงใจ ต่อเนื่อง มีความซื่อตรงต่อเวลาต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตคดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความประพฤติดีทั้งกาย วาจา ใจ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง ผู้อื่น องค์กร สังคม และประเทศชาติบ้านเมือง

2. ความเป็นธรรม เป็นผู้ที่รู้เหตุ รู้ผล รู้ผิด รู้ถูก รู้ชั่ว รู้ดี เข้าใจใน ธรรมชาติของมนุษย์ ย่อมทำถูกบ้าง ผิดบ้าง เพราะมีสติปัญญาแตกต่างกัน ผู้ที่มีน้ำใจเป็นกลาง ต้องส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่ทำถูกทำดีแล้วให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป และให้โอกาสผู้ที่ทำผิดทำชั่ว โดยช่วยอบรมสั่งสอนให้ปรับปรุงแก้ไขตนเอง ให้ละชั่ว ประพฤติดี

3. ไม่มีอคติ หมายถึง ไม่มีความลำเอียง 4 ประการ ดังนี้
  - 3.1 ไม่ลำเอียงเพราะรัก
  - 3.2 ไม่ลำเอียงเพราะเกลียด
  - 3.3 ไม่ลำเอียงเพราะกลัว
  - 3.4 ไม่ลำเอียงเพราะง้อเขลา

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะมีพฤติกรรม ต่างๆ ดังต่อไปนี้ ไม่พูดปด ไม่ลักขโมย ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เมื่อทำผิดก็ยอมรับผิด ปฏิบัติตามข้อตกลง หรือสัญญาหาเลี้ยงชีพในทางสุจริต ไม่ถือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน มีสัจจะ ความเป็นธรรมและไม่มีอคติ

2.2 ความรับผิดชอบ

ความหมายของความรับผิดชอบ

รัชณี ตฤณารมย์ (2520) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรู้สึกว่า ตนเองได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้ได้มากน้อยเพียงใด คือ รับผิดชอบตนเองทั้งการเงิน การงาน และการเรียน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ คิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น

จากการกระทำของตน กล้าเผชิญกับความจริง คอยติดตามผลงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ตั้งใจทำงานโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบอย่างเคร่งครัด ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ไว้ใจได้ ช่วยเหลืองานของครอบครัว และงานส่วนรวมด้วยความเต็มใจดูแลรักษาของส่วนรวมเหมือนของตัวเอง ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนเองโดยไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2522) กล่าวว่า ความรับผิดชอบหมายถึง การควบคุมตนเอง ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ผลสมบูรณ์ ทั้งนี้รวมถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนให้ถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ด้วย คนที่รับผิดชอบย่อมเป็นที่เชื่อถือของคนทั่วไป คุณสมบัติด้านความรับผิดชอบจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างมนุษย์

คะนิงรัตน์ ลาโพธิ์ (2535) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ตนเองและสังคมด้วยความผูกพัน ความพากเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสีย ไม่ว่าจะทำผิดหรือถูกไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่นทั้งพร้อมพยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

จุรีรัตน์ นันทยทวิกุล (2538) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความขยันหมั่นเพียรอดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ปริยา ชัยนิยม (2542) ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ความพากเพียร และความละเอียดรอบคอบเพื่อให้บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นมีความสำนึกในหน้าที่ที่ตนเองและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2544) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง มีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลการกระทำ และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นด้วยความมานะพากเพียรไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคใด ๆ

สุพัตรา สุภาพ (2546) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า เป็นการรู้จักหน้าที่ที่ตนต้องกระทำ ต้องปฏิบัติไม่นึกถึงแต่สิทธิเพียงอย่างเดียว เช่น เป็นนักเรียนมีสิทธิที่จะมาเรียนหนังสือความรับผิดชอบของการเป็นนักเรียนคือต้องมาเรียนสม่ำเสมอ ไม่หนีเรียน ความรับผิดชอบจึงเป็นการกระทำที่พึงกระทำ หรือควรกระทำตามสถานภาพของบุคคล

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง ยอมรับผลทั้งที่ดีและไม่ดีในกิจการที่ตนได้ทำลงไปหรือที่อยู่ในความดูแลของตน

เกษม วัฒนชัย (2546) ให้ความหมายของความรับผิดชอบ คือ การได้รับมอบหมายหรือการได้รับการคาดหวังว่าจะกระทำหรือดูแลสิ่งนั้นสิ่งนี้

ปราโมทย์ กัลยา (2551) กล่าวถึงความหมายของความรับผิดชอบว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน เชื่อมั่นในตนเอง พากเพียร ไม่ย่อท้อ เพื่อให้งานได้ผลดี ประสบความสำเร็จ ยอมรับผลการกระทำด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็ผลดีหรือผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขผลการปฏิบัติงานนั้นให้ดียิ่งขึ้น

จากคำนิยามข้างต้นนี้สามารถสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน พากเพียร และละเอียดรอบคอบเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น มีความสำนึกในหน้าที่ทั้งต่อตนเองและสังคม

ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า ได้มีผู้ระบุคุณลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้หลายท่าน ดังนี้

สาโรช บัวศรี (2522) ได้อธิบายถึงขอบข่ายของพฤติกรรมของความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานว่า ได้แก่

1. เอาใจใส่ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลของงานนั้น ๆ
2. ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัว
3. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์
4. มีอารมณ์หนักแน่น เมื่อเผชิญกับอุปสรรค
5. รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
6. มีความเพียรพยายาม
7. มีความละเอียดรอบคอบใช้ความสามารถอย่างเต็มที่
8. ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งของตนเองและสังคม
9. ตรงต่อเวลา
10. ยอมรับผลของการกระทำของตน

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (2522) ได้ระบุพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ดังนี้

รอบคอบ

1. มุ่งมั่นตั้งใจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียรและความละเอียด

ตามความมุ่งหมาย

2. ยอมรับผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

พฤติกรรมต่อไปนี้

3. พยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

อรทัย จันทวิชานวงษ์ (2543) กล่าวว่า ความรับผิดชอบแสดงออกในรูปของ

1. เอาใจใส่ในการทำงานเพื่อผลของงานนั้นๆ

2. มีความเพียรพยายาม

3. ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

4. รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี

5. มีความซื่อสัตย์

6. เคารพต่อระเบียบ กฎเกณฑ์

7. มีวินัยในตนเอง

8. มีความละเอียดรอบคอบ

9. ตรงต่อเวลา

10. มีอารมณ์หนักแน่นเมื่อเผชิญอุปสรรค

11. ยอมรับผลของการกระทำของตน

12. ปรับปรุงงานในหน้าที่ที่มีต่อตนเอง และที่มีต่อสังคมให้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2544) ได้สรุปพฤติกรรมของความรับผิดชอบต่อส่วนรวมกับการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรในค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไว้ดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้เป็นนิจ

2. ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถและความชำนาญ

3. ใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองให้เต็มที่ ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือ

ช่วยเหลือจากผู้อื่น

4. มีความเข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และแก้ปัญหาที่ถ่วง

5. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6. คิดชอบ ทำชอบและแก้ปัญหาได้

7. ขวนขวายประกอบอาชีพสุจริต

8. รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวม ต่อหน้าที่และการทำงาน

9. ปฏิบัติงานให้สำเร็จเรียบร้อย

นิภา วิจิตรศิริ (2540) สรุปลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่มีความรับผิดชอบไว้

ดังนี้

1. เอาใจใส่การทำงานเพื่อผลของงานนั้นๆ
2. มีความเพียรพยายาม
3. ใช้ความสามารถเต็มที่
4. กล้าเผชิญต่อความจริง ยอมรับผลการกระทำของตน
5. ช่วยเหลืองานส่วนรวมด้วยความเต็มใจ
6. รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่อย่างดี
7. ไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น
8. มีความไว้วางใจได้
9. ตรงต่อเวลา
10. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์
11. มีความละเอียดรอบคอบ
12. ดูแลรักษาของส่วนรวมเสมือนของตนเอง
13. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
14. ปรับปรุงงานในหน้าที่ที่มีต่อตนเอง

จุรีรัตน์ นันทยทวิกุล (2538) สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้

ดังนี้

1. มีความเอาใจใส่งานที่ทำ
2. ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจจริง
3. เต็มใจทำอย่างสม่ำเสมอมีจุดหมายปลายทาง
4. มีสมาธิเพื่อให้งานในหน้าที่ของตนหรืองานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ
5. ติดตามงาน ไม่ละเลยทอดทิ้ง หรือหลีกเลี่ยงงาน
6. หาทางป้องกันไม่ให้เกิดความบกพร่องเสื่อมเสียในงานที่ตน
7. มีความละเอียดรอบคอบ
8. คิดก่อนทำว่างานนั้นจะมีผลดี ผลเสียอย่างไรบ้างวิเคราะห์ปัญหาและ

เรียบร้อย

รับผิดชอบอยู่

อุปสรรคที่จะเกิดและหาทางป้องกันไว้ล่วงหน้า เมื่อทำงานเสร็จแล้วต้องตรวจทานว่าถูกต้อง

เรียบร้อยดีหรือยัง

9. ขยันหมั่นเพียร

10. พยายามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จ
11. ทำงานด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง
12. มีความอดทน
13. ควบคุมตนเองได้ดีเมื่อเกิดความเหนื่อยอ่อนหรือเกียจคร้าน
14. มีความตรงต่อเวลา
15. ยอมรับผลการกระทำของตนเอง
16. การปรับปรุงงานของตนให้ดียิ่งขึ้น

ปรียา ชัยนิยม (2542) ได้ระบุพฤติกรรมความรับผิดชอบไว้ว่า

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่

1. ความรับผิดชอบในด้านสติปัญญาและความสามารถ คือ ตั้งใจเล่าเรียน
หมั่นใฝ่ความรู้ และฝึกฝนในด้านประสบการณ์ต่าง ๆ

2. ความรับผิดชอบในด้านความประพฤติ คือ รู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้
เหมาะสมละเว้นความชั่ว

3. ความรับผิดชอบในด้านการงาน คือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

4. ความรับผิดชอบในด้านเวลา คือ รู้จักตรงต่อเวลาหรือรับผิดชอบต่องาน
ตามเวลาที่กำหนดไว้หรือรักษาเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎระเบียบต่าง ๆ และความรับผิดชอบต่อ
โรงเรียน ครู และอาจารย์ ได้แก่ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ช่วยงานโรงเรียนตามความสามารถ เคารพเชื่อ
ฟังครูอาจารย์ ถนอมของใช้ในโรงเรียน ไม่ทำลายทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน

ฉันทนา รัตนพลแสน (2551) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบ ดังนี้

1. เป็นคนที่มีศักยภาพที่ดี
2. เป็นคนที่สมรรถนะที่ดี
3. มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเสมอ
4. มีการวางแผนที่ดี
5. ตรงต่อเวลา
6. มีวิสัยทัศน์ที่ดี
7. ขยันหมั่นเพียร
8. มุ่งมั่นและมีเป้าหมายในการทำงาน
9. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
10. มองโลกในแง่ดีเสมอ
11. มีระเบียบวินัยต่อตนเองและสังคม
12. ซื่อสัตย์ ซื่อตรง ต่อตนเองและสังคม

13. มีความยุติธรรม

14. ความเป็นประชาธิปไตย

15. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีคุณลักษณะดังนี้ เอาใจใส่การทำงานเพื่อผลของงานนั้น ๆ กล้าเผชิญต่อความจริง ยอมรับผลการกระทำของตน รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่อย่างดี เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจจริง ปรับปรุงงานของตนให้ดียิ่งขึ้น กระตือรือร้นในการทำงาน วางแผนที่ดี ตรงต่อเวลา มีวิสัยทัศน์ที่ดี ขยันหมั่นเพียร มองโลกในแง่ดี มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ความเป็นประชาธิปไตยและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน

2.3 ความมีระเบียบวินัย

ความหมายของความมีระเบียบวินัย

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยพบว่า มีผู้ให้ความหมาย ดังนี้ คิงส์เบอรี (Kingsbury, 1957) อธิบายว่า ความวินัย หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมของบุคคล อาจทำได้ 2 วิธี

1. โดยทางกฎข้อบังคับ คำสั่ง และบังคับโดยใช้การลงโทษ

เป็นเครื่องหนุนหลัง

2. โดยทางการสั่งสอน การฝึกอบรม และประสบการณ์ด้าน

มีความรับผิดชอบ

เวบสเตอร์ (Webster, 1973) ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

1. การฝึกอบรมซึ่งจะพัฒนาการควบคุมตนเอง อุปนิสัยหรือความเป็น

ระเบียบและประสิทธิภาพ

2. ผลของการฝึกอบรม คือ การควบคุมตนเอง ความประพฤติที่เป็น

ระเบียบ

3. การยอมรับหรือการปฏิบัติตามการบังคับบัญชาและการควบคุม

4. การปฏิบัติการเพื่อแก้ไขความประพฤติหรือลงโทษ

ปิ่น มุทุกันต์ (2502) ได้อธิบายความหมายของความมีวินัยว่า วินัยเป็นแบบของคนที่พร้อมตัวอยู่ในวินัยแล้วเป็นคนดีทั้งนั้น ถ้ามาปั้นมาหลอมเข้าแบบพระพุทธรูปแล้วก็กลายเป็นของดีที่ทุกคนเคารพกราบไหว้ คนเราก็มีแบบ แบบของคนเรียกว่า “วินัย” วินัยจึงเป็นแบบที่ปั้นหลอมคนให้เป็นคนดี วินัยเปรียบเสมือนแสงสว่างที่ส่องให้เห็นธาตุแท้ภายในของคนว่าดีแท้แค่ไหน ถึงใครจะแสดงตัวเป็นพระ เป็นทหาร เป็นตำรวจ เป็นข้าราชการหรือเป็นอะไรก็ตาม

ถ้าไม่อยู่ในวินัยของคนประเภทรุ่นๆ แล้วก็ไม่ใช่ที่ยอมรับนับถือว่าเป็นคนประเภทรุ่นนั้น วินัยเป็นเครื่องขีดคั่นระหว่างชั้นของคน แม้คนที่ทำงานอย่างเดียวกันแต่ก็ต่างชั้นกันเพราะวินัยเป็นเครื่องขีดคั่นระหว่างชั้นของคน แม้คนที่ทำงานอย่างเดียวกันแต่ก็ต่างชั้นกันเพราะวินัยที่เขาประพฤติ เช่น คนที่ซ่องสุมสมัครพรรคพวกและศาสตราวุธไว้สู้รบกับคนอื่นมากมาย ฝ่ายที่มีวินัยเราเรียกว่า “กองทหาร” ฝ่ายที่ไม่มีวินัยเราเรียกว่า “กองโจร” คนที่เที่ยวภิกขาจารฟังคนอื่นเลื่องชีพ ถ้าเป็นผู้รักษาศิลกขาวินัยเราเรียกว่า “ภิกษุ” แต่ถ้าคนไม่มีศีลขาวินัย เราเรียกว่า “ยาจก” วินัยจึงเป็นเครื่องนำไปต่างคือเป็นเครื่องขีดคั่นระหว่างชั้นของคนเรา

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2544) ให้ความหมายของวินัยว่า หมายถึง การควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ แบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนเอง และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537) สรุปความหมายของวินัยตามความหมายในสังคมไทยได้เป็น 2 ทาง คือ

1. ความหมายในทางรูปธรรม หมายถึง ข้อปฏิบัติหรือแบบสำหรับคนในองค์กร ในหมู่ในเหล่า ในวงการแต่ละแห่ง ซึ่งเราเรียกข้อปฏิบัติหรือแบบที่กำหนดไว้หรือมุ่งหวังสำหรับคนในวงการนั้นว่า “วินัย” เช่นในวงการทหารก็มีวินัยทหารเป็นข้อปฏิบัติหรือแบบของทหาร ในวงการข้าราชการพลเรือนสามัญก็มีวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นข้อปฏิบัติหรือแบบของข้าราชการครู เมื่อพูดว่า “วินัยทางทหารต่างกับวินัยข้าราชการพลเรือน” ก็หมายความว่าข้อปฏิบัติสำหรับทหารหรือแบบของทหารต่างกับข้อปฏิบัติสำหรับข้าราชการพลเรือนหรือแบบของข้าราชการพลเรือน

2. ความหมายในทางนามธรรม หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรม (Behavior) ที่แสดงออกมาเป็นการยอมรับหรือปฏิบัติตามการนำการบังคับบัญชา หรือมีระเบียบหรืออยู่ในแบบแผนควบคุมตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2544) ให้ความหมายของวินัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. วินัยภายนอก หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งประพฤติปฏิบัติโดยเกรงกลัวอำนาจหรือการถูกลงโทษ เป็นการปฏิบัติที่บุคคลดังกล่าวไม่มีความเต็มใจตกอยู่ในภาวะจำยอมถูกควบคุม

2. วินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับตนขึ้นโดยสมัครใจไม่มีใครบังคับหรือถูกควบคุมจากอำนาจใด ๆ และข้อประพฤติปฏิบัตินี้ต้องไม่ขัดกับความสงบสุขของสังคม

ปรียา ชัยนิยม (2542) ให้ความหมายว่าความมีวินัย หมายถึง การปฏิบัติที่ถูกต้องตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้จำกัดขอบข่ายพฤติกรรมการแสดงออกมีระเบียบวินัยไว้ดังนี้ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เชื้อฟังกำสั่งและปฏิบัติหน้าที่ที่ครูอาจารย์มอบหมายให้ เชื้อฟังกำสั่งสอน ตลอดจนประกาศและคำสั่งของโรงเรียน ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียน รักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ทั้งขณะในที่ที่จัดไว้ให้

มาลี จุฑา (2542) ให้ความหมายว่า ความมีวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ ธรรมเนียม ตลอดจนปฏิบัติตามคำสั่งของครูอาจารย์ และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของวินัยว่า หมายถึง ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ

พระมหาสมชาย ฐานวิทย์ (2558) กล่าวว่า วินัย หมายถึง ระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกันด้วยความสุขสบาย ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน

จากความหมายของวินัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความมีวินัย หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ

ลักษณะของบุคคลที่มีระเบียบวินัย

พฤติกรรมบ่งชี้ความมีวินัย ได้แก่ การควบคุมตัวเอง ความเอื้ออาทร ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์ ความขยัน และตั้งเป้าหมายเพื่ออนาคต

ลัดดาวรรณ ณ ระนอง (2525) ได้ระบุคุณลักษณะของบุคคลที่มีวินัยไว้ ดังนี้

1. มีความเชื่ออำนาจในตนเอง
2. มีความเป็นผู้นำ
3. มีความรับผิดชอบ
4. ตรงเวลา
5. รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
6. รู้จักการเสียสละ
7. มีความอดทน
8. มีความตั้งใจเพียรพยายาม
9. ยอมรับผลการกระทำของตนเอง

สำรวย วรเทศะคงคา (2534) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะของบุคคลที่มีวินัยไว้
ดังนี้

1. มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. เชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่งหรือข้อตกลง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บุคคลที่มีวินัยจะมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ เชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำสั่งหรือข้อตกลง ตรงเวลา รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี

2.4 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ความหมายของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ธีระพร อูรรณโณ (2535) กล่าวว่า ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง การกระทำที่ผู้กระทำมีเจตนาเป็นประโยชน์กับผู้อื่นโดยไม่คาดหวังสิ่งตอบแทน ทั้งภายนอกและภายในตน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ว่า หมายถึง การอุททูน เจือจาน แสดงน้ำใจดีต่อผู้อื่น

กรมล ทองธรรมชาติ และคณะ (2558) ให้ความหมายของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไว้ว่า ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง การแสดงความปรารถนาดีต่อผู้อื่นด้วยการ วาจา ตลอดจนการให้ปันวัตถุสิ่งของไม่ใจแคบเห็นแก่ตัว

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2559) กล่าวว่า ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น เข้าใจ เห็นใจ ผู้ที่มีความเดือดร้อนอาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีที่บุคคลกระทำเพื่อผู้อื่นและสังคม การแบ่งปันสิ่งของหรือของใช้ให้กับผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยมีได้ถูกบังคับหรือขอร้องให้ช่วยเหลือในขณะที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น

ลักษณะของบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ม.ป.ป.) ได้แบ่งประเภทของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไว้ ดังนี้

1. ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกายใจ

2. ช่วยทำธุระ การงานให้การสงเคราะห์เท่าที่กำลังจะช่วยด้วยความยินดี
3. ช่วยเหลือให้คำแนะนำ
4. ช่วยเจรจาเอาเป็นธุระให้สำเร็จประโยชน์เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ผู้อื่น
5. ช่วยพูดปลอบใจในเมื่อเพื่อนฝูงได้รับความลำบากเดือดร้อน
6. ช่วยแสดงความคิดเห็น
7. ช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อน
8. ช่วยคิดหาแนวทางที่ถูกที่ชอบ
9. ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่นตามกำลังสติปัญญาของตน
10. ฝึกจิตใจของตนเองให้รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
11. ให้อภัยในความผิดของผู้อื่นเสมอ

นอกจากนี้บุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ยังมีพฤติกรรมดังนี้

1. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ทางกาย เช่น
  - 1.1 ช่วยหิ้วหรือถือของหนัก
  - 1.2 ช่วยจูงคนข้ามถนน
  - 1.3 สละที่นั่งบนรถประจำทาง
  - 1.4 ช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับอุบัติเหตุ
  - 1.5 ช่วยทำประโยชน์ให้แก่โรงเรียน เช่น ช่วยทำงานในห้องสมุด
  - 1.6 ช่วยทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน วัด
2. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ทางวาจา เช่น
  - 2.1 พูดจาปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์
  - 2.2 พูดจาว่ากล่าวตักเตือนเพื่อนด้วยความจริงใจ
  - 2.3 บอกทางให้ผู้ที่ไม่รู้จักให้ไปถึงที่หมายได้
  - 2.4 ช่วยเหลือให้คำแนะนำ
  - 2.5 ช่วยเจรจาเป็นธุระให้ได้ผลสำเร็จ
3. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ทางสติปัญญา เช่น
  - 3.1 ช่วยแสดงความคิดเห็น
  - 3.2 ช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อน
  - 3.3 ช่วยหาแนวทางที่ถูกต้อง
  - 3.4 ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคคลอื่น
4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ทางใจ เช่น
  - 4.1 รู้สึกสงสารบุคคลที่มีความทุกข์

4.2 ไม่สมน้ำหน้าหรือกล่าวซ้ำเติมบุคคลที่ผิดพลาด

4.3 เอาใจใส่และสังเกตความรู้สึกของบุคคลอื่น

4.4 สนใจทุกข์สุขของบุคคลอื่น

4.5 ให้อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น

และยังแบ่งชนิดของการช่วยเหลือผู้อื่น ได้ดังนี้

1. กำลังกาย ได้แก่ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกายในการช่วยทำ
ธุรกรรมงานให้การสงเคราะห์เท่าที่กำลังจะช่วยให้ด้วยความยินดีเต็มใจแม้งานเล็กน้อย
2. ทางวาจา ได้แก่ ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ช่วยเจรจาเอาเป็นธุระให้สำเร็จ
ประโยชน์ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ผู้อื่น และช่วยพูดปลอบใจเมื่อเพื่อนฝูงได้รับความลำบาก
เดือดร้อน
3. ทางกำลังสติปัญญา ได้แก่ ช่วยแสดงความคิดเห็นช่วยแก้ปัญหา
เดือดร้อน ช่วยคิดหาแนวทางที่ถูกที่ชอบ และช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่นตามกำลังสติปัญญาของตน
4. ทางใจ ควรฝึกจิตใจของตนเองให้รู้จักเห็นใจผู้อื่น ควรให้อภัยใน
ความผิดของผู้อื่นเสมอไม่อาฆาตจองเวร

ซึ่งการช่วยเหลือผู้อื่นในแต่ละชนิด แสดงออกเป็นพฤติกรรมได้ดังนี้

1. การช่วยเหลือผู้อื่นทางกาย ได้แก่ ช่วยหิ้วหรือถือของหนัก ช่วยจูงคน
ข้ามถนน สละที่นั่งบนรถประจำทาง ช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับอุบัติเหตุ ช่วยทำประโยชน์ให้แก่โรงเรียน
ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน วัด
2. การช่วยเหลือผู้อื่นทางเวลา ได้แก่ พูดจาปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์
บอกทางให้กับผู้ที่ไม่รู้จักให้ไปถึงที่หมายได้ พูดจาวักกล่าวตักเตือนเพื่อนด้วยความจริงใจ ช่วยเหลือให้
คำแนะนำ ช่วยเจรจาเป็นธุระให้ได้ผลสำเร็จ
3. การช่วยเหลือผู้อื่นทางสติปัญญา ได้แก่ ช่วยแสดงความคิดเห็น
ช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อน ช่วยหาแนวทางที่ถูกต้อง ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคคลอื่น
รายงานข่าว เล่าประสบการณ์
4. การช่วยเหลือผู้อื่นทางใจ ได้แก่ รู้สึกสงสารบุคคลที่มีความทุกข์
ไม่กล่าวซ้ำเติมบุคคลที่ผิดพลาด เอาใจใส่และสังเกตความรู้สึกของบุคคล สนใจทุกข์สุขบุคคลอื่น
ให้อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น

ทัศนีย์ เหมะรุลลิน (2533) ได้แบ่งประเภทของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
และลักษณะพฤติกรรมออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. การให้ทางกาย เช่น ช่วยเหลือผู้อื่นทำธุรกรรมงานที่ไม่มีโทษ
ไม่นั่งดูตาย ช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์

2. การให้ทางวาจา เช่น ช่วยเหลือให้คำแนะนำทั้งทางโลกทางธรรม
ช่วยเจรจาเอาเป็นธุระให้สำเร็จประโยชน์

3. การทางสติปัญญา เช่น ช่วยแสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมา
ช่วยแก้ปัญหาเดือดร้อนแก่คนที่ไม่ทำผิด ช่วยคิดหาแนวทางที่ถูกที่ชอบ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่น
ตามกำลังสติปัญญา

4. การให้ด้วยกำลังทรัพย์ เช่น แบ่งปันเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ที่
สมควรให้ แบ่งปันเงินทองให้แก่ผู้ที่สมควรให้ สละทรัพย์เพื่อสาธารณกุศล

5. การให้ทางใจ เช่น ยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข ไม่อาฆาตจองเวร ให้อภัยใน
ความผิดของผู้อื่นที่สำนึกผิด ไม่สมน้ำหน้าผู้อื่นเมื่อเปลืองพลา ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่นมาเป็นของตน
พันธกร อุทิศสาร (2559) กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความ

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ดังนี้

1. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ด้วยการปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนที่ต้องการให้
ผู้อื่นปฏิบัติต่อตนเอง
2. รู้จักให้มากกว่ารับ โดยการแสดงน้ำใจต่อคนรอบข้างทุกครั้งที่มีโอกาส
เช่น มองเงินหรือสิ่งของที่จำเป็นให้แก่ผู้ยากไร้ ช่วยครุฑือของ ช่วยสอนการบ้านให้เพื่อน เป็นต้น
3. รู้จักเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยการปิดกั้นความคิดหรือการ
กระทำในทางที่ถูกต้องเหมาะสมของผู้อื่น และไม่เบียดเบียนกัน
4. มีจิตใจโอบอ้อมอารี
5. มีความปรารถนาดีและจริงใจต่อผู้อื่นเสมอ
6. มีความห่วงใยคนรอบข้างอยู่เสมอมีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวัง
ผลตอบแทน

ชาญวิทย์ ปรีชาพาณิชย์พัฒนา (2559) กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มี
ความเสีย ดังนี้

1. ปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา เช่น พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4
ของพระพุทธศาสนา การจ่ายชะกาดของศาสนาอิสลาม เป็นต้น
2. รู้จักแบ่งปัน โดยการให้ทรัพย์สินสิ่งของ รวมถึงวิชาความรู้แก่
ผู้ด้อยโอกาสและผู้ตกทุกข์ได้ยาก เช่น บริจาคสิ่งของให้แก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ บริจาคเงินช่วยเหลือ
งานกาชาด นำอาหารไปเลี้ยงเด็กกำพร้า หรือบริจาคให้แก่บ้านพักคนชรา เป็นต้น
3. ลดการยึดมั่นถือมั่น ทั้งความยึดมั่นในความเชื่อ ความคิด
หรือการกระทำที่ตนเห็นว่าดีแล้ว เพราะถือเป็นการปิดกั้นสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ดังนั้นจึงควรเปิดรับ

และให้โอกาสผู้อื่นแสดงความคิดเห็น หรือกระทำการต่าง ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างอิสระ ซึ่งถือเป็นการแสดงน้ำใจไมตรีรูปแบบหนึ่ง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะมีพฤติกรรมดังนี้ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังใจ ช่วยทำธุรกรรมงาน ให้การสงเคราะห์เท่าที่กำลังจะช่วยด้วยความยินดี ให้อภัยในความผิดของผู้อื่นเสมอ ช่วยทำประโยชน์ให้แก่โรงเรียน เช่น ช่วยทำงานในห้องสมุด พุดจาปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับทุกข์ ช่วยเหลือให้คำแนะนำ เห็นใจผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา รู้จักแบ่งปัน และลดการยึดมั่นถือมั่น

2.5 ความขยันหมั่นเพียร

ความหมายของความขยันหมั่นเพียร

กู๊ด (Good, 1977) ให้ความหมายว่าความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมุ่งมั่นในการใช้ความพยายามเมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ

เวบสเตอร์ (Webster, 1973) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความพยายามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานที่ทำด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่ และอุทิศสาค

มิลินทร์ สำเภางเงิน (2524) ให้นิยามความหมายของคำว่า ขยันหมั่นเพียรไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกโดยการทำการบ้านและงานสม่ำเสมอ ตั้งใจเรียนด้วยความใส่ใจ ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ทำงานอดิเรกเมื่อมีเวลาว่าง ตั้งใจทำงานที่มอบหมายให้มีความกระตือรือร้น ในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

ชม ภูมิภาค (2525) ให้ความหมายความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความขยันขันแข็งเอาการเอางาน มีความพยายาม มีความบากบั่นมั่นคง ไม่ท้อถอย นอกจากนี้ยังได้กล่าวไว้อีกว่าความขยันหมั่นเพียรจะประสบผลสำเร็จได้ดี ก็ด้วยอาศัยคุณธรรมควบคู่ คือ อิทธิบาท 4 ได้แก่

1. ฉันทะ คือ ความพอใจในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติต่อเรื่องนั้นเมื่อมีทัศนคติที่ดีมีความพอใจในเรื่องนั้น ก็ย่อมจะกระตือรือร้นที่จะประกอบงานนั้น

2. วิริยะ คือ ความเพียรบากบั่น แม้พบความล้มเหลวไม่ยอมท้อถอย ไม่ท้อแท้

3. จิตตะ คือ ความเอาใจใส่ด้วยความตั้งใจ พุ่งเล็งต่องาน เป็นความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ

4. วิมังสา คือ การหมั่นตรึกตรองพิจารณาสอบสวนในการปฏิบัติงาน กระทำด้วยการใช้สติปัญญาตรึกตรองหาเหตุผลให้ประจักษ์ชัดว่างานนั้นจะอย่างไร โดยวิธีใดจึงจะสำเร็จผลตามความต้องการ

นิตา ด้านวิริยะกุล (2527) ได้จัดความขยันหมั่นเพียรเป็นส่วนหนึ่งของ จริยธรรม เรียกว่า “จริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียร” ได้นิยามว่าความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความพยายามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานที่ทำและทำด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่ และอดุสาหะ โดยแบ่งจริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียรออกเป็น 4 ด้านย่อย คือความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานของตนเอง ความขยันหมั่นเพียรในการช่วยเหลืองานของครอบครัว และความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2544) ได้ระบุความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนว่า หมายถึง การที่นักเรียนมีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนให้มากที่สุดได้แยกประเภทของความขยันหมั่นเพียร ออกเป็น 3 ส่วนย่อย คือ

1. ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีความรักความตั้งใจมุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ไม่ย่อท้อแม้บางครั้งบทเรียนนั้นจะยากหรือมีอุปสรรคต่างๆ บางอย่าง ก็มานะทำจนกระทั่งสำเร็จ เมื่อมีเวลาว่างก็ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนโดยอ่านหนังสือศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่างๆเพิ่มเติม ทบทวนบทเรียนที่เรียนไปทุกวัน และเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาล่วงหน้าทุกครั้ง เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยด้านการเรียนก็พยายามศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการที่ถูกต้องเพื่อคลี่คลายปัญหาของตนอยู่เสมอ

2. ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานของตน หมายถึง การที่นักเรียนมีความตั้งใจที่จะทำงาน ศึกษางาน ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถความชำนาญในงานที่เกี่ยวข้องกับตนเองในด้านอาหาร ที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ใช้เวลาว่างศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในงานดังกล่าวอยู่เสมอและคิดสร้างสรรค์งานอันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง

3. ความขยันหมั่นเพียรในงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือชุมชน หมายถึง การที่นักเรียนมีความรัก ความตั้งใจร่วมทำงานสุจริตและเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความกระตือรือร้นที่จะทำงานดังกล่าว มาร่วมงานทุกครั้งด้วยความเต็มใจและปรารถนาดี ไม่เลือกงานหรือรังเกียจงานโดยยึดถือวัตถุ หรือตัวบุคคล พยายามคิดศึกษาและสร้างสรรค์งานที่ส่งผลประโยชน์ต่อสังคมหรือชุมชนอยู่เสมอ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึงการทำงานอย่างแข็งขันไม่ปล่อยปละละเลย ทำหรือประพฤติเป็นปกติสม่ำเสมอ ไม่เกียจคร้าน

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2559) กล่าวว่า ความขยัน คือ ความตั้งใจเพียร พยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทนไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้อง

ควบคู่กับการใช้ปัญญา แก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ผู้ที่มีความขยัน คือ ผู้ที่ตั้งใจทำอย่างจริงจังต่อ เรื่องในเรื่องที่ถูกต้อง เป็นคนสู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรครักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หมายถึง ลักษณะพฤติกรรม หรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกให้เห็นว่ามีความบากบั่นและความพยายามทำงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วางแผนและจัดระบบ พยายามศึกษาหาความรู้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

ลักษณะของบุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียร

กรมวิชาการ (2542) ได้ระบุลักษณะพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรไว้ดังนี้

1. มาโรงเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
2. กระตือรือร้นและรักที่จะมาโรงเรียนโดยไม่ต้องให้ใครเตือน
3. ตั้งใจทำงานที่ครูอาจารย์กำหนดให้และทำเสร็จภายในเวลาทุกครั้ง
4. อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีเวลาว่าง
5. จัดของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบอยู่เสมอ
6. เข้าเรียนทุกวิชามาขาดถ้าไม่จำเป็น
7. พยายามแก้ข้อบกพร่องของตน
8. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเข้มแข็ง อดทนและธำรง ไม่ท้อถอย
9. มีความมานะบากบั่น ที่จะทำงานให้ผิตน้อยที่สุด
10. ชอบศึกษาค้นคว้า สอบถาม หาความรู้ความจริงอยู่เสมอ
11. ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งธุระ การงานของตน
12. ทำงานต่าง ๆ เช่น อ่านเขียนหนังสือ คิดคำนวณ สังเกตสิ่งแวดล้อม

เป็นกิจวัตรหรือสม่ำเสมอ

13. ควบคุมตนเองให้ใช้เวลาในการทำงานได้ตามกำหนดเสมอ
14. มีความตื่นตัวและสม่ำเสมอในการทำงานทุกอย่าง
15. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจไม่ละทิ้งหน้าที่ของตน

และพยายามทำงานสำเร็จ

16. ตรวจสอบวิธี ปรับปรุงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้า

อยู่ตลอดเวลา

17. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะในสายวิชางานของตน
18. ใช้เวลาว่างของตนทำงานที่เป็นประโยชน์
19. แนะนำเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดให้ขยันในการเรียน

20. ทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
21. ช่วยเหลืองานของครูอาจารย์หรือเพื่อนเท่าที่จะช่วยได้ด้วยความเต็มใจ
และพยายามทำให้ดีที่สุด
22. ช่วยทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง
23. ให้ความคิดเห็นและความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะ
ด้วยความเต็มใจ
24. ช่วยเหลือในกิจการงานของบ้านและทางโรงเรียนด้วยความเต็มใจ
และตั้งใจทำให้ดีที่สุด
25. ช่วยแนะนำถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนด้วยความเต็มใจ
26. ให้ความคิดเห็นและความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะ
ด้วยความเต็มใจ
27. ให้ความใส่ใจ คอยชวนช่วยเหลือกิจการงานของเพื่อนอย่างใกล้ชิด
ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคใด ๆ
28. หมั่นตักเตือนเพื่อนร่วมงานให้ทำด้วยความตั้งใจและอดทน
29. ช่วยดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้สะอาด
เสมอ
30. ช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่คณะตามความรู้ความสามารถของตนอย่าง
สม่ำเสมอ
31. ไม่เกี่ยงหรือเสียดายงานของส่วนรวม
32. ช่วยดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม
33. พร้อมเพรียงกันทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกัน
34. สนใจและตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ
35. มีความเพียรพยายามที่จะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน
36. มีความกระตือรือร้นในการทำงานส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
37. อาสาสมัครทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชน
38. มีความพยายามอุทิศสละในการทำงานที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อ
ส่วนรวม
39. เสียสละและไม่ท้อถอยเพื่องานที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
40. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่สร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน
41. มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งธุระหรือหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม
42. ไม่เพิกเฉย ละเลยงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมและชุมชน

43. ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งของตนและสังคม

44. ให้มีความร่วมมือและความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อที่ประชุม หรือ ส่วนรวมทุกครั้งที่มีโอกาส เพื่อให้การทำงานส่วนรมนั้นมีอุปสรรคน้อยที่สุด

45. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ เพื่อปรึกษาหารือกิจการงานกันโดยสม่ำเสมอ ธรรมนูญ ท้องธรรมนูญ และคณะ (2558) ได้ระบุพฤติกรรมของความ ขยันหมั่นเพียรเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูสอน ได้แก่
  - 1.1 เข้าชั้นเรียนตรงเวลา
  - 1.2 ตั้งใจฟังครูอธิบาย ไม่เล่น ไม่คุย ไม่เหม่อลอย ไม่แหยมเพื่อน
  - 1.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน
  - 1.4 ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน
  - 1.5 ตอบคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน

2. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูให้งานทำ ได้แก่

- 2.1 ทำงานที่ครูมอบหมายเสร็จทันเวลา
- 2.2 กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ครูมอบหมาย

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2559) ได้ระบุพฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียรไว้

ดังนี้

1. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูบรรยาย ได้แก่

1.1 ตั้งใจฟังครูอธิบาย ได้แก่ ไม่พูดคุย เล่น ในขณะที่ครูสอน ไม่นำงาน ของวิชาอื่นขึ้นมาทำ ไม่นำหนังสือการ์ตูนขึ้นมาอ่าน มองครูขณะที่ครูสอน ไม่นั่งเหม่อลอย ทำท่าครุ่นคิดเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน ไม่สนใจเรียนมองออกไปนอกห้องเรียน

- 1.2 ถามและตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน
- 1.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

2. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนในขณะที่ครูแบ่งงานกลุ่มให้ทำ

2.1 ให้มีความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ ช่วยเพื่อนทำงาน ช่วยแสดงความคิดเห็นในการทำงาน และไม่ปฏิเสธเมื่อเพื่อนมอบหมายงาน

2.2 มีความรับผิดชอบต่องาน ได้แก่ ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมายให้ ทำรายงานโดยให้เสร็จทันเวลาและก่อนเวลาที่กำหนด

พระครูประพัฒน์ธรรมกิจ (พระอาจารย์เสนห์) (2559) ได้กล่าวถึงลักษณะของ บุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียรว่าเป็นคนกล้างาน ไม่หลบงาน ไม่หนีงาน ไม่กลัวความทุกข์ยาก

ไม่กลัวความลำบากใด ๆ ไม่อ่อนแอ มีความยินดีพอใจในการทำงาน เป็นคนรีบเร่งทำงานด้วยความรวดเร็วว่องไว ทำงานตรงเวลา และเสร็จทันเวลา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียรจะมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ มาโรงเรียนสม่ำเสมอ กระตือรือร้น และตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูอาจารย์ และทำเสร็จภายในเวลา มีความมานะบากบั่นที่จะทำงานให้ผิตน้อยที่สุด ไม่ละทิ้งหน้าที่ของตนและพยายามทำจนสำเร็จใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความเพียรพยายามที่จะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน ไม่หลบงาน ไม่หนีงาน ไม่กลัวความทุกข์ยาก

จากการศึกษาคุณลักษณะความเป็นคนดีข้างต้นซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม ผู้วิจัย จึงศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีตั้งหัวข้อต่อไป เพื่อนำไปสู่การสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้เป็นรูปธรรมต่อไป

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจิตพิสัย

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) ระบุว่าในการประเมินผู้เรียนนั้น การประเมินด้านจิตพิสัยเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้ประเมินต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีด้านจิตพิสัยโดยสรุป ดังนี้

1. แนวคิดของแครธโวลและคณะ

ได้ลำดับภาพของความรู้สึกรวมโดยเริ่มจากความสนใจ (Interest) มาเป็นอันดับแรก ตามมาด้วยความซาบซึ้ง (Appreciation) เจตคติ (Attitude) ค่านิยม (Value) และการปรับตัว (Adjustment) แต่เมื่อพิจารณาลำดับความรู้สึกรวมเป็นขั้น ๆ จะเริ่มจากการรับรู้ (Receiving) การตอบสนอง (Responding) การเห็นคุณค่า (Valuing) การจัดระบบ (Organization) และการสร้างลักษณะนิสัยตามค่านิยม (Characterization) ดังภาพประกอบ 2

พหุ ประถมศึกษา

1. การรับ	1.1 การรู้จัก	↑
	1.2 ความเต็มใจในการรับ	
	1.3 ควบคุมหรือคัดเลือกสิ่งที่เอาใจใส่	
2. การตอบสนอง	2.1 การยินยอมในการตอบสนอง	↑
	2.2 ความเต็มใจที่จะตอบสนอง	
	2.3 สร้างความพึงพอใจในการตอบสนอง	
3. การเห็นคุณค่า	3.1 การรับคุณค่า	↓
	3.2 การชื่นชมคุณค่า	
	3.3 การยินยอมรับคุณค่า	
4. การจัดระบบ	4.1 การสร้างมโนภาพของคุณค่า	↓
	4.2 การจัดระบบคุณค่า	
5. ลักษณะนิสัย	5.1 การสรุปอ้างอิงนัยทั่วไปของคุณค่า	↓
	5.2 การสร้างลักษณะนิสัย	

ภาพประกอบ 2 แนวคิดการจัดจำแนกระดับความรู้สึกตามแนวแคระโวลและคณะ

การจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาด้านความรู้สึกของแคระโวลและคณะ
สรุปความหมายที่สำคัญได้ดังนี้

1. การรับรู้ (Receiving) เป็นขั้นแรกของความรู้สึก ถือเป็นการสัมผัสเบื้องต้น
เพียงได้รู้ได้เห็น จะเรียกว่าเป็นขั้นการจดจำสิ่งที่ได้รับการสัมผัสจากประสาทสัมผัสของเราก็ได้
แบ่งได้เป็น 3 ขั้น คือ

1.1 การรู้จัก (Awareness) เป็นเพียงการสังเกตเห็นปรากฏการณ์นั้น
โดยปราศจากความสนใจ เช่น รู้จักสี รูปแบบ การจัดอันดับ เป็นต้น

1.2 ความเต็มใจในการรับ (Willingness to Receive) เป็นขั้นเต็มใจหรือ
พอใจที่จะรับรู้ มีความอ่อนอ่อนต่อสิ่งที่พบเห็น แต่เป็นเพียงการบังคบใจเท่านั้น เช่น ฟังผู้อื่นพูดด้วย
ความเต็มใจ อดทนที่จะทำอะไรให้สำเร็จ อดทนที่จะฟังอะไรให้จบ ยอมรับความแตกต่างของเชื้อชาติ
และวัฒนธรรม

1.3 ควบคุมหรือคัดเลือกความเอาใจใส่ (Controlled or Selected Attention)
เป็นความรู้สึกที่จะบอกได้ว่า อะไรควรเอาใจใส่ อะไรไม่ควรเอาใจใส่ เช่น ความรู้สึกที่ว่าชอบสิ่งนี้

อยากได้สิ่งนั้น จึงมองในลักษณะควบคุมหรือเลือกมากขึ้น คำพูดที่ว่าข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะทำกิจกรรมนี้ เรื่องนี้ทำให้ข้าพเจ้าอยากรู้ อยากเห็นมาก ฯลฯ

2. การตอบสนอง (Responding) เมื่อเลือกพอใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรียบร้อยแล้วก็จะถึงความรู้สึกขั้นนี้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่มีจิตใจจดจ่อ นั่นคือการเกิดความสนใจ ขึ้นชอบกิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ความรู้สึกด้านนี้แบ่งได้ 3 ชั้น คือ

2.1 การยินยอมในการตอบสนอง (Acquiescence in Responding) เป็นความรู้สึกขั้นเชื่อฟังหรือยินยอมที่จะทำ แต่อาจจะยังไม่พอใจเท่าไรนัก เช่น ความตั้งใจที่จะบังคับตนเองให้ร่วมกิจกรรมกับคนอื่น การทำการบ้านให้เสร็จ เชื่อฟังกฎเกณฑ์ที่กำหนด ความตั้งใจที่จะทำตามระเบียบ เป็นต้น

2.2 ความเต็มใจที่จะตอบสนอง (Willingness to Response) เป็นขั้นร่วมกิจกรรมด้วยความตั้งใจ ความร่วมมือ ทำตามความต้องการหรือด้วยความสมัครใจ เช่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ร่วมมือในกิจกรรมของกลุ่มซึ่งเป็นสมาชิกแสดงความสนใจในการเข้าร่วมโครงการ มีความสนใจในงานใดงานหนึ่งโดยอ่าน รวบรวมทดลองหรือค้นคว้าตอบข้อสงสัย เป็นต้น

2.3 ความพึงพอใจในการตอบสนอง (Satisfaction in Response) ความรู้สึกในขั้นนี้จึงลึกลงไปอีก เป็นการยินยอมแบบเต็มใจ และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานและเพลิดเพลิน ตัวอย่างเช่น ร้องรำทำเพลงร่วมกับคนอื่นด้วยความสนุกสนานพอใจ สนุกกับบทละคร วิทยุ โทรทัศน์ สนุกกับการสนทนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สนุกกับการเล่นเกมตัวเลข ฯลฯ การแสดงความสนุกสนานพอใจนั้น บางคนอาจจะแสดงออกมาให้เห็นได้อย่างเปิดเผย แต่บางคนอาจจะไม่แสดงให้เห็นเปิดเผยก็ได้ การประเมินด้านความพึงพอใจจึงต้องอาศัยความรอบคอบ

3. การเห็นคุณค่า (Valuing) ในขั้นนี้เป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าของสิ่งของ ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมซึ่งตนเองได้รับและซึมซับมาตั้งแต่ต้น ความรู้สึกอันนี้อาจยอมรับหรือไม่ยอมรับคุณค่าก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาคุณค่า พฤติกรรมระดับนี้ค่อนข้างจะคงเส้นคงวาในการแสดงความรู้สึกและรับรู้คุณค่าสิ่งต่าง ๆ เจตคติเป็นความรู้สึกระดับนี้ ระดับนี้แบ่งความรู้สึกออกเป็น 3 ชั้น คือ

3.1 การรับรู้คุณค่า (Acceptance of Value) ระดับนี้มุ่งหมายบรรยายคุณค่าของปรากฏการณ์ พฤติกรรม วัตถุสิ่งของ ฯลฯ ในระดับความเชื่อ ซึ่งอาจให้ความหมายว่าเป็นการยอมรับทางอารมณ์ต่อข้อเสนอหรือคำสอนที่เขามีพื้นฐานอย่างเพียงพอ ตัวอย่างเช่น การแสดงความปรารถนาอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาความสามารถในการพูด และการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับว่าในชีวิตมนุษย์ควรมีการนับถืออะไรบางอย่าง รู้สึกว่าการมีเพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต เป็นต้น

3.2 การชื่นชมคุณค่า (Preference for Value) เป็นการเพิ่มความรู้สึกเอาใจใส่ในคุณค่าหรือค่านิยมนั้นเพิ่มขึ้นอีก เรียกว่าเป็นขั้นต้องการคุณค่าระดับนี้ ตัวอย่างเช่น แสดงความรับผิดชอบในการทำให้คนในกลุ่มที่พุดน้อยหันมาร่วมวงสนทนาด้วย แสดงความกล้าหาญในการตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ที่ยังเป็นปัญหา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ แสดงบทบาทที่กระตือรือร้นในกิจกรรมโดยหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นต้น

3.3 การยินยอมรับ (Commitment) หมายถึง ความเชื่อศรัทธาด้วยอารมณ์แน่นอนผู้ที่มีความรู้สึกระดับนี้จะแสดงพฤติกรรมยึดมั่นอย่างเห็นได้ชัด ตัวอย่างเช่น ความซื่อสัตย์ต่อกลุ่มที่เป็นสมาชิก การยอมรับบทบาททางศาสนาในชีวิตส่วนตัวและครอบครัว มีความจงรักภักดีต่ออุดมการณ์ของสังคมนิยธรรม มีศรัทธาในเรื่องอำนาจของความเป็นเหตุผล ยอมอุทิศตัวให้กับความคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ความรู้สึกระดับนี้เป็นความรู้สึกพอใจจนกระทั่งยินยอมตกลงเป็นคำมั่นสัญญา

4. การจัดระบบคุณค่า (Organization) ชั้นความรู้สึกที่แล้มาแล้วมา มนุษย์ย่อมเห็นคุณค่าหรือค่านิยมมากมายที่ผ่านเข้ามาในประสบการณ์ของชีวิต แต่ความรู้สึกของมนุษย์จะนิยมชมชอบเฉพาะกลุ่มค่านิยมใดค่านิยมหนึ่งเท่านั้น การจัดระบบในระดับนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งอาจจะให้อยู่ในกลุ่มก้อนหนึ่งที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน หรืออาจจัดตามความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หรืออาจจัดเอาตัวที่เด่นมากหรือกระจายมากที่สุดก็ได้มาตัวหนึ่ง ระบบดังกล่าวจะสร้างขึ้นจากค่านิยมส่วนย่อย ๆ นำมาประสานสัมพันธ์กัน การเปลี่ยนแปลงค่านิยมในระยะเป็นผู้ใหญ่จะยากกว่าในระยะเป็นเด็ก เพราะความยึดติดสิ่งที่คิดว่าดีคงพิจารณามานานแล้ว ความรู้สึกระดับนี้แบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ

4.1 การสร้างมโนภาพของคุณค่า (Conceptualization of a Value) คุณค่าหรือค่านิยมมีอยู่หลายรูปแบบ ความรู้สึกของคนอาจนำค่านิยมที่มีลักษณะเดียวกันอยู่ด้วยกันหรือเกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มเป็นพวก อันเป็นผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้สึกมาแล้วมาเรียกชื่อใหม่กลายเป็นมโนภาพของคุณค่าใหม่ ซึ่งอาจจะเป็นนามธรรมทางภาษาหรือเป็นรูปสัญลักษณ์ก็ได้ ตัวอย่างเช่น การพยายามบ่งชี้ลักษณะของศิลปะวัตถุที่เขาชื่นชอบ การค้นหาและวิเคราะห์ถึงข้อตกลงเบื้องต้นที่เป็นเครื่องบอกถึงคุณธรรม การตัดสินใจในฐานะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่ออนุรักษ์มนุษย์และแหล่งทรัพยากร เป็นต้น

4.2 การจัดระบบคุณค่าของค่านิยม (Organization of a Value System) ในความรู้สึกระดับนี้เป็นการจัดค่านิยมที่สลับซับซ้อนให้อยู่ในระบบเดียวกันพวกเดียวกัน เพื่อให้เกิดความสมดุลบางประการทางความรู้สึก ตัวอย่างเช่น พัฒนาวิธีการควบคุมความก้าวร้าวในรูปแบบที่ยอมรับกันทางวัฒนธรรม การยอมรับความจริงในด้านการปรับอารมณ์กับข้อจำกัดของความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และเงื่อนไขทางด้านกายภาพของเขาเอง การตั้งใจเลือกนโยบายทางสังคม

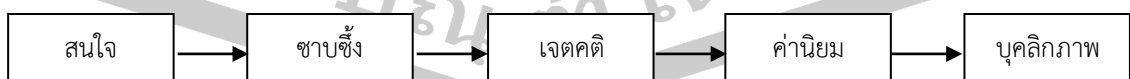
กับประโยชน์ที่บางกลุ่มได้รับ เราจะเห็นว่าบางคนฟังเพื่อก็อเพราะเขาเห็นว่าคุณลักษณะทั้งหลายเหล่านี้มีลักษณะพวกเดียวกันกับความฟังเพื่อเป็นสิ่งที่เขาชื่นชอบเขาก็ยึดติดและจัดระบบให้อยู่ในใจของเขา บางคนชื่นชอบกับค่านิยม คุณก เหยียดหยาม เบียดเบียน ทารุณ เอาเปรียบ ก็นำมาจัดระบบให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน คนผู้นี้ก็จะเป็นคนลักษณะก้าวร้าวไป

5. การสร้างลักษณะนิสัยตามค่านิยม (Characterization) เป็นขั้นสั่งสมความรู้สึกเป็นรูปเป็นแบบมา จนกระทั่งจึงถือเป็นลักษณะนิสัย เป็นแนวความเชื่อถือศรัทธา แนวปรัชญาชีวิต มีลักษณะส่วนตัวที่เป็นเอกลักษณ์ของเขา คือรู้ว่าเขาคือใคร มีอุดมคติ มีแนวลัทธิ เป็นของตน ความรู้สึกระดับนี้เป็นความรู้สึกที่สั่งสมมาตั้งแต่ขั้นแรกจนเกิดการเลือกสรรยึดติดเป็นของตนเป็นวิถีดำเนินชีวิต เป็นเป้าหมายปลายทางชีวิต เรียกว่าเป็นความรู้สึกที่ตกตะกอนแล้ว กลายเป็นบุคลิกภาพก็ว่าได้ ระดับนี้แบ่งความรู้สึกออกเป็น 2 ชั้น

5.1 การสรุปอึ้งนัยทั่วไปของคุณค่าหรือค่านิยม (Generalized Set) ระดับนี้หมายถึง ความรู้สึกซึ่งให้ความสอดคล้องภายในกับระบบของเจตคติและค่านิยม ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง เป็นความรู้สึกตอบสนองต่อปรากฏการณ์ที่เกิดจากการเลือกสรรระดับสูงจากกลุ่มของเจตคติและค่านิยม ตามธรรมดาคนมีเจตคติและค่านิยมอย่างมากมายที่คัดเลือกไว้และยึดถือประพฤติปฏิบัติที่เห็นว่าดีงาม เมื่อเกิดเหตุการณ์หรือปัญหาใด ๆ ขึ้น เขาจะเอาความรู้สึกที่ยึดถือไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้ ตัวอย่างเช่น มีนิสัยแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาคำตอบ มีความเชื่อมั่นตนเองที่จะเอาชนะได้ เป็นต้น

5.2 การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) เป็นระดับความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ผสมผสานสรุปรวมความรู้สึกที่ยึดเป็นอุดมการณ์ ปรัชญาชีวิต ตัวอย่างเช่น การพัฒนาความมีสติ การพัฒนาปรัชญาชีวิต การพัฒนาความเป็นระเบียบส่วนตัว การดำรงชีวิตด้วยคุณธรรม การยึดอุดมการณ์ประชาธิปไตย ฯลฯ บุคลิกลักษณะทั้งหลายเหล่านี้จะเกิดขึ้นในระดับนี้

กล่าวได้ว่าความรู้สึกนั้นเป็นความต่อเนื่อง (Psychological Continuum) ไม่ได้รู้สึกเป็นท่อน ๆ แต่มีทิศทางและมีความเข้มข้นแตกต่างกันแต่ละชั้นของความรู้สึกจึงเกี่ยวข้องเชื่อมโยงต่อเนื่องกันละเอียดอ่อนมาก ระดับความรู้สึกจะเริ่มด้วยความเข้มข้นน้อยไปสู่ความเข้มข้นมากจนยึดติดเป็นลักษณะนิสัยของคนในที่สุด สรุปแนวคิดนี้ ปรากฏดังภาพประกอบ 3

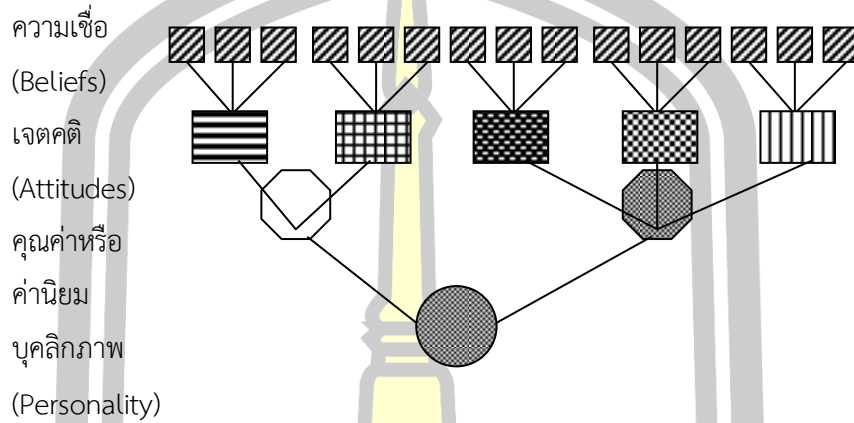
ที่มา : ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543)

ภาพประกอบ 3 สรุปความเข้มข้นความรู้สึกของมนุษย์

2. แนวความคิดของไอแซกส์

ไอแซกส์ ได้เสนอชั้นของความรู้สึกของมนุษย์เป็นรูปแบบต้นไม้ (Tree Model)

ปรากฏดังภาพประกอบ 4

ที่มา : ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543)

ภาพประกอบ 4 แนวคิดการจัดจำแนกรู้สึกตามลำดับของไอแซกส์

จากภาพจะเห็นว่าความเชื่อเปรียบเสมือนใบไม้ ส่วนที่แตกกิ่งก้านเล็ก ๆ ถัดจากใบไปเปรียบได้กับระดับเจตคติ ส่วนที่เป็นกิ่งก้านใหญ่มั่นคงกว่าเปรียบได้กับระดับคุณค่าหรือค่านิยม (Value) ส่วนลำต้นที่แข็งแรงพร้อมทั้งโคนและรากที่ให้ต้นไม้ยืนอยู่ได้เปรียบเสมือนบุคลิกภาพ นั่นก็คือความรู้สึกของคนเราจะเริ่มจากความเชื่อ ซึ่งเกิดจากการรับรู้เรียนรู้มาก่อนว่าอะไรเป็นอะไร อาจเชื่อในแง่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เมื่อยึดติดความเชื่อแล้วก็จะเกิดเป็นเจตคติ จากเจตคติหลาย ๆ อย่างมารวมกันเป็นพลังให้เกิดเป็นค่านิยมต่อไป เมื่อผสมผสานค่านิยมเป็นของตนเองแล้ว รวมตัวกันแข็งแรงเกิดเป็นบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยของตนเอง ความรู้สึกระดับนี้เปลี่ยนแปลงได้ยากจะแสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงได้เปรียบเทียบกับรากโคนของต้นไม้ สรุปดังภาพต่อไปนี้

ที่มา : ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543)

ภาพประกอบ 5 สรุปแนวคิดการจัดจำแนกรู้สึกของไอแซกส์

3. แนวคิดของฮานนาห์และไมเคิลลิส

ฮานนาห์และไมเคิลลิส ได้สร้างกรอบงานของจุดประสงค์ของการสอน มีจุดประสงค์ใหญ่ 3 ด้าน คล้ายของบลูมแต่อธิบายรายละเอียดแตกต่างกันไป ด้านที่เกี่ยวข้องด้านความรู้สึกเป็นด้านที่ 2 ให้ชื่อว่า เจตคติและค่านิยม (Attitude and Values) และแบ่งระดับของความรู้สึกไว้ดังนี้

1. ความตั้งใจ (Attending) ขั้นนี้เป็นขั้นแรกและเป็นฐานข้อมูลของทุกอย่าง เป็นขั้นการเก็บความรู้สึกจากการสังเกตและรวบรวมข้อมูล
2. การตอบสนอง (Responding) เป็นขั้นความรู้สึกอยากร่วมกิจกรรมตอบสนองการกระทำทั้งหลายของกลุ่ม สนใจในการทำงานร่วมกับกลุ่ม
3. การยินยอม (Complying) เป็นความรู้สึกยินยอมเชื่อฟังกฎเกณฑ์ระเบียบที่กำหนด ยินยอมทำตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ ทำงานกลุ่มได้ครบถ้วนสมบูรณ์
4. การยอมรับ (Accepting) เป็นขั้นความรู้สึกมองเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ นำมาประพุดติปฏิบัติเป็นพฤติกรรมหรือความคิดของตนเองอย่างมีความคงเส้นคงวาและสามารถให้เหตุผลว่าการกระทำใดดีหรือเหมาะสมกว่ากัน
5. ความชื่นชอบ (Preferring) เป็นขั้นความรู้สึกที่แสดงหรือสาธิตให้ทราบว่าชื่นชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากกว่าอีกสิ่งหนึ่งอย่างคงเส้นคงวา และสามารถเชื่อมโยงค่านิยมกับการเลือกกระทำ ฯลฯ จะเรียกว่าเป็นขั้นอสาาก็ได้ในระดับนี้ เพราะจิตใจครัทธาพร้อมที่จะทำอยู่แล้ว
6. การบูรณาการรวมหน่วย (Integrating) เป็นขั้นของการหล่อหลอมความรู้สึกซึ่งคงเส้นคงวามาแล้ว ให้เป็นเจตคติและคุณธรรมประจำใจของตนเอง จนบังเกิดเป็นคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ หรือให้ความคิดเห็นตามแนวความคิดเห็นที่เป็นของตนเองยึดถือได้

4. แนวคิดของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์ก (Kohlberg) เชื่อว่าการใช้เหตุผลทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับการบรรลุนิติภาวะเชิงจริยธรรม พร้อมกับ พัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย ระดับอายุของเด็กนั้นมีความสัมพันธ์อย่างมาก จากการสัมภาษณ์เด็กวัยรุ่นอเมริกัน โคลเบอร์กศึกษาผลการตอบปัญหาทางจริยธรรมแล้วจัดเป็นลำดับขั้นของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning Hierarchy) เริ่มแรกการจัดลำดับขั้นเป็น 6 ขั้น ปัจจุบันนิยมใช้วัดเพียง 5 ขั้น ตัดขั้นตอนสุดท้ายออกเพราะการศึกษาให้กระจำงชดัยังทำไม่ได้ดี ลำดับขั้นเหตุผลเชิงจริยธรรมทั้ง 6 ขั้นมีดังนี้

1. ระดับก่อนมีจริยธรรม (Reconvention) ในระดับนี้บุคคลจะทำความดีหรือความเลวขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมที่ทำกันมา หรือผู้ใหญ่เป็นผู้กำหนด แต่ผลการกระทำนั้นเพื่อความพอใจหรือความสุขของตนเป็นใหญ่ นั่นคือ เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของตนโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้ คือ

1.1 ขั้นที่ 1 เน้นการลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment Level and Obedience Orientation) การกระทำในขั้นนี้จะดี หรือเลวขึ้นอยู่กับผลของการลงโทษ หรือให้รางวัล เด็กจะทำตามกฎเกณฑ์เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ เด็กจะสังเกตดูว่าถ้าสิ่งที่ไม่ดีผู้ใหญ่ จะไม่เห็นด้วย อาจโดนดุด่า ขั้นนี้อายุ 2-7 ปี

1.2 ขั้นที่ 2 การเลือกกระทำด้วยความพอใจของตน (Naive Inside Mental Hedonism) ขั้นนี้การทำดีเป็นการกระทำตามความพอใจหรือต้องการของตนเอง และบางโอกาสเป็น ความต้องการของผู้อื่น เป็นลักษณะ ถ้าคุณต้องการฉัน ฉันจะช่วยคุณ เด็กในขั้นนี้ไม่มีความจงรักภักดี ความกตัญญู หรือความยุติธรรม ขั้นนี้คลุมเด็กอายุประมาณ 7-10 ปี

2. ระดับปฏิบัติตามแผนกฎเกณฑ์จริยธรรม (Morality of Conventional Role Conformity) ระดับนี้ปฏิบัติตามสิ่งที่คาดหวังไว้กับ ครอบครัว กลุ่มหรือประเทศชาติ และสนับสนุน กฎเกณฑ์ของสังคมที่มีอยู่ บุคคลที่มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้องควบคุมจากภายนอก เอาใจเขามาใส่ใจ เราประพฤติดูปฏิบัติตามความดีละเว้นความชั่วตามที่สังคมยึดถือ ในระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นดังนี้ คือ

2.1 ขั้นที่ 1 หลักจริยธรรมเด็กดีตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (Good-Boy Morality of Maintaining Good Relations Approved by Others) ขั้นนี้บุคคลจะกระทำหรือปฏิบัติทุกทาง เพื่อช่วยเหลือ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นยอมรับ ขั้นนี้เป็นการตัดสินใจเชิงจริยธรรมเจตนา มีความสำคัญมาก นั่นคือดูได้จากเจตนาของผู้กระทำ ขั้นนี้เด็กอายุประมาณ 10-13 ปี

2.2 ขั้นที่ 2 หลักจริยธรรมทำตามกฎเกณฑ์ (Authority Maintaining Morality) ขั้นนี้บุคคลจะถูกหรือทำดีเมื่อเขาทำตามหน้าที่ เชื่อฟังกฎหมายและธรรมทางศาสนา นั่นคือ จะประพฤติ ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบของสังคมที่ตั้งไว้ ขั้นนี้เด็กอายุประมาณ 13-16 ปี

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์หรือยึดหลักจริยธรรมประจำใจตนเอง (Post Conventional, Principled or Autonomous) ในระดับนี้การตัดสินใจกระทำของบุคคลยึดหลัก จริยธรรมสากล โดยไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ของผู้มีอำนาจหรือบุคคลที่ยึดถือว่ามีคุณค่า การตัดสินใจใช้ เหตุผลเชิงจริยธรรมของส่วนตัวที่ยึดถือคุณธรรมประจำใจ จะถือปฏิบัติมากกว่าการคล้อยตามสังคม บางทีการกระทำขั้นนี้นั้นเป็นขั้นอุดมการณ์ ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นที่ 1 หลักการกระทำตามสัญญาของสังคม (Social-Construct Orientation) ในขั้นนี้พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคล อยู่ในกรอบของสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนใน สังคมได้ตกลงยินยอมรับกัน เขาจะเคารพต่อคำมั่นสัญญา และกฎหมาย ยอมรับค่านิยมที่ว่าบุคคล เกิดมามีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน กระบวนการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์หรือกฎหมายทั้งหลายทำไปเพื่อ ประโยชน์ของสังคม ขั้นนี้เด็กอายุประมาณ 16 ปี ขึ้นไป

3.2 ขั้นที่ 2 ถือหลักจริยธรรม หลักธรรมสากล (Universal-Ethical-Principle Orientation) ขั้นนี้เป็นขั้นสูงสุด เป็นการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของบุคคลโดยขึ้นอยู่กับหลักคุณธรรม

หลักความยุติธรรม หลักความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชน และเคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล เป็นการใช้นิยามขั้นอุดมการณ์ในการพิจารณาตัดสินปฏิบัติทางจริยธรรมตามหลักสากล (ขั้นผู้ใหญ่)

การเกิดจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กนั้น จริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้ มิได้เกิดจากสิ่งแวดล้อม แต่เกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผลของแต่ละบุคคล พัฒนาการของจริยธรรมเกิดจากการสังเกต และการคิดไตร่ตรองของบุคคล โคลเบอร์กเชื่อว่า ควรพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัว ดังนั้นจริยธรรมจึงพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูงกว่าทีละขั้น ไม่มีการข้ามขั้น ไม่มีการสลับขั้น และไม่ว่าบุคคลจะเติบโตในสังคมใด หรือนับถือศาสนาใด ย่อมมีลำดับขั้นพัฒนาของจริยธรรมที่เหมือนกัน เรียกว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา

กล่าวโดยสรุปความรู้สึกเป็นลักษณะการแสดงออกต่อเนื่องทางจิตวิทยา (Psychological Continuum) นั่นคือแปรเปลี่ยนไปทางลบหรือทางบวก ขณะเดียวกันความเข้มข้นที่แตกต่างกันตามความรู้สึกในสภาวะที่ความรู้สึกเข้มข้นแตกต่างกัน และถ้ามีเป้าของความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไป ก็จะมีการกำหนดชื่อหรือลักษณะของความรู้สึก ณ จุดนั้น ๆ แตกต่างกันด้วย ส่วนใหญ่แล้วจะกำหนดว่าความรู้สึกเริ่มต้นที่สุดเป็นความเชื่อ ถัดไปเป็นความสนใจต่อไปสู่เจตคติ แล้วถึงค่านิยม ลงท้ายจะเป็นบุคลิกภาพ การพัฒนาความรู้สึกจึงควรมองแนวโน้มของการเกิดแต่ละคุณลักษณะดังกล่าวให้ดี เริ่มต้นความเชื่อที่ดีแล้วจะลงเอยที่บุคลิกภาพที่ดีด้วย สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกดำเนินการตามทฤษฎีด้านจิตพิสัยของKrathwohl and others (1964) ที่ลำดับความรู้สึกเป็นขั้น ๆ โดยเริ่มจากการรับรู้ (Receiving) การตอบสนอง (Responding) การเห็นคุณค่า (Valuing) การจัดระบบ (Organization) และการสร้างลักษณะนิสัยตามค่านิยม (Characterization) ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีต่อไป

การสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี

คุณลักษณะความเป็นคนดีเป็นคุณลักษณะด้านจิตพิสัยที่มีความเป็นนามธรรมเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่แสดงออก เช่น ทศนคติค่านิยมและคุณธรรมจริยธรรมทั้งหลายซึ่งสามารถวัดประเมินได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542) ได้กล่าวถึงการวัดคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของการวัดคุณลักษณะ

1.1 พฤติกรรมคุณลักษณะไม่สามารถวัดได้โดยตรงจะต้องใช้วิธีการวัดทางอ้อม โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมทางกายและทางวาจาที่คาดว่าจะเป็นการแสดงออกที่สะท้อนถึง พฤติกรรมคุณลักษณะที่ต้องการวัด

1.2 คุณลักษณะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของบุคคลจึงไม่สามารถจำแนก ออกเป็นความรู้สึกที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องได้อย่างเด็ดขาด

1.3 คุณลักษณะเป็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและยังขึ้นอยู่กับ สถานการณ์หรือองค์ประกอบอื่นๆอีกมาก

1.4 คุณลักษณะเป็นพฤติกรรมที่ต้องสะสมมาเป็นเวลานานโดยการอบรมสั่งสอน ดังนั้นการวัดพฤติกรรมด้านนี้จะต้องกระทำทั้งในห้องเรียนปกติและนอกห้องเรียน

1.5 คะแนนที่วัดจากการประเมินคุณลักษณะไม่ว่าจะวัดมาจากเครื่องมือชนิดใด จะมีความคลาดเคลื่อนค่อนข้างสูงดังนั้นการนำผลการวัดไปวิเคราะห์และแปลผลจึงต้องระมัดระวัง เป็นพิเศษ

หลักการวัดคุณลักษณะควรยึดหลักสำคัญดังนี้

1. วัดให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการวัดเนื่องจากคุณลักษณะเป็นคุณลักษณะ ส่วนตัวซึ่งไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นผลมาจากอารมณ์หรือความรู้สึกนั้น ๆ หรือไม่ ดังนั้น การวัดผลจึงจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องมือหลายๆ อย่าง

2. วัดหลาย ๆ ครั้ง เนื่องจากคุณลักษณะอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ ดังนั้น ควรมีการวัดหลาย ๆ ครั้งในวันและเวลาที่แตกต่างกันไปจึงจะทำให้ผลการวัดเชื่อถือได้มากขึ้น

3. วัดอย่างต่อเนื่องควรวัดอย่างต่อเนื่องและใช้เทคนิคหลาย ๆ วิธีจึงจะเชื่อได้ว่า ผลการวัดคุณลักษณะมีความน่าเชื่อถือและถูกต้อง

4. ความร่วมมือของผู้ที่ถูกวัดเป็นเรื่องสำคัญ การวัดด้านจิตพิสัยเป็นการวัด พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลซึ่งบางคนอาจไม่ต้องการเปิดเผยความจริงเพราะเกรงจะเกิดผลเสียแก่ตน ดังนั้น ผู้วัดจึงควรหาเทคนิควิธีที่จะทำให้ผู้ตอบตอบด้วยความสบายใจและรู้สึกว่าปลอดภัย

5. ใช้ผลการวัดให้ถูกต้องเนื่องจากการวัดด้านจิตพิสัยไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ดังนั้นคะแนนจากการวัดจึงไม่สามารถนำไปใช้ตัดสินได้ว่าดีหรือตกแต่เป็นการวัดเพื่อนำไปพัฒนา บุคคลและหาทางช่วยเหลือต่อไป

พิตร ทองชั้น (2547) ได้กล่าวถึงการวัดคุณลักษณะต่าง ๆ ว่ามีลักษณะดังนี้

1. ยากต่อการนิยามที่ชัดเจนเพราะผู้รู้จะให้นิยามมาไม่ตรงกัน
2. ขาดทฤษฎีที่เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือวัดผลการวัดผลจึงขาดความ

น่าเชื่อถือ

3. คุณลักษณะของบุคคลบางคุณลักษณะมีความเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของจิตใจขณะนั้น

4. พฤติกรรมอย่างเดียวกันแต่หลายๆคนแสดงออกแตกต่างกันหรือพฤติกรรมที่แตกต่างกันอาจมาจากคุณลักษณะเดียวกัน

5. การให้ข้อเท็จจริงทางจิตพิสัยอาจจะได้รับความร่วมมือไม่ตรงกับความจริง เพราะผู้ตอบรู้ผลได้-เสียจากการตอบนั้น

วิยะดา เหล่มตระกูล (ม.ป.ป.) กล่าวว่า สิ่งที่ต้องการวัดในด้านคุณธรรมจริยธรรมประกอบไปด้วย 4 ด้านดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นการวัดความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม
2. ทศนคติเชิงจริยธรรม (Attitude) คือ ความโน้มเอียงทางจิตใจอันเนื่องมาจากการมองเห็นคุณประโยชน์และโทษของสิ่งนั้น
3. เหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning) การวัดเหตุผลที่มาสนับสนุนให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำซึ่งต้องมีทฤษฎีทางจริยธรรมเข้ามาประกอบการพิจารณาการตอบของผู้เรียนด้วย

4. พฤติกรรมการแสดงออก (Action) เป็นการแสดงออกของนักเรียนในการกระทำดีละเว้นชั่ว โดยครูจะสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกจากการกระทำ

ปรียา นิลแก้ว (ม.ป.ป.) คุณลักษณะเป็นสิ่งที่มียอยู่ในตัวบุคคลแต่เป็นสิ่งที่ภายในไม่ปรากฏให้เห็นได้นอกจากจะมีการกระตุ้นเร้าด้วยสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่ปะทะทั้งในทางตรงและทางอ้อมจึงส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในและแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรม การวัดคุณลักษณะจึงต้องวัดสิ่งที่แสดงออกซึ่งเป็นตัวแทนคุณลักษณะของบุคคลนั้น ๆ ในรูปกริยาท่าทางการพูดการเขียนโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกตกริยาท่าทาง การซักถามสัมภาษณ์พูดคุย การเขียนตอบแบบสอบถาม แบบวัด แบบทดสอบ ดังนั้น กระบวนการวัดคุณลักษณะจึงกำหนดรูปแบบการวัดได้ดังนี้

1. การวัดอารมณ์ความรู้สึก
2. การวัดเหตุผลในการกระทำ
3. การวัดพฤติกรรมที่แสดงออก

คุณลักษณะความเป็นคนดีไม่สามารถวัดได้โดยตรง จะต้องใช้วิธีการวัดทางอ้อมโดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมทางกายและทางวาจาที่คาดว่าจะเป็นการแสดงออกที่สะท้อนถึงคุณลักษณะความเป็นคนดีที่ต้องการวัด คุณลักษณะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคล จึงไม่สามารถจำแนกออกเป็นความรู้สึกที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องได้อย่างเด็ดขาด คุณลักษณะความเป็นคนดีเป็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือ

องค์ประกอบอื่นๆอีกมาก คะแนนที่วัดจากการประเมินคุณลักษณะไม่ว่าจะวัดมาจากเครื่องมือชนิดใด จะมีความคลาดเคลื่อนค่อนข้างสูงดังนั้น การนำผลการวัดไปวิเคราะห์และแปลผลจึงต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

รูปแบบการวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า รูปแบบการวัดคุณลักษณะที่นิยมใช้มีหลายรูปแบบดังต่อไปนี้

1. การสังเกตคือการเฝ้ามองดูสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมายเป็นสิ่งที่ยากลำบากที่จะสังเกตได้ตลอดเวลาจึงจำเป็นต้องวางแผนสังเกตเป็นบางเวลาผู้สังเกตควรมีการรับรู้ที่ดีมีความแม่นยำจดจำสิ่งที่สังเกตได้อย่างดีเพื่อความแน่ใจในการวิจัยจึงควรใช้ผู้สังเกตอย่างน้อย 2 คนเพื่อนำผลการสังเกตมาทดสอบความสอดคล้องกันการวัดโดยวิธีนี้จะสามารถทำได้ดีถ้าพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นจริง ถ้า เสแสร้งเชื่อย่อมเชื่อถือไม่ได้หรือถ้าไม่แสดงพฤติกรรมก็ไม่สามารถวัดได้บางกรณีการสังเกตพฤติกรรมท่าทางก็เป็นสิ่งจำเป็นถ้าสามารถนิยามพฤติกรรมท่าทางได้อย่างชัดเจนเพียงพอที่จะสังเกตจะเป็นประโยชน์จากผู้สังเกตอย่างมากและสามารถจะวัดพฤติกรรมได้ตรงตามความเป็นจริงมากกว่าเครื่องมืออื่น ๆ

2. การสัมภาษณ์เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้ที่สัมภาษณ์ต้องมีหลักจิตวิทยาในการพูดการถามเพื่อให้ได้พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ต้องการทราบ การสัมภาษณ์ต้องสร้างความเป็นกันเองจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริงควรสร้างคำถามที่สามารถกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงการตอบพฤติกรรมที่ต้องการนั้นได้การสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์แบบมาตรฐานมีการวางแผนที่ดีมีจุดมุ่งหมายคำถามมีคุณภาพความเชื่อมั่นสูงความเที่ยงตรงสูง

3. การเขียนตอบ การวัดแบบนี้จะต้องมีตัวเราเป็นข้อความข้อความคำถามสถานการณ์ภาพหรือสถานการณ์ภาษาแล้วแต่ความเหมาะสมในการนำเสนอ ตัวเราหรือตัวกระตุ้นนี้เป็นสิ่งสำคัญมากเมื่อบุคคลได้รับตัวเรานี้ เขามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไรก็จะตอบออกมาด้วยตัวเอง บางทีเรียกว่ารายงานตนเอง (Self-Report) เครื่องมือวัดนี้มีชื่อเรียกได้หลายอย่าง เช่น แบบทดสอบแบบสำรวจแบบสอบถามหรือมาตรวัด ฯลฯ

รูปแบบของการเขียนข้อสอบมี 6 รูปแบบ ดังนี้

1. ประเภทข้อความเดี่ยวเป็นการถามเพื่อจะดูว่าผู้ตอบมีสิ่งนั้นอยู่ในตัวหรือไม่ โดยมีข้อตกลงว่าผู้ตอบจะต้องตอบตามความเป็นจริง การเขียนข้อความจึงต้องให้เป็นตัวเราที่ดีโดยมากจะเป็นประโยคง่าย ๆ มีใจความกะทัดรัด อาจเป็นข้อความธรรมดาหรือเป็นคำถามก็ได้

2. ประเภทข้อความคู่เป็นการกำหนดคุณลักษณะอย่างน้อย 2 คุณลักษณะขึ้นไปแล้วนำข้อความที่เขียนอธิบายคุณลักษณะแต่ละอย่างมาเขียนเป็นคู่ ๆ ให้ผู้ตอบเลือกที่มีลักษณะท่าทางตรงกับตนเองเพียงข้อความเดียว

3. ประเภทกำหนดตัวเลือกหลายตัว การเขียนข้อสอบแบบนี้มักเลือกคุณลักษณะ นั้น ๆ 3-5 คุณลักษณะ เมื่อนิยามแล้วนำมาเขียนพฤติกรรมคุณลักษณะนั้น ๆ จากนั้น นำมาจัดเป็น ชุดละข้อแล้วให้เลือกเอาคุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งหรืออาจกำหนดให้เลือกชอบมากที่สุด คุณลักษณะหนึ่ง เลือกชอบน้อยที่สุดคุณลักษณะหนึ่ง

4. ประเภทสถานการณ์ หมายถึง การสร้างเหตุการณ์จำลองอาจจะเป็นด้าน ภาษาหรือรูปภาพก็ได้แล้วให้ผู้ตอบสมมติตัวเองเป็นตัวละครในสถานการณ์นั้น ๆ ถ้าพบเหตุการณ์ที่ กำหนดให้ จะทำอย่างไร ข้อสอบแบบนี้มี 2 ส่วนที่เป็นคำถามและส่วนที่เป็นคำตอบ การให้คะแนน กำหนดให้ตัวเลือกที่แสดงถึงคุณลักษณะนั้นมากที่สุดเป็น 2 คะแนนคุณลักษณะนั้นน้อยลงมาเป็น 1 คะแนน และไม่มีคุณลักษณะนั้นเลยให้ 0 คะแนน

5. ประเภทสถานการณ์ตอบใช่-ไม่ใช่เป็นการเขียนสถานการณ์ แล้วเลือก พฤติกรรมที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากสถานการณ์นั้นและให้ผู้ตอบตอบเพียงใช่เท่านั้น จึงต้องพิจารณาการ ให้คะแนนให้ดีและสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด

6. ประเภทสถานการณ์หรือข้อความเป็นภาพ การสร้างแบบวัดประเภทนี้ต้อง อาศัยคนมีฝีมือในการวาดภาพ มีการกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการวัดแยกเป็นพฤติกรรมให้ชัดเจน แล้วเขียนรูปตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้

แบบการเขียนตัวเลือกในแต่ละข้อมี 8 รูปแบบ ดังนี้

1. ใช้คำว่า ใช่ ไม่ใช่ (the yes no item)
2. ใช้คำว่า ใช่ ไม่แน่ใจ ไม่ใช่ (the yes? no item)
3. ใช้คำว่า ถูก ผิด (the true - false item)
4. ใช้คำว่า ชอบ ไม่ชอบ (the like - dislike item)
5. ใช้แบบการจัดลำดับความสำคัญ (Item with Rating Scales) จะใช้ ตอบแบบไหนก็ได้เพียงแต่จัดให้มีความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผู้ตอบจากน้อยที่สุดไปหามากที่สุดอาจเป็น ประเภทเห็นด้วยมากที่สุดเห็นด้วยไม่แน่ใจไม่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยมากที่สุด

6. แบบเจาะจง 3 ตัวเลือกเรียงอันดับ (Various Trichotomous) โดยทั่วไปมักใช้คำว่าเคยบางครั้งจริงไม่แน่ใจเท็จและเห็นพ้องไม่แน่ใจไม่เห็นพ้อง

7. แบบใช้ตัวเลือก 3 ตัว (Trichotomous Item with Choice) แบบนี้ มีสถานการณ์หรือคำถามแล้วตามด้วยตัวเลือก 3 ตัวเสมอสิ่งที่เขียนเป็นตัวเลือกจะต้องสามารถ แปรได้ว่าตัวเลือกใดถ้ามีผู้เลือกจะมีคุณลักษณะใดหรือผู้เลือกอาจมีคุณลักษณะนั้นมากน้อย แตกต่างกัน

8. แบบตัวเลือกคู่ (Forced-Choice Item) แบบนี้แต่ละข้อจะมีตัวเลือก 2 ตัวแทนพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยแตกต่างกันมาจับคู่กันเพื่อผู้ตอบเห็นพฤติกรรมใดตรงกับตนเอง

มากที่สุดก็เลือกข้อนั้นหรืออาจมีคำถามหรือข้อความก่อนแล้วมีตัวเลือก 2 ตัวบังคับให้ผู้ตอบเลือกเพียงตัวใดตัวหนึ่งตามความรู้สึกของตนเอง

การใช้จินตนาการ (Projective Technique) เป็นการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ เพื่อให้ผู้ตอบใช้จินตนาการอันเกิดจากสำนึกที่ซึบซับอยู่ในส่วนลึกของความรู้สึกในตัวคนแต่ละคนว่า สิ่งเร้าที่มีความหมายอย่างไรต่อเขาแต่ละคนจะมีความรู้สึกต่อสิ่งเร้าที่คลุมเครือนั้นแตกต่างกัน เทคนิคนี้สิ่งเร้าเป็นแบบไม่มีโครงสร้างโดยตรงการตอบจึงตอบได้แบบเสรีตามความรู้สึกส่วนลึกของบุคคลการแปลผลจึงยุ่งยากและซับซ้อนแบบวัดจินตนาการที่นิยมสร้างมีดังนี้

1. คำสัมพันธ์ (Word Association) แบบทดสอบนี้จะกำหนดคำที่แสดงอารมณ์มาให้ข้อละคำถามผู้สอบหาคำที่สัมพันธ์กับคำนั้นมากที่สุดการอธิบายก่อนสอบเป็นสิ่งสำคัญมาก ผู้ดำเนินการสอบจะต้องชี้แจงผู้สอบให้ตีส่วนการแปลผลต้องศึกษาวิเคราะห์ให้ดี

2. การเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) แบบทดสอบนี้จะมีการเว้นช่องว่างไว้ให้เติมในการแปลความหมายจึงค่อนข้างเป็นอัตโนมัติจึงต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญศึกษาจากสิ่งประทับใจที่ผู้ตอบแสดงออกมาซึ่งเกี่ยวกับเจตคติอารมณ์และความขัดแย้งการแปลผลจึงเน้นความรู้สึกทั้งบวกหรือลบผู้ที่เขียนหนังสือไม่ได้หรือเด็กจะไม่สามารถวัดคุณลักษณะจากการเขียนเติมข้อความได้

3. การเติมเต็มเรื่องราว (Story Completion) ข้อสอบประเภทนี้เป็นการเติมเรื่องราวให้สมบูรณ์ที่กำหนดเรื่องราวที่มีปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบหรือยังไม่จบเรื่องราวส่วนใหญ่จะทำให้เด็กจินตนาการต่อไป

4. การทดสอบในรูปแบบของสถานการณ์แล้วให้เลือกคำตอบที่เป็นการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจที่ดีที่สุดมี 2 แบบดังนี้

4.1 ถามให้ตอบด้วยตนเองว่าเคยปฏิบัติหรือกระทำอย่างไร

4.2 ให้เลือกคำตอบโดยสมมติว่าถ้าตนเองพบเห็นกระทำหรือถูกกระทำ

สุวิมล ว่องวานิช (2546) ได้เสนอวิธีการวัดและประเมินจิตพิสัยออกเป็น 5 วิธี ดังนี้

1. การรายงานตนเอง (Self-Report) เป็นการให้ผู้รับการทดสอบแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่ได้สัมผัสซึ่งสิ่งเร้าอาจเป็นข้อความหรือสถานการณ์ต่างๆโดยผู้ตอบมีโอกาสตอบได้ตามความคิดความรู้สึกของตนเอง (การตอบแบบปลายเปิด) หรือเลือกคำตอบที่มีการจัดเตรียมให้แล้ว (การตอบปลายปิด) จากแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) และมาตรวัดต่างๆ เช่น มาตรอันตรภาคปรากฏเท่ากัน (Equal Appearing Intervals Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) และมาตรจำแนกความหมาย (Semantic Different Scale) ของออสกูต (Osgood) เป็นต้น

2. การสังเกตพฤติกรรม (Observation) เป็นการใช้ประสาทสัมผัสโดยเฉพาะตาและหูในการบันทึกจดจำพฤติกรรมอย่างมีจุดมุ่งหมายแล้วจดลงในแบบบันทึกที่มีลักษณะเป็นแบบ

ตรวจสอบรายการ (Checklist) หรือแบบมาตรฐานค่า (Rating Scale) การจะสังเกตให้สอดคล้องตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดแบบบันทึกพฤติกรรมจะต้องมีการให้รายละเอียดของสิ่งที่สังเกตอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและมีประเด็นการสังเกตที่ครอบคลุมพฤติกรรมที่จะปรากฏขึ้นด้วย

3. การสังเกตร่องรอยของพฤติกรรม (Obtrusive) เป็นการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังจากหลักฐานอื่นที่ใช้อ้างอิงถึงควมถี่ของพฤติกรรมเช่นร่องรอยการยืมหนังสือจากห้องสมุดประเภทของหนังสือที่มีการยืมอ่านมากที่สุดร่องรอยของการใช้อุปกรณ์กีฬาการบำรุงรักษา เป็นต้น

4. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีที่เกิดการปฏิสัมพันธ์พูดคุยระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้รับการสัมภาษณ์โดยอาจเป็นการสัมภาษณ์เป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้สำหรับรูปแบบของการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้างผู้สัมภาษณ์ต้องมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่มากพอเพื่อให้ผู้รับการสัมภาษณ์เกิดความไว้วางใจเชื่อถือและอยากตอบคำถามตามความเป็นจริงโดยในระหว่างการสัมภาษณ์นอกจากผู้สัมภาษณ์จะต้องมีทักษะการพูดที่ดีแล้วยังต้องมีทักษะการฟังที่ดีด้วย

5. เทคนิคการจินตนาการ (Projective Techniques) เป็นการใช้สถานการณ์หรือสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้ผู้ทดสอบแสดงพฤติกรรมหรือความคิดจินตนาการของตนออกมา เช่น การเติมประโยคหรือเรื่องให้สมบูรณ์การสร้างความคิดบรรยายความรู้สึกจากภาพการโยนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกกับคำต่าง ๆ เป็นต้น การแปลความหมายอาศัยผลจากการตอบสิ่งที่กล่าวมาแล้วก็พอจะรู้ว่าผู้นั้นมีความรู้สึกอย่างไรต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2547) กล่าวว่า การวัดด้านจิตพิสัยนั้นสามารถกระทำได้หลากหลายวิธี นำเสนอวิธีที่นิยมดังต่อไปนี้

1. การสังเกต (Observation)

สังเกตการพูด การกระทำ การเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด เช่น ต้องการวัดว่านักเรียนคนหนึ่งมีความสนใจต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์มากน้อยปานใด ครูอาจสังเกตการกระทำของนักเรียนในเรื่อง

1. การมาเรียน
2. การถามตอบในชั้นเรียน
3. การทำการบ้าน / ส่งงาน
4. อ่านหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
5. เข้าร่วมกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์
6. ชอบสังเกตและทดลองธรรมชาติรอบตัว เป็นต้น

สำหรับวิชาอื่น ๆ ก็สังเกตได้ทำนองเดียวกันนี้ ผลจากการสังเกตการกระทำของนักเรียนดังกล่าวพอที่จะทำให้ครูวินิจฉัยได้ว่า นักเรียนสนใจการเรียนวิชาใดมากน้อยปานใด

ในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ครูอาจสังเกตดูความประพฤติของนักเรียน แล้วแปลความว่า นักเรียนคนนั้นเป็นผู้ปฏิบัติตนดีมากน้อยปานใด เช่น การไม่ขาดเรียนก็แสดงว่า มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง การไม่เล่นการพนัน การไม่เที่ยวกลางคืน ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่แปลความหมายได้ว่า นักเรียนคนนั้นเป็นคนดี เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

บางครั้งครูใช้วิธีพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็น ความรู้สึก ทศนคติของนักเรียนเพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับ ลักษณะจิตพิสัยของนักเรียนได้ เช่น ครูอยากรู้ว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ ครูอาจพูดคุยกับ นักเรียนว่าเคยอ่านวรรณคดีเล่มใดบ้าง เคยเขียนกลอนไหม เคยอ่านหนังสืออะไรที่ดี ๆ บ้าง ลองเล่าให้ครูฟังบ้าง คำตอบของนักเรียนจะทำให้ครูประเมินได้ว่ามีความสนใจการเรียนวิชาภาษาไทย มากน้อยปานใด

3. การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

มีครูหรือนักวัดผลได้สร้างเครื่องมือวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรม จริยธรรมไว้มากพอสมควรซึ่งครูคนอื่นสามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทัศนคติ หรือวัดความสนใจ จะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ท แบบเธอร์สตัน แบบของออสกูด

เนื่องจากแบบสอบเพื่อวัดจิตพิสัย เช่น ทัศนคติ ความสนใจ ฯลฯ มีลักษณะอย่างเดียวกัน เพียงแต่เปลี่ยนเป้าหมายเท่านั้น นำเสนอให้เห็นเป็นตัวอย่างของการวัด จิตพิสัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

3.1 แบบของลิเคิร์ท (อเนก สุตจำนง, 2545) ได้สร้างแบบวัดความสนใจ ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไว้ มีคำถาม 20 ข้อ ลักษณะของแบบ วัดเป็นดังนี้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่าง เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงเฉย ๆ เป็นจริงน้อย เป็นจริงน้อยที่สุดที่ตรงกับความเป็นจริงในความรู้สึก ของตัวท่านเอง

พูน ปณ ทิโต ชเว

ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริง	เฉยๆ	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าวิชาอื่น ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
2. ถ้าไม่ถูกบังคับแล้วข้าพเจ้าจะไม่เรียนวิชาคณิตศาสตร์.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ข้าพเจ้าชอบซักถามเมื่อเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่เข้าใจระหว่างเวลาที่ครูสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....

3.2 แบบของเธอร์สโตน จากแบบวัดข้างต้น ถ้าเป็นแบบของเธอร์สโตนจะมีลักษณะดังนี้

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องจริงหรือไม่จริงตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

ข้อความ	จริง	ไม่จริง
1. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าวิชาอื่น ๆ.....	.....	.....
2. ถ้าไม่ถูกบังคับแล้วข้าพเจ้าจะไม่เรียนวิชาคณิตศาสตร์.....	.....	.....
3. ข้าพเจ้าชอบซักถามเมื่อเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่เข้าใจระหว่างเวลาที่ครูสอน.....	.....	.....

การสร้างแบบวัดตามแนวของเธอร์สโตนนั้น ผู้สร้างจะต้องทดลองหาค่าคะแนนของแต่ละข้อคำถามไว้ด้วย

3.3 แบบของออสกูด จากแบบวัดความสนใจที่กล่าวถึงในข้อที่ 2.3.1 และ 2.3.2 ถ้าเป็นแบบของออสกูดจะเป็นแบบวัดที่ให้นักเรียนพิจารณาว่า วิชาคณิตศาสตร์ นั้นนักเรียนมีความรู้สึกอยู่ในระดับใดจากช่วงหมายเลขที่เริ่มจาก 0 และไปทางขวา 1 2 3 หรือมาทางซ้าย 1 2 3 โดยที่เลข 0 หมายถึง ความรู้สึกกลาง และเลข 1 2 3 มาทางซ้ายหรือขวาเป็นระดับความรู้สึกที่มีระดับต่าง ๆ ตามค่าคุณศัพท์ที่บ่งชี้เพื่อสะท้อนความรู้สึกต่อวิชาคณิตศาสตร์ ค่าคุณศัพท์นี้จะมีลักษณะตรงข้ามกัน เช่น ดี-เลว สนุก-น่าเบื่อ ยาก-ง่าย เป็นต้น ลักษณะของแบบวัดของออสกูดเป็นดังนี้

วิชาคณิตศาสตร์								
ยาก	3	2	1	0	1	2	3	ง่าย
ล้าหลัง	3	2	1	0	1	2	3	ก้าวหน้า
น่าสนใจ	3	2	1	0	1	2	3	น่าเบื่อหน่าย

การวัดจิตพิสัยด้วยวิธีการของลิเคิร์ท เฮอร์สโตน และออสกูด นั้น สำเร็จ
บุญเรืองรัตน์ (2547) อธิบายว่า ความสัมพันธ์ของวิธีการวัดทั้ง 3 วิธี พบว่า วิธีการวัดทั้ง 3 วิธีนั้น
มีความเที่ยงตรงสูงเหมือนกัน กล่าวคือ ทั้ง 3 วิธีนั้นจะใช้วิธีการใดวัดก็ได้ผลเช่นเดียวกันจึงควรเลือก
สร้างแบบที่ง่ายเพื่อใช้วัดจิตพิสัยของนักเรียน

4. แบบวัดเชิงสถานการณ์ ถ้าเป็นแบบวัดจริยธรรม มักสร้างเป็นสถานการณ์
ดังตัวอย่าง เช่น ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจจนิก สร้างแบบวัดระดับจริยธรรมไว้
ดังต่อไปนี้

(0) ถ้าหน่วยแพทย์และพยาบาลเคลื่อนที่มาขอรับบริจาคโลหิตที่โรงเรียนของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะไม่
ร่วมในการบริจาคโลหิต เพราะ

- เป็นการเสียสละที่ไม่ได้ผลคุ้มค่า
- เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องรักษาสุขภาพของตัวเอง
- ข้าพเจ้ากลัวว่าจะรู้สึกเจ็บ และเมื่อบริจาคโลหิตแล้วจะทำให้ร่างกายอ่อนแอ ติดโรคง่าย
- บุคคลไม่จำเป็นจะต้องละอายใจตนเอง เมื่อไม่ได้บริจาคโลหิต เพราะการทำความดีนั้นทำได้
หลายทาง
- ข้าพเจ้าไม่กลัวว่าเพื่อนๆ จะหาว่าข้าพเจ้าเป็นคนใจแคบ เพราะมีเพื่อนข้าพเจ้าหลายคนที่ไม่
ยอมบริจาคโลหิต
- คนที่ไม่บริจาคโลหิตเพราะมีเหตุอันสมควรย่อมไม่ทำให้ความภูมิใจของตนลดลง

ตัวอย่างนี้ ตัวคำถามจะเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นยังไม่เกิดขึ้นจริง ซึ่งผู้ตอบ จะเลือกตอบในตัวเลือกที่เป็นเหตุผลของตนเท่านั้น

จากการกล่าวถึงเครื่องมือวัดคุณธรรมจริยธรรม ดังรายละเอียดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าเครื่องมือในการวัดคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นการวัดด้านจิตพิสัยมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การเขียนตอบ การใช้จินตนาการ การทดสอบและการรายงานตนเอง เป็นต้น ทั้งนี้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดคุณลักษณะด้านความเป็นคนดี นั้น ผู้วิจัยไม่พบว่าม้งานวิจัยเรื่องใดที่กล่าวถึงการสร้างแบบวัดคุณลักษณะด้านความเป็นคนดีโดยตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวัดด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องใกล้เคียงกับตัวแปรความเป็นคนดีของ นักเรียน ดังเช่น งานวิจัยของ นาดยา รัศมี (2553) ที่ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย ที่เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กลิ่นประทุม แสงสุระ (2550) ซึ่งได้ศึกษา เกี่ยวกับการสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนในระดับช่วง ชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) สังกัดโรงเรียนเทศบาลจังหวัดขอนแก่น เป็นแบบมาตรฐานค่า รวมทั้งงานวิจัยของ เจนนจิรา ชิตชอบ (2548) ซึ่งพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 5 ฉบับ เป็นแบบมาตรฐานค่า ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้าน ความประหยัดอดออม ด้านความเมตตากรุณาและด้านความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548) ที่สร้างแบบวัดลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ได้ แบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน แบบมาตรฐานค่า และงานวิจัยของบุญญา ชมศิริ (2547) ที่สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นแบบสถานการณ์ที่มี 3 ตัวเลือก เช่นเดียวกันกับ สุทธิรักษ์ ไชยวุฒิ (2547) ที่สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ชนิดข้อความแบบมาตราส่วน ประมาณ สำหรับผู้เรียนตามการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 รวมถึงงานวิจัย ของอมอร สังเว (2547) ที่สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นแบบสถานการณ์สมมติ 10 ด้าน ด้านละ 6 ข้อรวม 60 ข้อ

สรุปได้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนที่ผู้วิจัยศึกษานั้น นิยมสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนมีลักษณะ รูปแบบการจัดทำแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ แบบมาตรฐานค่าและแบบวัดเชิงสถานการณ์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี ทั้งแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามเทคนิคของลิเคอร์ท เนื่องจากเป็นแบบวัดที่เหมาะสมกับการใช้วัดสิ่งที่เป็นนามธรรมด้วยการ

ดัดแปลงปริมาณเชิงเปรียบเทียบ นิยมใช้วัดพฤติกรรมที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขได้โดยตรง มีจุดเด่นที่สามารถประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ สามารถที่จะดัดแปลงนำไปใช้วัดคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ทางด้านจิตพิสัยได้ ใช้ง่ายและเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้ตอบทั้งทางบวกและทางลบ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นของผู้ตอบได้ด้วย (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เลือกสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีอีกรูปแบบหนึ่ง คือ แบบวัดเชิงสถานการณ์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) สำหรับให้นักเรียนตอบคำถามตามสถานการณ์ที่กำหนด เพื่อให้นักเรียนได้แสดงคุณลักษณะความเป็นคนดีผ่านความคิดเห็นต่อสถานการณ์ที่กำหนด เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือแสดงผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือสำหรับวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน 3 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินนักเรียนโดยครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบประเมินนักเรียนโดยผู้ปกครอง และแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน เพื่อช่วยให้ผลการวัดน่าเชื่อถือมากขึ้น ดังที่ วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542) กล่าวถึงหลักการวัดคุณลักษณะควรวัดหลักสำคัญ คือ วัดให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการวัด เนื่องจากคุณลักษณะเป็นคุณลักษณะส่วนตัวซึ่งไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นผลมาจากอารมณ์หรือความรู้สึกนั้นๆหรือไม่ ดังนั้น การวัดผลจึงจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ อย่าง เป็นต้น

การหาคุณภาพแบบวัด

โดยทั่วไปในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวิจัยมักมีความแตกต่างกันเกี่ยวกับดัชนีที่บ่งบอกถึงคุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดหรือประเภทของเครื่องมือวิจัย และขึ้นอยู่กับทฤษฎีหรือแนวคิดพื้นฐาน เป็นต้น แต่โดยทั่วไปในการพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือของเครื่องมือวิจัยมักพิจารณาดัชนีดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรงหรือความตรง (Validity)

ความเที่ยงตรง เป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพของเครื่องมือวิจัยที่ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด โดยดัชนีนี้จะบ่งบอกว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวัดสามารถวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดมากน้อยเพียงใด ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงผู้วิจัยสามารถตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งฉบับและรายข้อได้ โดยทั่วไปการพิจารณาความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยมักเป็นการพิจารณาในเบื้องต้นหลังจากที่นักวิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ เป็นการพิจารณาก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อมีความมั่นใจว่าแบบวัดหรือข้อคำถามสามารถวัดได้ตรงตามสิ่งที่เราต้องการวัด โดยพิจารณาคุณภาพรายข้อ ผู้วิจัยสามารถตรวจสอบดัชนีนี้ได้กับเครื่องมือทุกประเภท ทั้งแบบทดสอบ แบบวัด แบบสอบถาม

แบบสังเกต เป็นต้น โดยมีกาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2554) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบอิงกลุ่ม (สมนึก ภัททิยธนี, 2553)

วิธีหาค่าความเที่ยงตรงที่นิยมใช้ แบ่งเป็น 4 วิธี คือ

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา วิธีหาค่าความเที่ยงตรงแบบนี้ คือ วิเคราะห์เนื้อหา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรก่อนที่จะสร้างแบบทดสอบที่เรียกว่า การวิเคราะห์หลักสูตร แล้วพิจารณาแบบทดสอบที่สร้างขึ้นว่า ข้อคำถามทั้งหมดได้สัดส่วนพอที่จะเป็นตัวแทนของบรรดา ความรู้ทั้งหมดและสามารถบอกผลได้แน่นอนหรือไม่ว่านักเรียนประสบผลสำเร็จเพียงใด

2. ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง วิธีหาค่าความเที่ยงตรงแบบนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวัดคุณลักษณะ (Traits) ต่าง ๆ ซึ่งไม่สามารถหาเกณฑ์ภายนอกมาใช้ได้ ในกรณีเช่นนี้ ต้องมีโครงสร้างของคุณลักษณะนั้น ๆ ที่สร้างขึ้น โดยอาศัยทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งเป็นหลัก แล้วจึงให้นิยามของคุณลักษณะนั้น ๆ ในลักษณะที่เป็น นิยามปฏิบัติการ (Operational Definition : นิยามที่บอกความหมายแล้วยังบอกให้ทราบว่า จะวัดหรือตรวจสอบหรือสังเกตได้อย่างไรหรือวิธีการใด) จากนั้นจึงสร้างข้อสอบขึ้นมาตามนิยามปฏิบัติการที่ให้นั้น แล้วนำผลจากการสอบไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงตรง

วิธีการหาค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้างอาจทำได้หลายวิธี เช่น วิธีที่เรียกว่า Known Group Technique คือ ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ทราบแล้วว่า มีความสามารถมากน้อยเพียงใดเป็นหลักสำหรับการเปรียบเทียบ สมมุติทราบว่า นิสิตวิชาเอกคณิตศาสตร์ มีความสามารถเชิงมิติสัมพันธ์ดีกว่าวิชาเอกสังคมศึกษา ดังนั้นเมื่อทดสอบนักเรียนทั้ง 2 วิชาเอกด้วยแบบทดสอบเชิงมิติสัมพันธ์แล้ว คะแนนของนิสิตวิชาเอกคณิตศาสตร์ควรจะมากกว่านิสิตวิชาเอกสังคมศึกษา

หรือวิธี Pretest-Posttest Technique คือ วิธีทดสอบก่อนและหลัง โดยถือหลักว่าระหว่างการทดสอบครั้งแรกกับครั้งหลัง กลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาทางสมองเพิ่มขึ้น และมีประสบการณ์มากขึ้น ดังนั้นคะแนนจากการสอบครั้งที่สองจึงควรจะมากกว่าครั้งแรก

3. ความเที่ยงตรงตามสภาพ วิธีการหาค่าความเที่ยงตรงชนิดนี้สามารถทำได้โดยนำคะแนนจากแบบทดสอบนั้นไปเปรียบเทียบกับอันดับความสามารถของนักเรียน ตามสภาพจริงที่ครูสังเกตเห็นในปัจจุบันเป็นตัวเกณฑ์ เช่น นักเรียนที่ทำคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ได้สูง ปรากฏว่าชีวิตจริงในขณะนั้นก็มีทักษะด้านการคำนวณหรือซื้อ-ขาย ทองเงินได้คล่องแคล่วว่องไว และถูกต้อง

4. ความเที่ยงตรงตามการพยากรณ์ วิธีหาค่าความเที่ยงตรงชนิดนี้สามารถทำได้โดยนำคะแนนจากแบบทดสอบนั้นไปเปรียบเทียบกับการจัดอันดับ หรือคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังจากการศึกษาเล่าเรียนมาระยะหนึ่งเป็นเกณฑ์ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ เช่น นักเรียนที่

ผ่านการสอบคัดเลือก น่าจะเรียนได้สำเร็จ หรือคนที่สอบคัดเลือกได้อันดับที่สูง ๆ เมื่อเข้าเรียนแล้วทำการสอบก็ยังคงได้อันดับที่สูง ๆ เช่นเคย

การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบอิงเกณฑ์

วิธีหาค่าความเที่ยงตรงที่นิยมใช้ แบ่งเป็น 2 วิธี คือ

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

1.1 อาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการวัดผล

1.2 อาศัยเทคนิคการตรวจสอบจากการทดลองหรือเทคนิคเชิงประจักษ์

ซึ่งวิธีที่นิยมใช้กันมาก คือ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการวัดผล

เป็นผู้พิจารณา ซึ่งจะพิจารณาส่งต่อไปนี้

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่

2. ข้อสอบที่จะวัดแต่ละข้อ วัดได้ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หรือไม่

ทั้ง 2 กรณีนี้ โรวินELLI (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (Hambleton)

ได้เสนอวิธีการพิจารณา เรียกว่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

(IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งมีขั้นตอนในการพิจารณา ดังนี้

1. ผู้สร้างข้อสอบพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง ชื่อเรื่อง ความคิด

รวบยอด (Concept) จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมประจำบทหรือหน่วยการเรียนรู้ และพิจารณาจำนวนฉบับของแบบทดสอบ

2. เขียนชื่อเรื่องและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมลงในแบบฟอร์ม

เพื่อมอบให้ผู้เชี่ยวชาญประมาณ 3-5 คน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิง

พฤติกรรมกับชื่อเรื่อง และระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ถ้าเป็นแบบวัดในการ

พิจารณาความเที่ยงตรงรายชื่อโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาเริ่มจากการพิจารณาข้อคำถาม

ในแบบวัด ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อคำถาม (Item) สามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

(Objective) หรือนิยามศัพท์หรือไม่ ทั้งนี้กำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามข้อนั้น ๆ วัดได้ตรงจุดประสงค์

หรือนิยามศัพท์

0 เมื่อไม่แน่ใจ

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดไม่ตรงจุดประสงค์หรือ

นิยามศัพท์

3. นำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งเรียกว่า

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) เป็นความสอดคล้อง

ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์หรือนิยามศัพท์ โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่า IOC จะมีค่าตั้งแต่ -1.00 ถึง 1.00 โดยปกติจะพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยถือว่าข้อคำถามดังกล่าวมีความเที่ยงตรงสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ ส่วนข้ออื่น ๆ ที่มีค่า IOC ต่ำกว่าเกณฑ์อาจจะต้องตัดทิ้งหรือใช้วิธีการปรับปรุงข้อคำถามในกรณีที่มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อยและมีความสำคัญในการวัดบางคุณลักษณะหรือบางด้าน แบบฟอร์มที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา มักเป็นดังนี้

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น		
		-1	0	+1
1. เพื่อ.....	1).....? ก..... ☒ ข..... ค..... ง.....			
	2).....? ก..... ข..... ค..... ☒ ง.....			

การพิจารณาจากค่าเฉลี่ย

ในการพิจารณาความเที่ยงตรงรายข้อโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณา บางกรณีอาจจะไม่พิจารณาจากค่า IOC แต่จะพิจารณาจากค่าเฉลี่ย เช่น ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงของข้อคำถามว่าสามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์มากนักน้อยเพียงใด โดยผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นแล้วตอบลงในแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1)					
2)					
3)					

2. ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

เมื่อข้อสอบแบบอิงเกณฑ์ได้รับการตรวจสอบคุณภาพแล้วว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ก็จะพิจารณาต่อไปอีกว่า แบบทดสอบฉบับนั้นทั้งฉบับ ซึ่งอาจวัดจุดประสงค์เดียวแต่มีหลายข้อ มีความเที่ยงตรงต่อการสอบผ่านและไม่ผ่านของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องนั้นหรือไม่ นั่นคือถ้านักเรียนที่เรียนรู้ได้ครบถ้วนตามจุดประสงค์ทำข้อสอบได้ถูกต้องก็แสดงว่าแบบทดสอบชุดนั้นมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

ในการหาค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้างมีหลายวิธี แต่ที่นิยมใช้คือวิธีของคาร์เวอร์ (Cover Method) โดยยึดถือแนวความคิดที่ว่า ผู้ที่เรียนแล้วน่าจะสอบผ่าน ผู้ที่ยังไม่เรียนน่าจะสอบไม่ผ่าน วิธีการทำจะเริ่มต้นจากนำผลการสอบมาจัดลงในตาราง ดังนี้

พหุ ประถมศึกษา

กลุ่มที่ยังไม่ได้เรียน

กลุ่มที่เรียนแล้ว

สอบผ่าน	b	a
สอบไม่ผ่าน	c	d

สูตรคำนวณค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้างทั้งฉบับ

$$r_c = \frac{a + c}{N}$$

 r_c แทน ค่าความเที่ยงตรง

a แทน จำนวนผู้ที่เรียนแล้ว สอบผ่าน

c แทน จำนวนผู้ที่ยังไม่เรียน สอบไม่ผ่าน

N แทน จำนวนคนสอบทั้งหมด (หรือ $a + b + c + d$)

2.อำนาจจำแนก (Discrimination)

อำนาจจำแนก หมายถึง ดัชนีที่บอกลักษณะคุณภาพรายข้อของทั้งข้อสอบและข้อคำถาม ในแบบสอบถาม เป็นค่าที่บอกลักษณะความสามารถของข้อสอบหรือข้อคำถามในการแยกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สามารถใช้แยกคนเก่งกับคนอ่อนได้อย่างถูกต้อง โดยคนเก่งตอบถูก ส่วนคนอ่อนจะตอบผิดหรือแยกกลุ่มที่รอบรู้กับไม่รอบรู้ได้ หรือแยกกลุ่มที่มีเจตคติในทางบวกกับทางลบได้ เป็นต้น ซึ่งวิธีการคำนวณค่าอำนาจจำแนกจะแตกต่างกันไปตามเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งกรณีเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ซึ่งจะต้องเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยควรตรวจสอบคุณภาพทั้งรายข้อและคุณภาพทั้งฉบับ อำนาจจำแนกของข้อความหรือข้อคำถามในแบบสอบถามก็เป็นดัชนีหนึ่งที่มีความสำคัญ การตรวจสอบคุณภาพเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกสามารถดำเนินการได้หลายวิธี วิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) และการใช้สถิติทดสอบที (T-test) ซึ่งทั้ง 2 วิธี มักจะให้ผลการวิเคราะห์ที่ใกล้เคียงและสอดคล้องกัน ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2554)

วิธีที่ 1 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) วิธีการนี้ Assume ว่าคะแนนรวม (Total) สามารถจำแนกกลุ่มคนที่มีความคุณลักษณะตามสิ่งที่เราต้องการวัดได้ ดังนั้นหากข้อความหรือข้อคำถามใดมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม (โดยที่หักข้อนั้นออก) อย่างมีนัยสำคัญแล้วก็ถือว่าข้อความหรือข้อคำถามนั้นสามารถจำแนกได้เช่นกันนั่นเอง โดยใช้สูตร ดังนี้

$$r_{Xi(Y-Xi)} = \frac{N\sum Xi(Y - Xi) - \sum Xi\sum(Y - Xi)}{\sqrt{[N\sum Xi^2 - (\sum Xi)^2][N\sum(Y - Xi)^2 - (\sum(Y - Xi))^2]}}$$

เมื่อ	$r_{Xi(Y-Xi)}$	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามข้อที่ i
	Xi	แทน	ชุดของคะแนนจากข้อคำถามที่ i
	Y	แทน	ชุดของคะแนนรวมจากข้อคำถามทุกข้อ
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์

วิธีที่ 2 วิธีการทดสอบด้วยสถิติที (T-test) วิธีการนี้ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่ม โดยข้อคำถามจะมีคุณภาพหรือจำแนกได้เมื่อค่าเฉลี่ยข้อคำถามข้อนั้น ๆ ของกลุ่มสูงสูงกว่ากลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงต้องระบุว่ากลุ่มใดเป็นกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ โดยใช้คะแนนรวมของแบบสอบถามฉบับนั้นหรือด้านนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม

3. ความเชื่อมั่น (Reliability)

ความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่บ่งบอกว่าเครื่องมือดังกล่าวมีความคงเส้นคงวา (Consistency) ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะใช้วัดกี่ครั้งก็ตามหรือผลการวัดแตกต่างจากเดิมน้อยมาก ซึ่งถือว่าเป็นดัชนีที่มีความสำคัญสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยจะต้องวิเคราะห์คุณภาพและนำเสนอในรายงานการวิจัยด้วย ในการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด ในที่นี้จะนำเสนอเครื่องมือที่นิยมใช้ 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบ (Test) และแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 กรณีที่เป็นแบบทดสอบ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553)

3.1.1 แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม วิธีหาค่าความเชื่อมั่นที่นิยมใช้ แบ่งเป็น

4 วิธี คือ

วิธีที่ 1 วิธีทดสอบซ้ำ (Test-Retest Method) วิธีนี้ทำได้โดยนำแบบทดสอบชุดที่ต้องการหาค่าความเชื่อมั่นไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่ง 2 ครั้ง ในสถานการณ์

ที่เหมือน ๆ กัน (แบบทดสอบชุดเดียว ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่ง 2 ครั้ง) ระยะเวลาห่างกันพอสมควร (ประมาณ 1-8 สัปดาห์) เมื่อตรวจให้คะแนนเสร็จก็นำคะแนนทั้ง 2 ชุดนั้น ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson) ซึ่งบางครั้งเรียกว่า สัมประสิทธิ์ความคงที่ (Coefficient of Stability) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\Sigma XY - \Sigma X\Sigma Y}{\sqrt{[N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2][N\Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy} แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	X แทน	ชุดของคะแนนรวมจากการทดสอบครั้งที่ 1
	Y แทน	ชุดของคะแนนรวมจากการทดสอบครั้งที่ 2
	N แทน	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์

วิธีที่ 2 การใช้แบบทดสอบคู่ขนาน (Parallel Forms Method)

วิธีนี้ทำได้โดยสร้างแบบทดสอบ 2 ชุด ที่มีลักษณะคู่ขนานกัน กล่าวคือ จำนวนข้อเท่ากัน วัตถุประสงค์เหมือนกัน เพื่อนำไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่งเพียงครั้งเดียว (แบบทดสอบ 2 ชุด ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่งเพียงครั้งเดียว) พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบ 2 ครั้ง เท่า ๆ กัน การหาค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

วิธีที่ 3 การแบ่งครึ่งแบบทดสอบ (Split-Half Method) วิธีนี้ทำได้โดยนำ

แบบทดสอบชุดที่ต้องการหาค่าความเชื่อมั่นไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่งเพียงครั้งเดียว แต่การตรวจให้คะแนนตรวจทีละครึ่งฉบับ จะได้คะแนน 2 ชุด (แบบทดสอบฉบับเดียว สอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่งเพียงครั้งเดียว แต่ตรวจให้คะแนนทีละครึ่งฉบับ โดยจะตรวจแบบข้อคู่-ข้อคู่ หรือแบบครึ่งแรก-ครึ่งหลัง หรือใช้วิธีสุ่มมาตรวจก็ได้) นำคะแนน 2 ชุดนี้ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน แต่ค่าความเชื่อมั่นที่ได้จะเป็นค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบเพียงครึ่งฉบับ (ชุดละครึ่งฉบับ) ฉะนั้นจึงต้องนำมาปรับขยายให้เต็มฉบับ โดยใช้หลักของสเปียร์แมน บราว (Spearman Brown) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{2r_{hh}}{1 + r_{hh}}$$

เมื่อ r_{rr} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเต็มฉบับ

r_{hh} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ

วิธีที่ 4 วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Method)

วิธีนี้มีชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า การหาความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ซึ่งใช้แบบทดสอบฉบับเดียวดำเนินการสอบเพียงครั้งเดียวและเป็นประเภทตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน มีสูตรหาค่าความเชื่อมั่น 2 สูตร คือ KR-20 และ KR-21 ดังนี้

สูตร KR-20 การคำนวณโดยสูตรนี้ต้องทราบความยาก (p) ของข้อสอบแต่ละข้อ หรืออัตราส่วนของจำนวนคนที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูกและผิดกับจำนวนคนทั้งหมด การคำนวณโดยใช้สูตรนี้ควรมีข้อสอบอย่างน้อย 20 ข้อ และต้องคำนึงถึงข้อตกลงที่ว่า ข้อสอบแต่ละข้อจะต้องมีลักษณะเป็นเอกพันธ์ (Homogeneity) คือ วัดคุณลักษณะเดียวกัน และมีค่าความยากใกล้เคียงกัน

$$\text{สูตร KR-20 : } r_{rr} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ r_{rr} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ

p แทน อัตราส่วนของผู้ตอบถูกในข้อนั้น

q แทน อัตราส่วนของผู้ตอบผิดในข้อนั้น

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

สูตร KR-21 การคำนวณโดยใช้สูตรนี้ต้องทราบค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความแปรปรวน (S^2)

$$\text{สูตร KR-21 : } r_{rr} = \frac{n}{a-1} \left[1 - \frac{\bar{X}(n-\bar{X})}{nS^2} \right]$$

เมื่อ r_{rr} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนการสอบ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ มีหลายแนวคิด

แต่ในที่นี้จะจำแนกเป็น 2 แนวคิด คือ

1. ความเชื่อมั่นที่เป็นการตรวจหาความสอดคล้องในการจำแนกผู้รอบรู้และผู้ไม่รอบรู้ กลุ่มนี้มีความเชื่อว่า แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่นจะสามารถจำแนกผู้สอบว่าใครเป็นผู้รอบรู้ (สอบผ่าน) ใครเป็นผู้ไม่รอบรู้ (สอบไม่ผ่าน) ได้อย่างคงเดิม ซึ่งวิธีการพิจารณาความสอดคล้องในการจำแนกผู้รอบรู้กับผู้ไม่รอบรู้นั้น อาจทำได้ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบคู่ขนาน 2 ฉบับ ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดียว

วิธีที่ 2 โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิม สอบซ้ำกับนักเรียนกลุ่มเดียว ทั้ง 2 วิธีนี้มีวิธีคำนวณ 3 วิธี คือ

1.1 วิธีของคาร์เวอร์ (Carver Method) วิธีนี้เป็นการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ โดยนำแบบทดสอบคู่ขนาน 2 ฉบับ ซึ่งวัดในจุดประสงค์เดียวกันทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดียว นำผลการสอบมาจัดลงในตารางและหาค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

	ฉบับ ข	สอบผ่าน	สอบไม่ผ่าน
ฉบับ ก			
สอบผ่าน		a	b
สอบไม่ผ่าน		d	c

สูตรคำนวณค่าความเชื่อมั่น เป็นดังนี้

$$r_{cc} = \frac{a + c}{N}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคู่ขนาน 2 ฉบับ

a แทน จำนวนคนที่สอบผ่านทั้งฉบับ ก และฉบับ ข

c แทน จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านทั้งฉบับ ก และฉบับ ข

N แทน จำนวนคนสอบทั้งหมด (a + b + c + d)

จากสูตรของคาร์เวอร์สามารถนำไปใช้กับกรณีที่ใช้แบบทดสอบฉบับเดียวทดสอบซ้ำกับนักเรียนกลุ่มเดียว กล่าวคือ ใช้การสอบครั้งที่ 1 แทนการสอบฉบับ ก และใช้การสอบครั้งที่ 2 แทนการสอบฉบับ ข

1.2 วิธีของแฮมเบิลตัน และโนวิก (Hambleton and Novick Method) วิธีนี้เป็นการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ โดยนำแบบทดสอบคู่ขนาน 2 ฉบับ ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดียวหรือใช้แบบทดสอบฉบับเดียว ทดสอบซ้ำกับนักเรียนกลุ่มเดิมก็ได้ หลักการและวิธีการคำนวณจะคล้ายกับวิธีของคาร์เวอร์ แตกต่างเฉพาะการใช้สัญลักษณ์เพื่อแทนค่าในสูตร ดังนั้นอาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งก็ได้

$$\text{สูตร} \quad P_o = P_{11} + P_{22}$$

เมื่อ P_o แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

P_{11} แทน อัตราส่วนของผู้รอบรู้ที่สอบผ่านทั้ง 2 ครั้ง หรือ 2 ฉบับ

P_{22} แทน อัตราส่วนของผู้ไม่รอบรู้ที่สอบไม่ผ่านทั้ง 2 ครั้ง หรือ 2 ฉบับ

1.3 วิธีของสวามินาธาน แฮมเบิลตัน และอัลจิงา (Swanminathan, Hambleton and Algina Method) วิธีนี้เป็นการหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้นิยามของความเชื่อมั่นในรูปเดียวกันกับวิธีของคาร์เวอร์ และวิธีของแฮมเบิลตันและโนวิก แต่จะละเอียดกว่า 2 วิธีแรก เพราะทำการหักความสอดคล้องที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญซึ่งอาจจะปนอยู่กับความสอดคล้องจริง อันเป็นเหตุให้ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้สูงกว่าที่เป็นจริง วิธีนี้อาจนำแบบทดสอบฉบับเดียว ทดสอบซ้ำกับกลุ่มเดิมหรืออาจนำแบบทดสอบอิงเกณฑ์คู่ขนาน 2 ฉบับ ไปทดสอบกับกลุ่มเดียวกันก็ได้ จัดลงในตาราง ดังนี้

ฉบับ ข (สอบครั้งที่ 2)

ฉบับ ก (สอบครั้งที่ 1)

	สอบผ่าน	สอบไม่ผ่าน	รวม
สอบผ่าน	a	b	a + b
สอบไม่ผ่าน	d	c	c + d
รวม	a + d	b + c	N

สูตรความเชื่อมั่น

$$K = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

เมื่อ K แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์

P_o แทน อัตราส่วนของความสอดคล้องในการจำแนกว่าเป็นผู้รอบรู้และผู้ไม่รอบรู้

$$= \frac{a + c}{N}$$

P_e แทน อัตราส่วนความสอดคล้องที่คาดหวังไว้

$$= \frac{(a + b)(a + d) + (b + c)(c + d)}{N^2}$$

2. ความเชื่อมั่นชนิดที่เป็นการตรวจหาความสอดคล้องของคะแนน

แต่ละคนที่แปรปรวนไปจากคะแนนจุดตัด โดยใช้แบบทดสอบ 1 ฉบับ ทดสอบกับนักเรียน 1 กลุ่มครั้งเดียว ซึ่งมีวิธีคำนวณหลายวิธี แต่ในที่นี้จะกล่าวถึง 2 วิธี คือ

2.1 วิธีของลิวิงสตัน (Livingston Method) วิธีนี้นำแบบทดสอบ

อิงเกณฑ์หนึ่งฉบับไปทดสอบกับนักเรียนครั้งเดียว สามารถนำผลการสอบไปคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } r_{cc} = \frac{r_{ii} S^2 + (\bar{X} - C)^2}{S^2 + (\bar{X} - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์

r_{ii} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบซึ่งคำนวณโดยวิธี KR-20 หรือ วิธี KR-21

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนสอบ

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนสอบ

C แทน คะแนนเกณฑ์

2.2 วิธีของโลเวท (Lovett Method) วิธีนี้นำแบบทดสอบอิงเกณฑ์

ฉบับเดียวไปทดสอบนักเรียนกลุ่มเดียวเพียงครั้งเดียว สามารถนำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นได้จากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
	K	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	X_i	แทน	คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนจุดตัด

องค์ประกอบที่มีผลต่อความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

แบบทดสอบจะมีความเชื่อมั่นสูงหรือต่ำ นอกจากจะขึ้นอยู่กับการใช้สูตรที่แตกต่างกันแล้ว ยังมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. จำนวนข้อสอบ ข้อสอบที่มีจำนวนข้อมาก ย่อมมีความเชื่อมั่นสูงกว่าข้อสอบที่มีจำนวนข้อน้อย
2. ความยากง่ายของข้อสอบ ข้อสอบที่ยากเกินไปหรือง่ายเกินไป จะมีค่าความเชื่อมั่นต่ำ
3. ลักษณะของกลุ่มผู้สอบ ถ้ากลุ่มผู้สอบมีความสามารถไม่แตกต่างกันมาก จะทำให้ค่าความเชื่อมั่นต่ำ แต่ถ้ากลุ่มผู้สอบมีความสามารถแตกต่างกันมาก ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบจะสูง
4. ความเป็นปรนัยของข้อสอบ ข้อสอบที่มีความเป็นปรนัยมาก จะมีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าข้อสอบที่มีลักษณะเป็นอัตนัย

3.1 กรณีที่เป็นแบบสอบถามหรือแบบวัด (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2554)

วิธีหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดหรือแบบสอบถามมีหลายวิธี วิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งใช้กับเครื่องมือวิจัยที่ไม่ได้มีระบบการตรวจให้คะแนนแบบ 0 และ 1 เท่านั้น แต่สามารถใช้ได้กับแบบวัดที่มีคะแนนเต็มไม่เท่ากันหรือแบบวัดที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การวิเคราะห์

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) ดัดแปลงจากสูตร KR-20 มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหรือแบบวัด
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม
K	แทน	จำนวนข้อ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านความเป็นคนดีโดยตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่มีตัวแปรตรงกันหรือใกล้เคียงกับนิยามตัวแปรความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ดังนี้

ธนพร บุญเนา (2545) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะคนดีในทัศนะของเด็กไทย: กรณีศึกษาในสังคมของเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กไทยที่มีช่วงอายุ 6-12 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 432 คน ผลวิจัยพบว่าคุณลักษณะคนดีที่เด็กไทยให้ความสำคัญ 5 อันดับแรก คือ คุณลักษณะความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ความกตัญญูกตเวทิตะและอารมณ์สนุกสนานร่าเริงตามลำดับ อีกทั้งเด็กไทยในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีเพศต่างกันจะมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะคนดีไม่แตกต่างกัน

บุญญา ชมศิริ (2547) ได้ศึกษาการการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 10 ฉบับ เป็นแบบสถานการณ์ที่มี 3 ตัวเลือกประกอบด้วย 10 คุณลักษณะ คือ ความเป็นผู้มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความเป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ความเป็นผู้ประหยัดอดออม ความเป็นผู้มีมารยาทไทย ความเป็นผู้มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ความเป็นผู้มี ความซื่อสัตย์ ความเป็นผู้ห่างไกลจากสารเสพติดทุกประเภท ความเป็นผู้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและผู้อื่น ความเป็นผู้มี ความอดทนและความเป็น

ผู้มีความรับผิดชอบรวม 200 ข้อ พบว่า แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.191 ถึง 12.106 มีค่าความเชื่อมั่นทั้ง 10 ฉบับ เท่ากับ 0.70, 0.83, 0.88, 0.89, 0.88 0.74, 0.89, 0.89, 0.89 และ 0.83 ตามลำดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนเกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T20 ถึง T75

สุทธิรักษ์ ไชยวุฒิ (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์บางประการของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ชนิดข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ประกอบด้วยคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถทำงานเป็นทีม ด้านสุขภาพอ่อนนุ่ม ถ่อมตน ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและด้านอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น รวม 72 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .78 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก โดยทดสอบค่าทีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีค่าน้ำหนักถ่วงของแต่ละด้านอยู่บนองค์ประกอบเดียว มีค่าน้ำหนักถ่วงเท่ากับ .38 ถึง .69 มีค่าความเชื่อมั่นแต่ละด้านและทั้งฉบับเท่ากับ .80, .84, .82, .83 และ .95 ตามลำดับค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของคุณลักษณะแต่ละด้านและโดยรวมเท่ากับ .64 ถึง .96 และมีคะแนนที่ปกติสำหรับผู้เรียนประเมินตนเองตั้งแต่ 18-82 จากคะแนนเต็ม 288 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนดิบเท่ากับ 221.70 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 30.87 สร้างเกณฑ์ปกติ โดยแยกเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ได้คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ 20-79 จากคะแนนเต็ม 288 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนดิบเท่ากับ 224.11, 222.49 และ 216.63 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 26.77, 25.66 และ 22.52 ตามลำดับ

เอมอร สังเว (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 1 ฉบับเป็นแบบสถานการณ์สมมติ 10 ด้าน ด้านละ 6 ข้อรวม 60 ข้อ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนเป็นผู้มีระเบียบ ด้านปฏิบัติตนเป็นผู้ประหยัคอดออม ด้านการปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย ด้านปฏิบัติตนตามหลักเบื้องต้นของศาสนา ด้านการปฏิบัติตนเป็นผู้จิตใจดีสำนึกในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ด้านปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ด้านปฏิบัติตนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและด้านปฏิบัติตนในการรักษาความสะอาด แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พัฒนาขึ้นทำการทดลอง 2 ครั้ง มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 2.28 ถึง 26.25 ความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ตรงตามเนื้อหา ความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ .72 ถึง .89 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างใช้เทคนิคกลุ่มทราบซัด มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งรายด้านและรวมทั้งฉบับมีคะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายด้าน มีค่าตั้งแต่ T24 ถึง T80 และรวมทั้งฉบับมีค่าตั้งแต่ T25 ถึง T63

เจนจิรา ชิตชอบ (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 5 ฉบับ เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า ฉบับละ 20 ข้อในด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความประหยัดอดออม ด้านความเมตตากรุณาและด้านความรับผิดชอบ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พัฒนาขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.73 ถึง 14.21 ความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้ง 5 ฉบับมีค่าเท่ากับ .81, .69, .75, .84 และ .61 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงการโดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัดและวิเคราะห์โดยใช้ T-test พบว่า แบบวัดทุกฉบับมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีคะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แบ่งตามระดับชั้นดังนี้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าที่ปกติตั้งแต่ T32 ถึง T74 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าที่ปกติตั้งแต่ T27 ถึง T75 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าที่ปกติตั้งแต่ T27 ถึง T77

นิภา วงษ์สุรณินท์ (2548) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ได้แบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้านเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ด้านอยากรู้ อยากเห็น ด้านตั้งใจอย่างมีสติ ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านเพียรพยายาม ด้านศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและด้านมีเหตุผลรวม 66 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.211 ถึง 0.562 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.461, 0.486, 0.437, 0.406, 0.456, 0.362 และ 0.452 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบวัดมีค่าเท่ากับ 0.917

กลิ่นประทุม แสงสุระ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) สังกัดโรงเรียนเทศบาลจังหวัดขอนแก่น จำนวน 854 คน เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า ประกอบด้วย ความยุติธรรม ความมีวินัย ความมุ่งมั่น ความรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความสามัคคี ความอดทนอดกลั้น ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความมีมารยาทและความซื่อสัตย์ จำนวน 60 ข้อ ทำการวิเคราะห์อำนาจจำแนกโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน หาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของเฟลท์และราชู ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแบบวัดความมีน้ำใจนักกีฬาที่สร้างขึ้นกับคะแนนของแบบวัดความมีน้ำใจนักกีฬาที่มีคุณภาพพบว่าได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .2244 ถึง .5627 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเท่ากับ .733 มีความเที่ยงตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .892 และเปรียบเทียบความมีน้ำใจโดยจำแนกตามระดับชั้น พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพการเป็นนักกีฬา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยนักเรียนที่เป็นนักกีฬาจะมีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ไม่เป็นนักกีฬา

นาตยา รัศมี (2553) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 800 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย เชิงสถานการณ์ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยวัดความมีวินัย 6 ด้าน คือ 1) การตรงต่อเวลา 2) การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเอง 3) ยอมรับผลการกระทำของตน 4) การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน 5) การทำกิจวัตรของตนเองตามกำหนดเวลา 6) การเคารพสิทธิผู้อื่น จำนวน 40 ข้อ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพ ได้แก่ การหาอำนาจจำแนกรายข้อ แบบ T-test Independent ทาค่าความเชื่อมั่นโดย α -Coefficient สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการเทียบคะแนนหาเกณฑ์ปกติ (Norms) ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.67 ถึง 4.32 ความเชื่อมั่นของแบบวัดมีค่าเท่ากับ 0.89 และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์ตัวประกอบเชิงยืนยันทั้งฉบับ มีค่า λ^2 อยู่ระหว่าง 0.19 ถึง 0.175 ค่า P อยู่ระหว่าง 0.75 ถึง 0.99 และค่า GFI = 1.00 แสดงว่าโมเดล มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีคะแนน T ตั้งแต่ T21 ถึง T75 โดยสรุป แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีคุณภาพสามารถนำไปใช้เพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้อย่างมีมาตรฐานสามารถเชื่อถือได้

งานวิจัยต่างประเทศ

อัลพอร์ท (Allport, 1928) ได้สร้างแบบทดสอบ the Allport's Ascendance Submission Admission Study เพื่อใช้วัดการสร้างลักษณะเด่น (Ascendance) ลักษณะด้อย (Submission) แบบทดสอบสถานการณ์ แบ่งเป็นแบบทดสอบชายหญิง แต่ละสถานการณ์มีตัวเลือก 1 ข้อ หรือมากกว่า ตัวเลือกแต่ละข้อจะมีไม่เท่ากัน ส่วนใหญ่จะมี 3 ตัวเลือก ผลการศึกษาพบว่า ค่าความเที่ยงซึ่งหาโดยการสอบซ้ำ และการแบ่งครึ่งแบบทดสอบ มีค่าตั้งแต่ .74 ขึ้นไป

วิกกินส์ (Wiggins, 1971) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความมีวินัยของตนเอง พบว่า ผู้มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิด และมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับและยังพบว่าโดยทั่วไปจะมีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ดีกว่าผู้ที่ขาดวินัยความรับผิดชอบ

ไรท์ (Wright, 1975) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คือ ผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย นอกจากนี้ ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตยังเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงด้วย ส่วนยุคอาชญากรรมนั้นก็มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าปกติ

เซเบิล (Sable, 1989) ทำการศึกษาลักษณะของการมีมิติสัมพันธ์ความสนิทสนมและความมีน้ำใจภายในขอบเขตความเป็นเพื่อนของเด็กก่อนวัยรุ่น 30 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กผู้ชาย 15 คน และเด็กผู้หญิง 15 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบที่มาดิก แอปเพิซชัน (Thematic Apperception Test-TAT) และแบบทดสอบความสัมพันธ์ของเครือข่าย (Network of Relationship Inventory-NRI) ผลการวิจัย พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างในด้านความมีมิติสัมพันธ์ความสนิทสนมและความมีน้ำใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แครนลีย์ (Cranley, 2003) ได้วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกาปฏิบัติในด้านจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของชุมชนในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย มาตรการที่โรงเรียนใช้ในการอบรมนักเรียนในเรื่องจริยธรรม มาตรการจัดการศึกษาที่ผสมผสานจริยธรรมเข้าด้วยกันโดยกำหนดกรอบความคิดในการวิจัยไว้ 6 ด้าน คือ การสอนจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรอย่างเป็นทางการ การสอนจริยธรรมในหลักสูตรปกติ การสอนจริยธรรมในสถานการณ์ทางประเพณี โดยใช้กิจกรรมการสอนที่ต่อเนื่องการกำหนดระเบียบและกฎเกณฑ์ของห้องเรียน การดำเนินการตามนโยบายและระเบียบของทางราชการ การวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูยึดคุณธรรมทางพุทธศาสนา การที่โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนด้านจริยธรรม ความดี โดยวิธีการที่นักเรียนเรียนรู้ แม้ว่าจะไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจนในหลักสูตรแต่สิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคล การให้เกียรติแก่คนอื่น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดนอกจากนี้ งานวิจัยยังได้ข้อค้นพบว่า การจัดการเรียนการสอนจริยศึกษา คือการสอดแทรกคุณธรรมในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้นักเรียนเกิดคุณธรรม จริยธรรมและมีพฤติกรรมที่ดี

สรุปแนวคิดจากการศึกษาเอกสารที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นคนดี 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความขยันหมั่นเพียร และแนวคิดในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง อำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4,075 คน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 252 คนและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 4,075 คน รวมทั้งสิ้น 8,402 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 252 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 555 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพด้านภาษาและความชัดเจนของข้อคำถาม จำแนกเป็นกลุ่มครูประจำชั้น จำนวน 2 คน สำหรับทดลองใช้เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 30 คน สำหรับทดลองใช้เครื่องมือวัด ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมิน และกลุ่มนักเรียน จำนวน 30 คน สำหรับทดลองใช้เครื่องมือวัดคุณลักษณะฯ ฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

2.2 กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครั้งที่ 2 เพื่อหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง จำแนกเป็นกลุ่มครูประจำชั้น จำนวน 5 คน สำหรับทดลองใช้เครื่องมือ ฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 60 คน สำหรับทดลองใช้เครื่องมือ ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน และกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูง จำนวน 30 คน และนักเรียนที่เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ จำนวน 30 คน สำหรับทดลองใช้เครื่องมือ ฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

2.3 กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบหาคุณภาพเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็น 3 ชั้นภูมิ ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 171 คน กลุ่มครูประจำชั้น จำนวน 26 คน และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 171 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 368 คน จาก 26 โรงเรียน มีขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ใช้ขนาดโรงเรียนเป็นหน่วยของการสุ่มซึ่งจำแนกขนาดโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียน 301 ขึ้นไป

สำหรับข้อมูลจำนวนโรงเรียน จำนวนนักเรียนในโรงเรียนแต่ละขนาด มีรายละเอียด ดังนี้

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและจำนวนโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2561

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากร		
		นร.ชั้น ป.6	ครูประจำชั้น	ผปค. นร.
เล็ก	155	1,855	155	1,855
กลาง	74	1,439	74	1,439
ใหญ่	23	781	23	781
รวม	252	4,075	252	4,075
		8,402		

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 (2561)

2.3.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดตามสัดส่วน และสุ่มโรงเรียนที่เป็นตัวแทนแต่ละขนาดตามสัดส่วน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนนักเรียน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ (Try Out) เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี จำแนกตามขนาดโรงเรียน

โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		นร.	ครูฯ	ผปค.
โรงเรียนบ้านโนนลาน	เล็ก	10	1	10
โรงเรียนบ้านโนนศรีทอง	กลาง	10	1	10
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวแดง	ใหญ่	10	1	10

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 4 แสดงจำนวนนักเรียน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบหาคุณภาพ
เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี จำแนกตามขนาดโรงเรียน

โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน	กลุ่มตัวอย่างครู ประจำชั้น	กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง
โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ใต้	เล็ก	4	1	4
โรงเรียนบ้านโนนผักหวาน	เล็ก	4	1	4
โรงเรียนบ้านผือวิทยายน	เล็ก	4	1	4
โรงเรียนบ้านห้วยยาง	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนบ้านหนองไผ่	เล็ก	6	1	6
โรงเรียนบ้านดอนหันวิทยา	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนศรีสว่างสามัคคี	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนบ้านนามน	เล็ก	6	1	6
โรงเรียนบ้านโนนถาวร	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนบ้านหินเหิบชัยภูทอง	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนบ้านห้วยเต่า	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนบ้านนาสีนวล	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนบ้านชัยปลากั้ง	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนบ้านฝาย	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนบ้านปากห้วยเตื่อ	เล็ก	5	1	5
โรงเรียนราษฎร์บำรุง	เล็ก	6	1	6
โรงเรียนบ้านโนนสะอาดตา	กลาง	7	1	7
โรงเรียนกุดตุ้มสามัคคีวิทยา	กลาง	7	1	7
โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๙	กลาง	7	1	7
โรงเรียนบ้านนาฝาย	กลาง	7	1	7
โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง	กลาง	7	1	7
โรงเรียนบ้านท่าข่อย	กลาง	7	1	7
โรงเรียนบ้านยางหวาย	กลาง	7	1	7
โรงเรียนบ้านชีลองใต้	กลาง	7	1	7

ตาราง 4 (ต่อ)

โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน	กลุ่มตัวอย่างครู ประจำชั้น	กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง
โรงเรียนบ้านแหลมทอง	ใหญ่	15	1	15
โรงเรียนบ้านห้วยกนทา	ใหญ่	20	1	20
รวม	26	171	26	171
			368	

จากตาราง 3-4 สรุปได้ว่า ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลองทั้ง 3 ครั้ง โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนดังกล่าว เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่

2.1 แบบสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดี โดยใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดี 3 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

ฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

เครื่องมือทั้งสามฉบับเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นสำหรับวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเนื้อหาครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นคนดี 5 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความขยันหมั่นเพียร

เครื่องมือฉบับที่ 1-2 มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่วนเครื่องมือฉบับที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบปรนัย 5 ตัวเลือก

1. เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบวัด ฉบับที่ 1 สำหรับครู และฉบับที่ 2 สำหรับผู้ปกครอง

ให้ 5 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัติเป็นประจำ

ให้ 4 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัติบ่อย

ให้ 3 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัติบ้าง

ให้ 2 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง

ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัติน้อยมากหรือไม่เคยปฏิบัติ

2. เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบวัดเชิงสถานการณ์ ฉบับที่ 3

สำหรับนักเรียน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนของเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตรวจให้คะแนนตามขั้นตอนความรู้สึกของแครธวอล และคณะ (Krathwohl and others, 1964) ดังนี้

ให้ 5 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นสร้างลักษณะนิสัย หรือการตอบสนองโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดตามมาหรือคุณค่าของการกระทำเพื่ออยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

ให้ 4 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นสร้างระบบคุณค่า หรือการตอบสนองโดยการเห็นคุณค่าของการปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

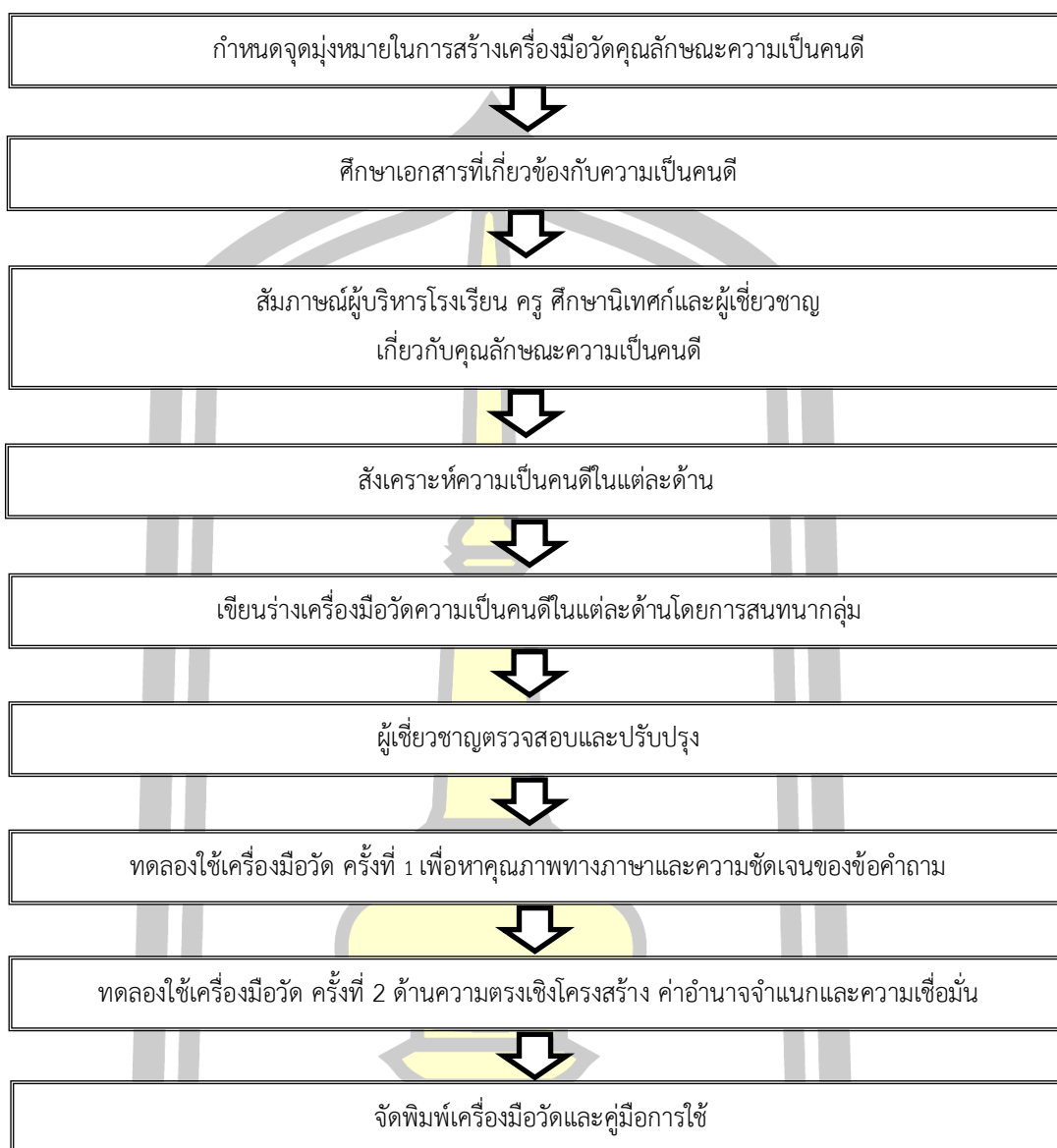
ให้ 3 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นสร้างค่านิยมหรือการตอบสนอง โดยต้องการให้ผู้อื่นยอมรับหรือเห็นด้วย

ให้ 2 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นตอบสนองหรือการตอบสนองโดยยึดความพอใจของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของคนอื่น

ให้ 1 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นการรับ โดยการรู้จัก ความเต็มใจในการรับ ควบคุมหรือคัดเลือกสิ่งที่เอาใจใส่

ขั้นตอนสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 6 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี

จากภาพประกอบ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างเครื่องมือ คือ เพื่อสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ที่มีความเที่ยงตรงตามกรอบทฤษฎี
2. ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นคนดีเพื่อนำมาสังเคราะห์และรวบรวมมากำหนดความเป็นคนดีในแต่ละด้าน

3. สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นคนดี แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาตรวจสอบคุณลักษณะความเป็นคนดีในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์

4. สังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นคนดีในแต่ละด้านจากการศึกษางานเขียนและความคิดเห็นของนักการศึกษาและผู้นำทางศาสนา จำนวน 9 ท่าน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่ามีคุณลักษณะที่คนดี ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความขยันหมั่นเพียร

5. ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากครูผู้มีประสบการณ์การสอนในสาขาการสอนพุทธศาสนาหรือสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากโรงเรียนในอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 5 ท่าน ร่วมกันสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อสังเคราะห์ความคิดหลักและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นคนดีในแต่ละด้าน พร้อมทั้งยกกร่างนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้เพื่อนำไปเขียนข้อคำถามในเครื่องมือ รายนามผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่

5.1 นายรุ่งพงษ์ ธรรมพงษ์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโนนศรีทอง

5.2 นายประวิทย์ คชลัย ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศรีสว่างสามัคคี

5.3 นายธีรพัฒน์ ยอดยิ่งยง ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโนนสะอาด

5.4 นายไสว ประไพศรี ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านป่อทอง

5.5 นายเสสุพรม ยศรุ่งเรือง ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองเป็ดฯ

6. นำร่างนิยามความเป็นคนดีในรูปนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้มาเขียนจำแนกเป็นด้าน ๆ ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

พจนานุกรม ศัพท์ โท ชีวะ

ตาราง 5 แสดงร่างนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ ของคุณลักษณะความเป็นคนดีรายด้าน

คุณลักษณะความเป็นคนดี	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต	การกระทำของนักเรียนที่ประพฤติตนอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน รวมถึง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นและความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	ไม่พูดใส่ร้ายคนอื่น ไม่โยนความผิดของตนไปให้ผู้อื่น ไม่เอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ทำสิ่งผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่ลอกงานหรือการบ้านของผู้อื่น ไม่ฉีกหนังสือในห้องสมุด คืนอุปกรณ์ที่ยืมมาจากเพื่อนเมื่อใช้เสร็จ ยอมรับผิดเมื่อทำความผิด ไม่ช่วยปิดบังความผิดของผู้อื่น ส่งทรัพย์สินของที่เก็บได้คืนเจ้าของ
ด้านความรับผิดชอบ	การกระทำของนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ พยายามที่จะปรับปรุงพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น มีความสำนึกในหน้าที่ ทั้งต่อตนเองและสังคม พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และไม่ละทิ้งงานเมื่อประสบอุปสรรค	ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวม ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด ตรงต่อเวลา เอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย มุ่งมั่นทำงานส่วนรวมให้สำเร็จ ยินดีรับผิดชอบกับเพื่อนหากงานกลุ่มมีความบกพร่อง ปกป้องชื่อเสียงของโรงเรียน มีความเป็นผู้นำ

ตาราง 5 (ต่อ)

คุณลักษณะความเป็นคนดี	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
ด้านความมีระเบียบวินัย	การกระทำของนักเรียนที่ถูกต้องตามกฎกติกา ข้อบังคับ หรือ ข้อตกลงที่สังคมยอมรับ	<p>ไม่หยอกล้อเพื่อนระหว่างเข้าแถว</p> <p>เข้าแถวเพื่อรอรับอาหารหรือซื้อของ</p> <p>ทิ้งขยะเป็นที่ที่เป็นทาง</p> <p>แต่งกายถูกระเบียบโรงเรียน</p> <p>ไม่คุยเสียงดังในห้องเรียน</p> <p>เก็บของเข้าที่เมื่อใช้เสร็จแล้ว</p> <p>เชื่อฟังคำสั่งสอนพ่อแม่และครู</p> <p>ไม่กินขนมในห้องเรียน</p> <p>ขออนุญาตคุณครูก่อนออกจากห้อง</p> <p>กลับบ้านตรงเวลา</p>
ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	การกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีบุคคลกระทำเพื่อผู้อื่นและสังคม การแบ่งปันหรือของใช้ให้แก่ผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยมิได้ถูกบังคับ หรือขอร้องให้ช่วยเหลือ โดยมีหวังผลตอบแทน	<p>ช่วยเพื่อนทำงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>ช่วยอธิบายบทเรียนแก่เพื่อน</p> <p>ช่วยเพื่อนหรือครูถือของ</p> <p>ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน</p> <p>ให้กำลังใจเพื่อนที่ผิดหวังหรือเสียใจ</p> <p>แบ่งสิ่งของให้แก่เพื่อนที่ขาดแคลน</p> <p>รู้จักบริจาคสิ่งของแก่ผู้ยากไร้</p> <p>ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน</p> <p>อาสาทำงานเพื่อส่วนรวม</p> <p>ช่วยสอนเพื่อนทำการบ้าน</p>
ด้านความขยันหมั่นเพียร	การกระทำของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่ามีความบากบั่น พยายามทำงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วางแผน จัดระบบ และศึกษาหาความรู้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	<p>ทำการบ้านส่งครูสม่ำเสมอ</p> <p>อ่านหนังสือทบทวนการเรียน</p> <p>อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนบทเรียน</p> <p>ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>มาโรงเรียนทันเวลา</p> <p>ทำการบ้านด้วยตนเอง</p> <p>ช่วยงานบ้านโดยผู้ปกครองไม่ต้องสั่ง</p>

ผลจากการสังเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดีด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยได้จัดทำรายละเอียดและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้พิจารณาความเหมาะสมของคุณลักษณะความเป็นคนดีทั้ง 5 ด้าน รวมทั้งความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้กับคุณลักษณะความเป็นคนดีแต่ละด้าน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีพาย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2. อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
3. ดร.อภิชาติ พรหมฝ่าย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
4. ดร.นัจรีพร สิมมาลุน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนภูหลวงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
5. ดร.จිරนนท์ ปุมพิมาย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ผู้วิจัยนำพฤติกรรมบ่งชี้ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาเขียนเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ละด้าน โดยจัดทำเป็นสามฉบับ ได้แก่

- ฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้น
เป็นผู้ประเมิน
- ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครอง
เป็นผู้ประเมิน
- ฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียน
เป็นผู้ประเมิน

ลักษณะของเครื่องมือวัด ฉบับที่ 1-2 ที่สร้างขึ้นเป็นแบบประเมินพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในชีวิตประจำวันมี 5 ระดับตัวเลือก ให้ผู้ตอบเลือกแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของนักเรียนหรือนักเรียนในปกครองของตนเองว่ามีพฤติกรรมที่บ่งชี้ความเป็นคนดีในประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับใด ทั้งนี้ เครื่องมือวัดเป็นรูปแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงตัวเลือกเดียวตามการปฏิบัติที่แท้จริงของผู้ตอบ หรือระดับความคิดเห็นของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับปฏิบัติประจำ 5 คะแนน ระดับปฏิบัติบ่อย 4 คะแนน ระดับปฏิบัติบ้าง 3 คะแนน ระดับปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง 2 คะแนน ระดับไม่เคยปฏิบัติ 1 คะแนน

เครื่องมือฉบับที่ 3 เป็นแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบปรนัย 5 ตัวเลือก โดยสร้างข้อคำถามครอบคลุมลักษณะความเป็นคนดี 5 ด้าน ด้านละ 8 ข้อ รวม 40 ข้อ เพื่อคัดเลือกให้เหลือ 30 ข้อ หลังจากจบขั้นตอนการหา

คุณภาพแล้ว ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีลักษณะเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน แบบวัดฉบับนี้ถามเกี่ยวกับหาค่ากว่านักเรียนได้พบกับสถานการณ์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดแล้ว นักเรียนจะมีความคิดเห็นต่อสถานการณ์นั้น ๆ อย่างไร เห็นด้วยหรือไม่ หรือตัดสินใจอย่างไร โดยมีเหตุผลอย่างไร เป็นต้น

7. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของเครื่องมือวัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีทั้งสามฉบับ ในแต่ละด้านเป็นรายข้อ รายด้านว่าวัดได้ตรงตามคุณลักษณะในแต่ละด้านที่กำหนดหรือไม่ แล้วให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรงและให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าวัดได้ตรง จากนั้น นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง จากนั้นคัดเลือกเครื่องมือวัดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี

8. ทดลองครั้งที่ 1 นำเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี ฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนที่ผ่านการตรวจสอบปรับปรุงไปทดลองใช้กับครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นไปทดลองใช้กับผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 30 คน และฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน นำไปทดสอบกับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลมาตรวจสอบความเข้าใจด้านภาษาและปรับปรุงข้อคำถามที่ยากและกำกวม เพื่อใช้ในครั้งที่ 2

9. ทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดโดยนำเครื่องมือวัดที่คัดเลือกจากการทดลองครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้ ดังนี้

9.1 การตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างด้วยการใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก (Known Group Method) โดยนำแบบวัดฯ ฉบับที่ 1 ไปทดลองใช้กับครูประจำชั้น จำนวน 5 คน ฉบับที่ 2 ทดลองใช้กับผู้ปกครอง จำนวน 60 คน และฉบับที่ 3 ทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูง จำนวน 30 คน และนักเรียนที่เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ จำนวน 30 คน

9.2 การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น โดยทดลองใช้กับครูประจำชั้น นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อโรงเรียนในตารางที่ 4 จำนวน 368 คน และหาค่าความเชื่อมั่น คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Method) นอกจากนี้ ยังหาค่าอำนาจจำแนก โดยการหาความสัมพันธ์ของข้อคำถามนั้น ๆ กับคะแนนรวมของข้อคำถามที่เหลือของแบบวัดทั้ง 3 ฉบับ (Item Total Correlation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

10. จัดพิมพ์คู่มือวัดและเขียนคู่มือการใช้เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามขั้นตอนกระบวนการพัฒนาเครื่องมือวัด วิธีดำเนินการสอบ วิธีการตรวจให้คะแนน การแปลความหมายของคะแนน การรายงานผล และจัดทำเป็นรูปเล่ม

ตาราง 6 สรุปการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือฉบับที่	ลักษณะของเครื่องมือ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ Try Out (คน)	วิธีหาคุณภาพ			
			ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา	ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง	อำนาจจำแนก	ความเชื่อมั่น
1 สำหรับครูประจำชั้น	มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ	26	IOC	กลุ่มรู้ชุด T-test	Item Total Correlation	Cronbach Alpha Method
2 สำหรับผู้ปกครอง	มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ	171	IOC	กลุ่มรู้ชุด T-test	Item Total Correlation	Cronbach Alpha Method
3 สำหรับนักเรียน	แบบวัดเชิงสถานการณ์แบบปรนัย 5 ตัวเลือก	171	IOC	กลุ่มรู้ชุด T-test	Item Total Correlation	Cronbach Alpha Method

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไปติดต่อกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เพื่อขออนุญาตทำการวิจัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว นำหนังสือราชการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ไปติดต่อกับผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัย นำเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ไปทดลองใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำเครื่องมือวัดไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเพื่อจะได้อธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์ของการวัดและวิธีการทำแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี ฉบับที่ 3 ก่อนที่จะให้นักเรียนทุกคนเริ่มทำ เมื่อนักเรียนทำเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงเก็บเครื่องมือวัดคืนทันที

4. ขอความอนุเคราะห์ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 1 คน เป็นผู้ตอบแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน ฉบับที่ 1 รวมทั้งส่งเครื่องมือวัด ฉบับที่ 2 ให้ผู้ปกครองตอบแบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน นัดหมายวันเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้มาติดต่อขอรับเครื่องมือวัดคืนด้วยตนเอง

5. การนำเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ไปทดลองกับนักเรียนและผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

5.1 ทดลองครั้งที่ 1 นำเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี ฉบับที่ 1 แบบวัดฯ สำหรับครูประจำชั้นที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงไปทดลองใช้กับครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 2 คน ฉบับที่ 2 แบบวัดฯ สำหรับผู้ปกครอง ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นไปใช้ทดลองกับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และแบบวัดฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี นำไปทดสอบกับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน แล้วนำผลมาตรวจสอบความเข้าใจทางภาษาและปรับปรุงข้อคำถามที่ยากและกำกวม

5.2 ทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดโดยนำเครื่องมือวัดที่คัดเลือกจากการทดลองครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้ ดังนี้

5.2.1 การตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างด้วยการใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด (Known Group Method) โดยนำแบบวัดฯ ฉบับที่ 1 ไปทดลองใช้กับครูประจำชั้น จำนวน 5 คน ฉบับที่ 2 ทดลองใช้กับผู้ปกครอง จำนวน 60 คน และฉบับที่ 3 ทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูง จำนวน 30 คน และนักเรียนที่เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ จำนวน 30 คน

5.2.2 การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น โดยทดลองใช้กับครูประจำชั้น นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อโรงเรียนในตารางที่ 4 จำนวน 368 คน และทำการหาคุณภาพของเครื่องมือทั้ง 3 ฉบับ ดังนี้

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ใช้การให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามเชิงปฏิบัติการกับข้อความถาม (สมนึก ภัททิยธนี, 2553)

ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชุด (Known Group Method) โดยการกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นกลุ่มรู้ชุด ดังนี้

1. นักเรียนรางวัลพระราชทาน
2. นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นยุวทูตความดี
3. นักเรียนที่ทำหน้าที่ประธานนักเรียนและคณะกรรมการสภานักเรียน
4. นักเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดมารยาทไทย
5. นักเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดกิจกรรมทางวิชาการที่บ่งบอกถึง

พฤติกรรมที่เป็นคุณลักษณะของคนดี 5 ประการ (ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความขยันหมั่นเพียร)

โดยการกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนที่คุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ ดังนี้

1. เคยถูกลงโทษทางวินัยโดยการทำทัณฑ์บน หักคะแนนความประพฤติ ถูกเชิญผู้ปกครองมาพบด้วยคดีความต่าง ๆ เช่น ลักขโมย ทะเลาวิวาท ฯลฯ
2. ไม่ส่งงาน
3. ส่งงานช้า
4. ไม่เข้าเรียน
5. ทำงานไม่เรียบร้อย
6. พุดคุยหรือหยอกล้อกันในชั้นเรียน
7. การแต่งกายไม่เรียบร้อย

ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้วิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2553) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ค่าอำนาจจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง +1.00 โดยมีเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2553)

0.60–1.00	อำนาจจำแนกดีมาก
0.40–0.59	อำนาจจำแนกดี
0.20–0.39	อำนาจจำแนกพอใช้
0.10–0.19	อำนาจจำแนกต่ำ (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)
-1.00–0.09	อำนาจจำแนกต่ำมาก (ตัดทิ้ง)

ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach Alpha Procedure) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00–1.00 ยิ่งใกล้ 1.00 ยิ่งมีความเชื่อมั่นสูง โดยมีเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2553)

0.00–0.21	ความเชื่อมั่นต่ำมาก/ไม่มีเลย
0.21–0.40	ความเชื่อมั่นต่ำ
0.41–0.70	ความเชื่อมั่นปานกลาง
0.71–1.00	ความเชื่อมั่นสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือทั้ง 3 ฉบับ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดทั้ง 3 ฉบับ โดยใช้เทคนิคกลุ่มผู้จัดด้วยการทดสอบ T-test ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าการแจกแจงที

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 คือ กลุ่มที่มีคุณลักษณะที่ต้องการหรือกลุ่มรู้จัก
 กลุ่มตัวอย่างที่ 2 คือ กลุ่มที่ไม่มีคุณลักษณะที่ต้องการหรือกลุ่มไม่รู้ชื่อ

3. การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดฯ ทั้ง 3 ฉบับ โดยใช้วิธี Item Total Correlation (ลั้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
 $\sum X$ แทน ผลรวมของค่าตัวแปร X
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของค่าตัวแปร Y
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร X
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร Y
 N แทน จำนวนคู่ของค่าตัวแปรหรือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

4. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้ง 3 ฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2554)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม
 K แทน จำนวนข้อ

4. สถิติพื้นฐาน (สมนึก ภัททิยธนี, 2553) ได้แก่

4.1 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

4.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(X-\bar{X})^2}{N-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนของแต่ละคน
 $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

4.3 ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่หรือคะแนนที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือคะแนนเต็ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 1.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
r_{xy}	แทน	ค่าอำนาจจำแนก (สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y)
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราว

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และด้านความขยันหมั่นเพียร ผู้วิจัยสร้างแบบวัดแยกออกเป็น 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้น เป็นผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ด้าน ๆ ละ 8 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ด้าน ๆ ละ 8 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียน เป็นผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นคำถามเชิงสถานการณ์ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ด้าน ๆ ละ 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยของนำเสนอจำแนกตามแบบวัดทั้ง 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

1. ผลการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC) ผลปรากฏดังตาราง 7

พจนานุกรมศัพท์โต ชิว

ตาราง 7 ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการของแบบวัด
คุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้น
เป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	1.1	0.8	คัดเลือกไว้
	1.2	1	คัดเลือกไว้
	1.3	1	คัดเลือกไว้
	1.4	1	คัดเลือกไว้
	1.5	0.8	คัดเลือกไว้
	1.6	0.8	คัดเลือกไว้
	1.7	1	คัดเลือกไว้
	1.8	1	คัดเลือกไว้
	1.9	0.8	คัดเลือกไว้
ด้านความรับผิดชอบ	2.1	0.6	คัดเลือกไว้
	2.2	1	คัดเลือกไว้
	2.3	0.8	คัดเลือกไว้
	2.4	1	คัดเลือกไว้
	2.5	1	คัดเลือกไว้
	2.6	0.8	คัดเลือกไว้
	2.7	0.8	คัดเลือกไว้
	2.8	0.2	คัดออก
	2.9	0.8	คัดเลือกไว้
ด้านความมีระเบียบวินัย	3.1	1	คัดเลือกไว้
	3.2	1	คัดเลือกไว้
	3.3	1	คัดเลือกไว้
	3.4	1	คัดเลือกไว้
	3.5	0.8	คัดเลือกไว้
	3.6	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
	3.7	0.8	คัดเลือกไว้
	3.8	1	คัดเลือกไว้
	3.9	1	คัดเลือกไว้
ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.1	0.8	คัดเลือกไว้
	4.2	1	คัดเลือกไว้
	4.3	1	คัดเลือกไว้
	4.4	1	คัดเลือกไว้
	4.5	0.8	คัดเลือกไว้
	4.6	1	คัดเลือกไว้
	4.7	1	คัดเลือกไว้
	4.8	0.6	คัดเลือกไว้
	4.9	1	คัดเลือกไว้
ด้านความขยันหมั่นเพียร	5.1	1	คัดเลือกไว้
	5.2	1	คัดเลือกไว้
	5.3	1	คัดเลือกไว้
	5.4	1	คัดเลือกไว้
	5.5	0.6	คัดเลือกไว้
	5.6	0.6	คัดเลือกไว้
	5.7	0.8	คัดเลือกไว้
	5.8	0.2	คัดออก
	5.9	1	คัดเลือกไว้

จากตาราง 7 เมื่อผู้วิจัยนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 43 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ 2 ข้อ

2. ผลการหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชุด (Known Group Method) ผลปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

กลุ่มนักเรียน	$\bar{X}$ (คะแนนเต็ม 215)	S.D.	t	P
คุณลักษณะความเป็นคนดีสูง	179.53	35.493	14.125**	.000
คุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ	69.90	23.401		

**มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่า คะแนนคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 43 ข้อ ซึ่งครูประจำชั้น จำนวน 2 คน ประเมินนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูง จำนวน 30 คน และครูประจำชั้นอีก 3 คน ประเมินนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ จำนวน 30 คน โดยคะแนนเฉลี่ยกลุ่มรู้ชุด เท่ากับ 179.53 คะแนน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มไม่รู้ชุด เท่ากับ 69.90 คะแนน จากคะแนนเต็ม 215 คะแนน และเมื่อทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่า ค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

3. ผลการหาค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้นำแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน จำนวน 43 ข้อ ไปทดลองใช้กับครูประจำชั้นของนักเรียน จำนวน 26 คน เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสม (มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป) คัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ไม่เหมาะสมออก โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation : r_{xy}) ผลปรากฏดังตาราง 9 (ครู 26 คน ประเมินนักเรียนจำนวน 171 คน ตามตาราง 4 ในบทที่ 3)

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการคัดเลือก
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	1.1	0.775	คัดเลือกไว้
	1.2	0.815	คัดเลือกไว้
	1.3	0.826	คัดเลือกไว้
	1.4	0.778	คัดเลือกไว้
	1.5	0.614	คัดเลือกไว้
	1.6	0.488	คัดเลือกไว้
	1.7	0.629	คัดเลือกไว้
	1.8	0.735	คัดเลือกไว้
	1.9	0.196	คัดออก
ด้านความรับผิดชอบ	2.1	0.723	คัดเลือกไว้
	2.2	0.788	คัดเลือกไว้
	2.3	0.754	คัดเลือกไว้
	2.4	0.817	คัดเลือกไว้
	2.5	0.778	คัดเลือกไว้
	2.6	0.735	คัดเลือกไว้
	2.7	0.811	คัดเลือกไว้
	2.8	0.755	คัดเลือกไว้
ด้านความมีระเบียบวินัย	3.1	0.721	คัดเลือกไว้
	3.2	0.653	คัดเลือกไว้
	3.3	0.693	คัดเลือกไว้
	3.4	0.783	คัดเลือกไว้
	3.5	0.701	คัดเลือกไว้
	3.6	0.627	คัดเลือกไว้
	3.7	0.545	คัดเลือกไว้
	3.8	0.585	คัดเลือกไว้

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	r_x	ผลการคัดเลือก
	3.9	0.187	คัดออก
ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.1	0.167	คัดออก
	4.2	0.773	คัดเลือกไว้
	4.3	0.762	คัดเลือกไว้
	4.4	0.727	คัดเลือกไว้
	4.5	0.759	คัดเลือกไว้
	4.6	0.661	คัดเลือกไว้
	4.7	0.677	คัดเลือกไว้
	4.8	0.741	คัดเลือกไว้
	4.9	0.726	คัดเลือกไว้
ด้านความขยันหมั่นเพียร	5.1	0.779	คัดเลือกไว้
	5.2	0.851	คัดเลือกไว้
	5.3	0.807	คัดเลือกไว้
	5.4	0.829	คัดเลือกไว้
	5.5	0.422	คัดเลือกไว้
	5.6	0.649	คัดเลือกไว้
	5.7	0.676	คัดเลือกไว้
	5.8	0.566	คัดเลือกไว้

จากตาราง 9 พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน จำนวน 43 ข้อ ทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.167 ถึง 0.851 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (0.2 ขึ้นไป) จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

4. ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค (α -Coefficient) ผลปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ความเชื่อมั่น (α)	การแปลผลความหมาย
1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	0.908	ความเชื่อมั่นสูง
2. ด้านความรับผิดชอบ	0.915	ความเชื่อมั่นสูง
3. ด้านความมีระเบียบวินัย	0.888	ความเชื่อมั่นสูง
4. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	0.924	ความเชื่อมั่นสูง
5. ด้านความขยันหมั่นเพียร	0.903	ความเชื่อมั่นสูง
รวมทั้งฉบับ	0.970	ความเชื่อมั่นสูง

จากตาราง 10 พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินมีความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.888–0.924 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.970 (ความเชื่อมั่นใช้ข้อมูลจากการประเมินของครู 26 คน)

ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

1. ผลการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC) ผลปรากฏดังตาราง 11

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 11 ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของแบบวัด
คุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครอง
เป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	1.1	0.8	คัดเลือกไว้
	1.2	1	คัดเลือกไว้
	1.3	1	คัดเลือกไว้
	1.4	1	คัดเลือกไว้
	1.5	0.8	คัดเลือกไว้
	1.6	0.4	คัดออก
	1.7	1	คัดเลือกไว้
	1.8	1	คัดเลือกไว้
	1.9	0.8	คัดเลือกไว้
ด้านความรับผิดชอบ	2.1	0.6	คัดเลือกไว้
	2.2	1	คัดเลือกไว้
	2.3	0.8	คัดเลือกไว้
	2.4	1	คัดเลือกไว้
	2.5	1	คัดเลือกไว้
	2.6	0.8	คัดเลือกไว้
	2.7	0.8	คัดเลือกไว้
	2.8	0.2	คัดออก
	2.9	1	คัดเลือกไว้
ด้านความมีระเบียบวินัย	3.1	1	คัดเลือกไว้
	3.2	1	คัดเลือกไว้
	3.3	1	คัดเลือกไว้
	3.4	1	คัดเลือกไว้
	3.5	0.6	คัดเลือกไว้
	3.6	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
	3.7	0.8	คัดเลือกไว้
	3.8	0.8	คัดเลือกไว้
	3.9	0.8	คัดเลือกไว้
ด้านความเอื้อเพื่อพ่อแม่	4.1	0.8	คัดเลือกไว้
	4.2	1	คัดเลือกไว้
	4.3	1	คัดเลือกไว้
	4.4	1	คัดเลือกไว้
	4.5	0.8	คัดเลือกไว้
	4.6	1	คัดเลือกไว้
	4.7	1	คัดเลือกไว้
	4.8	0.8	คัดเลือกไว้
	4.9	0.2	คัดออก
ด้าน	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
ด้านความขยันหมั่นเพียร	5.1	1	คัดเลือกไว้
	5.2	1	คัดเลือกไว้
	5.3	1	คัดเลือกไว้
	5.4	1	คัดเลือกไว้
	5.5	0.8	คัดเลือกไว้
	5.6	0.6	คัดเลือกไว้
	5.7	1	คัดเลือกไว้
	5.8	1	คัดเลือกไว้
	5.9	1	คัดเลือกไว้

จากตาราง 11 เมื่อผู้วิจัยนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 43 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ 2 ข้อ

2. ผลการหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชุด (Known Group Method) ผลปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

กลุ่มนักเรียน	$\bar{X}$ (คะแนนเต็ม 215)	S.D.	t	P
คุณลักษณะความเป็นคนดีสูง	176.93	33.656	14.408**	.000
คุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ	74.50	19.585		

**มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่า คุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 43 ข้อ ซึ่งผู้ปกครอง จำนวน 60 คน เป็นผู้ประเมินนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูง จำนวน 30 คน และนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ จำนวน 30 คน โดยผู้ปกครอง 1 คน ประเมินนักเรียน 1 คน ซึ่งนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูงมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 176.93 คะแนน และนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 74.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 215 คะแนน และเมื่อทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่า ค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

3. ผลการหาค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้นำแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 สำหรับครูผู้ปกครอง จำนวน 43 ข้อ ไปทดลองใช้กับผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 171 คน เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสม (มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป) คัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ไม่เหมาะสมออก โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation : r_{xy}) ผลปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการคัดเลือก
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	1.1	0.697	คัดเลือกไว้
	1.2	0.702	คัดเลือกไว้
	1.3	0.574	คัดเลือกไว้
	1.4	0.455	คัดเลือกไว้
	1.5	0.620	คัดเลือกไว้
	1.6	0.444	คัดเลือกไว้
	1.7	0.441	คัดเลือกไว้
	1.8	0.402	คัดเลือกไว้
	1.9	0.107	คัดออก
ด้านความรับผิดชอบ	2.1	0.462	คัดเลือกไว้
	2.2	0.548	คัดเลือกไว้
	2.3	0.610	คัดเลือกไว้
	2.4	0.518	คัดเลือกไว้
	2.5	0.543	คัดเลือกไว้
	2.6	0.365	คัดเลือกไว้
	2.7	0.449	คัดเลือกไว้
	2.8	0.436	คัดเลือกไว้
ด้านความมีระเบียบวินัย	3.1	0.370	คัดเลือกไว้
	3.2	0.497	คัดเลือกไว้
	3.3	0.373	คัดเลือกไว้
	3.4	0.505	คัดเลือกไว้
	3.5	0.391	คัดเลือกไว้
	3.6	0.113	คัดออก
	3.7	0.317	คัดเลือกไว้
	3.8	0.322	คัดเลือกไว้
	3.9	0.675	คัดเลือกไว้

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการคัดเลือก
ด้านความเอื้อเพื่อพ่อแม่	4.1	0.565	คัดเลือกไว้
	4.2	0.523	คัดเลือกไว้
	4.3	0.596	คัดเลือกไว้
	4.4	0.626	คัดเลือกไว้
	4.5	0.620	คัดเลือกไว้
	4.6	0.634	คัดเลือกไว้
	4.7	0.707	คัดเลือกไว้
	4.8	0.368	คัดเลือกไว้
ด้านความขยันหมั่นเพียร	5.1	0.413	คัดเลือกไว้
	5.2	0.586	คัดเลือกไว้
	5.3	0.191	คัดเลือกไว้
	5.4	0.494	คัดเลือกไว้
	5.5	0.661	คัดเลือกไว้
	5.6	0.494	คัดเลือกไว้
	5.7	0.661	คัดเลือกไว้
	5.8	0.742	คัดเลือกไว้
	5.9	0.664	คัดเลือกไว้

จากตาราง 13 พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน จำนวน 43 ข้อ ทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.107 ถึง 0.742 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (0.2 ขึ้นไป) จำนวน 42 ข้อ และคัดออก จำนวน 1 ข้อ แล้วรวบรวมเป็นแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน จำนวน 42 ข้อ

4. ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค (α -Coefficient) ผลปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ความเชื่อมั่น (α)	การแปลผลความหมาย
1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	0.824	ความเชื่อมั่นสูง
2. ด้านความรับผิดชอบ	0.734	ความเชื่อมั่นสูง
3. ด้านความมีระเบียบวินัย	0.735	ความเชื่อมั่นสูง
4. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	0.844	ความเชื่อมั่นสูง
5. ด้านความขยันหมั่นเพียร	0.794	ความเชื่อมั่นสูง
รวมทั้งฉบับ	0.936	ความเชื่อมั่นสูง

จากตาราง 14 พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน มีความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.734–0.844 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.936

ฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

1. ผลการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC) ผลปรากฏดังตาราง 15

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 15 ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของแบบวัด
คุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	1	1	คัดเลือกไว้
	2	0.8	คัดเลือกไว้
	3	1	คัดเลือกไว้
	4	1	คัดเลือกไว้
	5	1	คัดเลือกไว้
	6	1	คัดเลือกไว้
	7	1	คัดเลือกไว้
	8	1	คัดเลือกไว้
ด้านความรับผิดชอบ	9	1	คัดเลือกไว้
	10	1	คัดเลือกไว้
	11	1	คัดเลือกไว้
	12	0.8	คัดเลือกไว้
	13	0.8	คัดเลือกไว้
	14	1	คัดเลือกไว้
	15	1	คัดเลือกไว้
	16	1	คัดเลือกไว้
ด้านความมีระเบียบวินัย	17	0.8	คัดเลือกไว้
	18	1	คัดเลือกไว้
	19	1	คัดเลือกไว้
	20	1	คัดเลือกไว้
	21	1	คัดเลือกไว้
	22	1	คัดเลือกไว้
	23	0.6	คัดเลือกไว้
	24	0.6	คัดเลือกไว้

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	IOC	ผลการคัดเลือก
ด้านความเอื้อเพื่อพ่อแม่	25	1	คัดเลือกไว้
	26	1	คัดเลือกไว้
	27	1	คัดเลือกไว้
	28	1	คัดเลือกไว้
	29	1	คัดเลือกไว้
	30	1	คัดเลือกไว้
	31	0.8	คัดเลือกไว้
	32	1	คัดเลือกไว้
ด้านความขยันหมั่นเพียร	33	1	คัดเลือกไว้
	34	1	คัดเลือกไว้
	35	1	คัดเลือกไว้
	36	1	คัดเลือกไว้
	37	1	คัดเลือกไว้
	38	1	คัดเลือกไว้
	39	1	คัดเลือกไว้
	40	1	คัดเลือกไว้

จากตาราง 15 เมื่อผู้วิจัยนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า ข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์

2. ผลการหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด (Known Group Method) ผลปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

กลุ่มนักเรียน	$\bar{X}$ (คะแนนเต็ม 150)	S.D.	t	P
คุณลักษณะความเป็นคนดีสูง	147.80	19.808	16.91**	.000
คุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ	70.07	15.543		

**มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 16 พบว่า คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 ข้อ โดยนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูง จำนวน 30 คน และนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ จำนวน 30 คน โดยนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูงมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 147.80 คะแนน และนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 70.07 คะแนน และเมื่อทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่า ค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมินมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

3. ผลการหาค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้นำแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน จำนวน 40 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 171 คน เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสม (มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป) คัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ไม่เหมาะสมออก โดยการโดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation : r_{xy}) ผลปรากฏดังตาราง 17

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการคัดเลือก
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	1.1	0.260	คัดเลือกไว้
	1.2	0.234	คัดเลือกไว้
	1.3	0.235	คัดเลือกไว้
	1.4	0.273	คัดเลือกไว้
	1.5	0.270	คัดเลือกไว้
	1.6	0.294	คัดเลือกไว้
	1.7	0.082	คัดออก
	1.8	0.066	คัดออก
ด้านความรับผิดชอบ	2.1	0.843	คัดเลือกไว้
	2.2	0.051	คัดออก
	2.3	0.868	คัดเลือกไว้
	2.4	0.667	คัดเลือกไว้
	2.5	0.785	คัดเลือกไว้
	2.6	0.434	คัดเลือกไว้
	2.7	0.693	คัดเลือกไว้
	2.8	0.158	คัดออก
ด้านความมีระเบียบวินัย	3.1	0.192	คัดออก
	3.2	0.787	คัดเลือกไว้
	3.3	0.752	คัดเลือกไว้
	3.4	0.161	คัดออก
	3.5	0.733	คัดเลือกไว้
	3.6	0.891	คัดเลือกไว้
	3.7	0.829	คัดเลือกไว้
	3.8	0.802	คัดเลือกไว้

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	r_{xy}	ผลการคัดเลือก
ด้านความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่	4.1	0.706	คัดเลือกไว้
	4.2	0.834	คัดเลือกไว้
	4.3	0.779	คัดเลือกไว้
	4.4	0.637	คัดเลือกไว้
	4.5	0.086	คัดออก
	4.6	0.864	คัดเลือกไว้
	4.7	0.714	คัดเลือกไว้
	4.8	0.114	คัดออก
ด้านความขยันหมั่นเพียร	5.1	0.153	คัดออก
	5.2	0.374	คัดเลือกไว้
	5.3	0.695	คัดเลือกไว้
	5.4	0.521	คัดเลือกไว้
	5.5	0.315	คัดเลือกไว้
	5.6	0.538	คัดเลือกไว้
	5.7	-0.357	คัดออก
	5.8	0.283	คัดเลือกไว้

จากตาราง 17 พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน จำนวน 40 ข้อ ทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.357 ถึง 0.891 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (0.2 ขึ้นไป) จำนวน 30 ข้อ และคัดออก จำนวน 10 ข้อ แล้วรวบรวมเป็นแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน จำนวน 30 ข้อ

4. ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค (α -Coefficient) ผลปรากฏดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

ด้าน	ความเชื่อมั่น (α)	การแปลผลความหมาย
1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	0.465	ความเชื่อมั่นปานกลาง
2. ด้านความรับผิดชอบ	0.606	ความเชื่อมั่นปานกลาง
3. ด้านความมีระเบียบวินัย	0.917	ความเชื่อมั่นสูง
4. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	0.890	ความเชื่อมั่นสูง
5. ด้านความขยันหมั่นเพียร	0.636	ความเชื่อมั่นปานกลาง
รวมทั้งฉบับ	0.933	ความเชื่อมั่นสูง

จากตาราง 18 พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน มีความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.465–0.917
และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.933

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง เครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

สรุปผล

การสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยแบบวัด 3 ฉบับ แต่ละฉบับวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี 5 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความขยันหมั่นเพียร ดังนี้
ฉบับที่ 1 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้น เป็นผู้ประเมิน เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ
ฉบับที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมิน เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียน
เป็นผู้ประเมินเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2. ผลการหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลดังนี้

2.1 ฉบับที่ 1 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

2.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดฯ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

2.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดฯ พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียน
ที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูงและกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

2.1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดฯ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่
0.422 ถึง 0.851

2.1.4 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดฯ ทั้งรายด้านและทั้งฉบับ
พบว่า แบบวัดฯ มีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ตั้งแต่ 0.888–0.924 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ
0.970

2.2 ฉบับที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

2.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดฯ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

2.2.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดฯ พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียน
ที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูงและกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

2.2.3 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดฯ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่
0.322 ถึง 0.742

2.2.4 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดฯ ทั้งรายด้านและทั้งฉบับ
พบว่า แบบวัดฯ มีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ตั้งแต่ 0.734–0.844 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
เท่ากับ 0.936

2.3 ฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

2.3.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดฯ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

2.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดฯ พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูงและกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

2.3.3 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดฯ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.234 ถึง 0.891

2.3.4 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดฯ ทั้งรายด้านและทั้งฉบับ พบว่า แบบวัดฯ มีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ตั้งแต่ 0.465–0.917 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.933

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลค่าสถิติของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียน

1.1 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ฉบับที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมินมีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก ประกอบด้วยคุณลักษณะความเป็นคนดี 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ ความขยันหมั่นเพียร แบบวัดที่สร้างขึ้นมีข้อคำถามที่สัมพันธ์กับนิยามเชิงปฏิบัติการของแต่ละด้านของคุณลักษณะความเป็นคนดีและมีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการทดลองใช้วัดกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และได้ผลการวัดที่ถูกต้องเชื่อถือได้ ทั้งนี้เป็นเพราะแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนที่สร้างขึ้นผ่านกระบวนการสร้างตามลำดับขั้นตอน โดยผ่านการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การตรวจสอบคุณภาพ

เบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาของข้อความ ตลอดจนนิยามเชิงปฏิบัติการในแต่ละด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษานิยามของความเป็นคนดีจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน ทำให้ได้คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนที่ครอบคลุม

1.2 การหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนทั้ง 3 ฉบับ มีการหาคุณภาพ ดังนี้

1.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ทั้งนี้เพราะแบบวัดที่สร้างขึ้นมีการวิเคราะห์ตามพฤติกรรมบ่งชี้ของลักษณะความเป็นคนดีในแต่ละด้าน จึงทำให้แบบวัดที่สร้างขึ้นผ่านเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญที่ล้วนเป็นผู้มีประสบการณ์ และมีความรอบรู้ในเรื่องลักษณะความเป็นคนดีแสดงว่า แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสูงและใช้ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างตามนิยามศัพท์และการสร้างสถานการณ์ของแบบวัดแต่ละข้อสอดคล้องกับเนื้อหาขององค์ประกอบของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีแต่ละด้าน จึงทำให้ผลการประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญได้คะแนนสูง ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ สมนึก ภัททิยธนี (2553) ที่กล่าวว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรักษ์ ไชยวุฒิ (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยแบบวัดดังกล่าวมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.78 ถึง 1.00

1.2.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูงและกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 3 ฉบับ มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญา ชมศิริ (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สุทธิรักษ์ ไชยวุฒิ (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เอมอร สังเว (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เจนจิรา ชิดชอบ (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2

นิภา วงษ์สุรณินันท์ (2548) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 กลิ่นประทุม แสงสุระ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) สังกัดโรงเรียนเทศบาลจังหวัดขอนแก่น และนาตยา รัตมี (2553) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยเทคนิคที่งานวิจัยดังกล่าวนำมาวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) มี 2 วิธี ได้แก่ เทคนิคกลุ่มผู้จัดและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

1.2.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation : r_{xy}) ปรากฏว่า ฉบับที่ 1 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.167 ถึง 0.851 ฉบับที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.107 ถึง 0.742 ฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.234 ถึง 0.891 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกเป็นไปตามเกณฑ์ ทั้งนี้เป็นเพราะแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนที่สร้างขึ้นผ่านกระบวนการสร้างตามลำดับขั้นตอน โดยผ่านการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาของข้อคำถาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญา ชมศิริ (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.191 ถึง 12.106 สุทธิรักษ์ ไชยวุฒิ (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.38 ถึง 0.69 เอมอร สังเว (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 2.28 ถึง 26.25 เจนจิรา ชิดชอบ (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.73 ถึง 14.21 นิภา วงษ์สุรณินันท์ (2548) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.211 ถึง 0.562 กลิ่นประทุม แสงสุระ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) สังกัดโรงเรียนเทศบาลจังหวัดขอนแก่น มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2244 ถึง 0.5627 นาตยา รัตมี (2553)

ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.67 ถึง 4.32 ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดฯ 3 วิธี ได้แก่ การหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation : r_{xy}) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและสถิติ T-test

1.2.4 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ฉบับที่ 1 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.888–0.924 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.970 ฉบับที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.734–0.844 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.936 ฉบับที่ 3 แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมินมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.465–0.917 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.933 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรักษ์ ไชยวุฒิ (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามการจัดหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 มีค่าความเชื่อมั่นแต่ละด้านและทั้งฉบับเท่ากับ .80, .84, .82, .83 และ .95 เอมอร สักเว (2547) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ความเชื่อมั่น รายด้านตั้งแต่ 0.72 ถึง 0.89 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 เจนจิรา ชิตชอบ (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ความเชื่อมั่นของ แบบวัดทั้ง 5 ฉบับ มีค่าเท่ากับ .81, .69, .75, .84 และ .61 นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548) ได้ศึกษา การสร้างแบบวัดลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ แบบวัดมีค่าเท่ากับ 0.917 กลิ่นประทุม แสงสุระ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบวัด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .892 นาดยา รัตมี (2553) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ความเชื่อมั่นของแบบวัดมีค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น 2 วิธี ได้แก่ การใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach Alpha Method) และสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ เฟลท์และราชู

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ด้าน คือ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ได้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย หากต้องการนำไปใช้กับนักเรียนชั้นอื่นที่ใกล้เคียงกัน ควรมีการนำไปทดลองใช้และหาคุณภาพของแบบทดสอบก่อน

1.2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีข้อจำกัดอยู่ เช่น การนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างควรระวังเรื่องข้อคำถาม คำตอบ ควรอธิบายและชี้แจงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นให้ชัดเจน เพราะถ้านักเรียนตอบไม่ตรงกับความรู้สึก อาจจะทำให้ผลการวัดคลาดเคลื่อน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาค้นคว้าสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรศึกษาค้นคว้า สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนทั่วประเทศและควรรหาเกณฑ์ปกติระดับชาติ

2.3 ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือด้วยวิธีอื่น เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือการทำข้อสอบคูชานาน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความรับผิดชอบ
ชื่อเสียงและมีวินัยในตนเอง*. กรุงเทพฯ : กรมศาสนา.
- กรมสุขภาพจิต. (2543). *ความรู้สุขภาพจิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ
: หลักสูตรลาดพร้าว.
- กรมพล ท่องธรรมชาติ และคณะ. (2558). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยร่วมเกล้า.
- กฤตรินทร์ นิมทองคำ. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนเซนโยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กลิ่นประทุม แสงสุระ. (2550). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจนักกีฬา
ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2522). *มองการศึกษาเส้นทางที่เท่าเทียมของคนไทย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544). *สังคมน่าอยู่: ข้อเสนอแนะทางสร้างสังคมแห่งความดี*. กรุงเทพฯ :
รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). *หน่วยการเรียนรู้การสอนศิลปะ*. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คะนิงรัตน์ ลาโพธิ์. (2535). *ผลของการนำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมแนะแนว
ที่มีผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
- จิราพร ไพรณรินทร์. (2556). *ชื่อเสียง สุจริต*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://jirapom424.blogspot.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 พฤษภาคม 2559].

- จूरรัตน์ นันทย์ทวีกุล. (2538). การวิเคราะห์องค์ประกอบความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจนจิรา ชิดชอบ.(2548). การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉันทนา รัตนพลแสน. (2551). ความรับผิดชอบสำคัญอย่างไร. วารสารวิทยาจารย์, 107(12), 102-115, ตุลาคม.
- ชม ภูมิภาค. (2525). การศึกษาเพื่อคุณธรรม. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). การประเมินการเรียนรู้. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาญวิทย์ ปรีชาพาณิชพัฒนา. (2559). ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดาวนภา กิตติสาร. (2546). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิกอล. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เดชปณิญา ภิกขุ. (2553). ปัญหาสังคม. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.whatami.net>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 17 ธันวาคม 2558].
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2554). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทัศนีย์ เหมะรุฉิน. (2533). การพัฒนาแบบวัดความเอื้อเพื่อพ่อแม่และการเลี้ยงดูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธนพร บุญเนา. (2545). คุณลักษณะคนดีในทัศนะของเด็กไทย : กรณีศึกษาในสังคมของเขตเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีระพร อูวรรณโณ. (2535). จริยธรรมกับการศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นาคยา รัตมี. (2553). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์.
- นิภา วงษ์สุรภินันท์. (2548). การสร้างแบบวัดลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิภา วิจิตรศิริ. (2540). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” กรมสามัญศึกษา จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิรมล กิตติวิบูลย์. (2550). ปฏิรูปการศึกษาเพื่อก้าวสู่สังคมฐานความรู้ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย.
วารสารการศึกษาไทย, 4(35), 38-47.
- นิตา ตำนาวิริยะกุล. (2527). การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียรระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญยภา ชมศิริ. (2547). การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอโพธารอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2547). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : พี. เอ็น. การพิมพ์.
- บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์. (2536). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ด้านความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรานกระต่าย อำเภอ
พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร. (2559). คุณธรรมพื้นฐาน เรื่อง ความซื่อสัตย์. [ออนไลน์]. ได้จาก :
<http://taamkru.com/th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 พฤษภาคม 2559].

- ประภาศรี สีอำไพ. (2545). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราโมทย์ กัลยา. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปรียา นิลแก้ว. (ม.ป.ป.). *เอกสารประกอบการสอนการวัดจิตพิสัย*. เชียงใหม่ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา.
- ปรีชา เครือวรรณ และสมพงษ์ พันธุ์รัตน์. (2558). *การวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.slideshare.net>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 17 ธันวาคม 2558].
- ปรียา ชัยนิยม. (2542). *การศึกษาความคิดของครูต่อการสอนความรับผิดชอบและความมีระเบียบวินัย โดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิ่น มุกทุกันต์. (2502). *มงคลชีวิต ภาค 1*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2542). *การศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- พระครูนิวาสธรรมขันธ์. (2552). *ความซื่อสัตย์สุจริต*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.gotoknow.org>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 พฤษภาคม 2559].
- พระครูประพัฒน์ธรรมกิจ (พระอาจารย์เสนห์). (2559). *ความซื่อสัตย์สุจริต*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 พฤษภาคม 2559].
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2540). *ธรรมานุญชีวิต*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2547). *ปรัชญาการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- พระมงคลเทพมุนี และพระมหาเสริมชัยขยมังคโล. (2543). *การพัฒนาจริยธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระมหาสมชาย ฐานวิทโธ. (2558). *มงคลชีวิต ฉบับ “ทางก้าวหน้า”*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปทุมธานี : รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977).
- พันธกร อุทธิตสาร. (2559). *ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://sites.google.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 17 ธันวาคม 2558].

- พิตร ทองชั้น. (2547). การวัดทางด้านจิตพิสัย E.Q. vs H.Q. *วารสารวงการครู*, 1(1), 35-39.
- พิสันต์ ประทานชวโน. (2553). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- พุทธทาสภิกขุ. (2539). *คู่มือดับทุกข์ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.
- ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2553). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). *การบริหารงานบุคคล*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มาลี จุฑา. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.
- มลินทร์ สำเภาเงิน. (2524). *การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมจากการประเมินผลหลักสูตร พ.ศ. 2303 และ 2521*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชณี ตฤณามารมย์. (2520). *จริยศาสตร์ปรัชญาว่าด้วยจริยธรรม*. เชียงใหม่ : โครงการตำราคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *สถิติวิจัยทางการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลัดดาวรรณ ณ ระนอง. (2525). *การทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณดี ชีข้าง. (2536). *การเปรียบเทียบผลการใช้บทบาทสมมติแบบมีบทและไม่มีบทที่มีต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรานวิบูลวิทยา อำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วสิน อินทสระ. (2549). *หลักธรรมอันเป็นหัวใจพระพุทธศาสนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์*. กรุงเทพฯ : ตถาคา พับลิเคชัน.
- วิจารณ์ พานิช. (2557). *สอนเด็กให้เป็นคนดี*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอส อาร์ พรินติ้งแมสโปรดักส์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). *กระบวนการค้นคว้าใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วิยะดา เหล่มตระกูล. (ม.ป.ป.). *การสร้างแบบวัดจิตพิสัย*. ลำปาง : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). *การประเมินผลการเรียน*. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม. ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี และไพเราะ พุ่มมั้น. (2545). *การจัดกระบวนการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ* *เก่ง ดี มีสุข*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2553). *จิตสำนึกกับผิดชอบของนิสิตนักศึกษาไทยในปัจจุบัน*.

[ออนไลน์]. ได้จาก : <http://research.bu.ac.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 17 ธันวาคม 2558].

สมนึก ภัททิยธนี. (2553). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กทม. : ประสานการพิมพ์.

สาโรช บัวศรี. (2522). *ความหมายของประชาธิปไตยในแง่ของการศึกษา*. กรุงเทพฯ :

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8*

(พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. (2561). *ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน*. [ออนไลน์].

ได้จาก : <http://www.chaiyaphum1.go.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 มกราคม 2561].

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ*

ปีการศึกษา 2555 : บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 62-63. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา :*

เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2544). *คู่มือการปลูกฝังค่านิยม*. กรุงเทพฯ :

กราฟฟิกส์อาร์ต.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2544). *แบบฝึกดนตรีไทยด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ :

การศาสนา.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2556). *ร่างมาตรฐานการศึกษา*

เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 4. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). *ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็น*

พลเมืองดี พ.ศ. 2553-2561. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.

สำรวย วรเดชะคงคา. (2534). *ผลของการศึกษาอบรมทางศาสนาที่มีผลต่อการพัฒนาจิตลักษณะ*

ของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดม่วง เขตหนองแขม.

วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2547). *การวัดจิตพิสัยของมนุษย์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2550). “วิกฤต...เยาวชนไทย ใครจะช่วยแก้.” *มติชน*, 6(2), 70-72.
- สุดใจ ชันทองคำ. (2523). *การพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิรักษ์ ไชยวุฒิ. (2547). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามการจัดหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพัตรา สุภาพ. (2546). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. (2522). *รายงานการวิจัยเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทย
ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู.
- อเนก สุดจำนง. (2531). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชา
คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความสามารถแตกต่างกันโดยใช้วิธีการ
สอนแบบปฏิบัติการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อรทัย จันทวิชานวงษ์. (2543). *รูปแบบของนิทานที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรศญา จวนทองรักษ์. (2551). *จริยธรรมพัฒนาการและการวัด*. เชียงใหม่ : ภาควิชาการส่งเสริม
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2547). *ภาษาพาสอนเรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เอมอร สິงเว. (2547). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี
ที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Allport G.W. (1928). A Test for Ascendance-Submission. *Journal of Abnormal and
Social Psychology*, 23(2), 118-136.

Cranley, M. (2003). Tessaban School : the Moral Life of a Thai Primary School.

Dissertation Abstracts International, 64(5), 1531-A.

Good, T. (1977). *Educational Psychology : A Realistic Approach*. New York :

Holt Rinehart and Winston.

Kingsbury, J.B. (1957). *Personal Administration for Thais Student*. Bangkok : Institute of Public Administration Thammasat University.

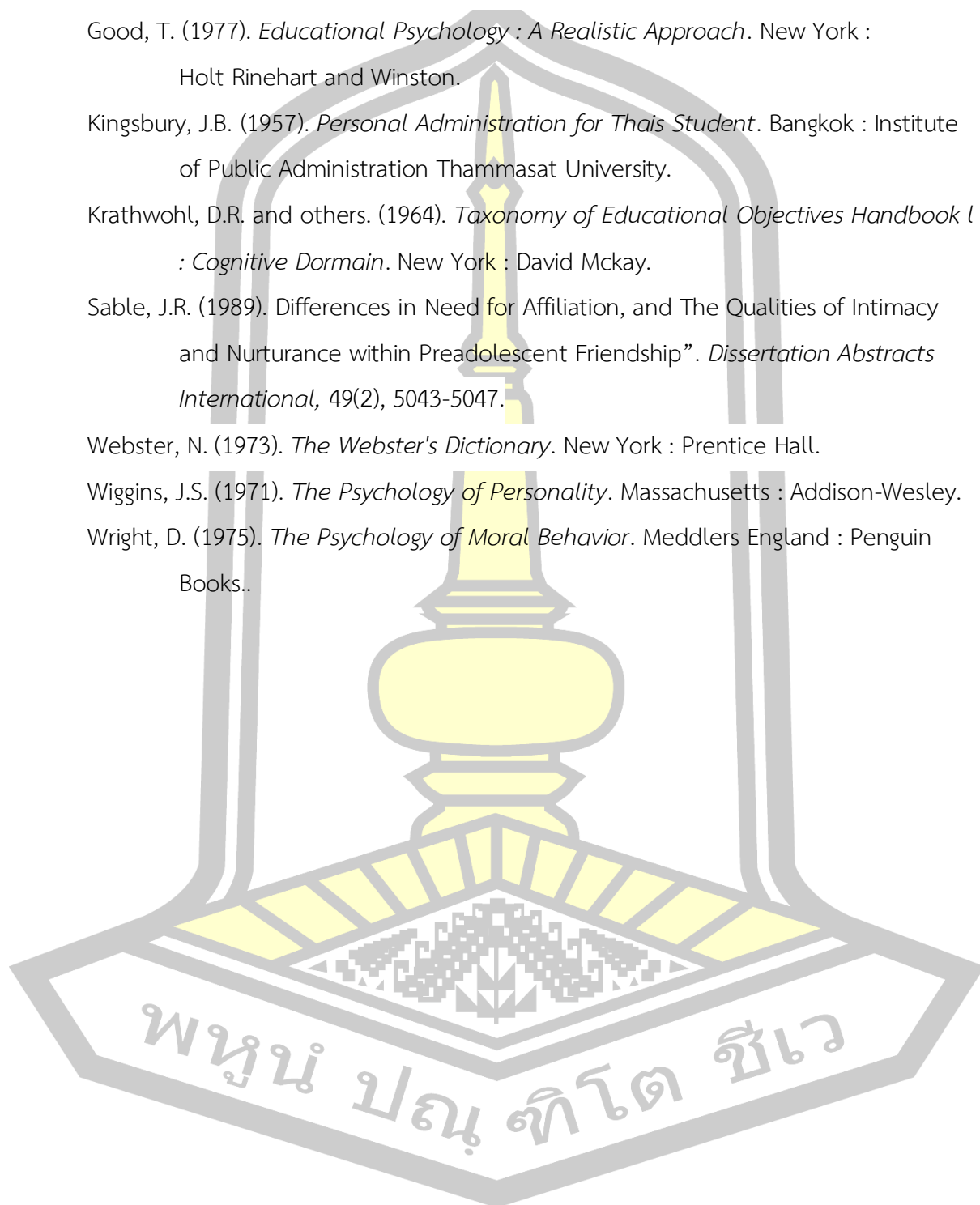
Krathwohl, D.R. and others. (1964). *Taxonomy of Educational Objectives Handbook I : Cognitive Dormain*. New York : David Mckay.

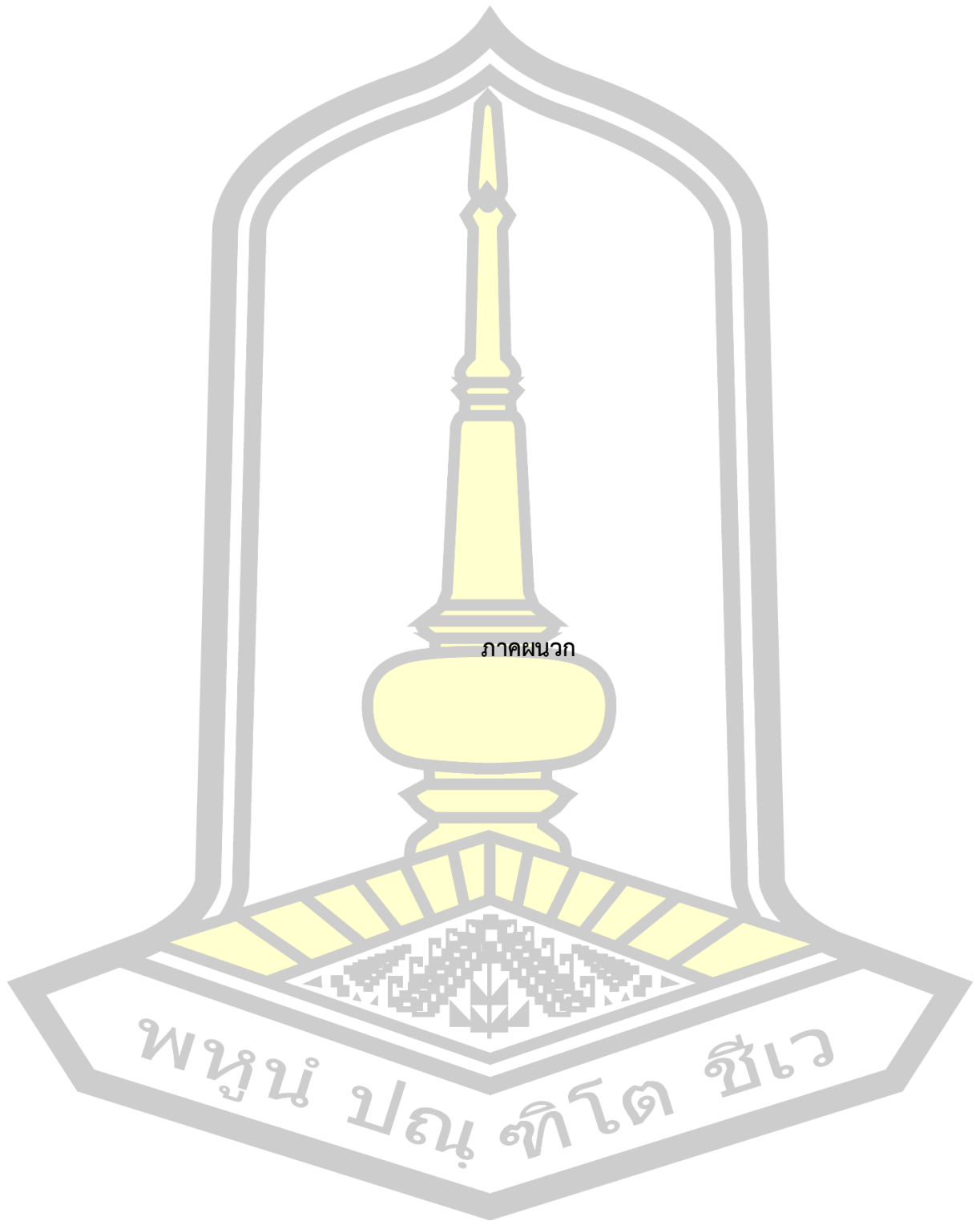
Sable, J.R. (1989). Differences in Need for Affiliation, and The Qualities of Intimacy and Nurturance within Preadolescent Friendship”. *Dissertation Abstracts International*, 49(2), 5043-5047.

Webster, N. (1973). *The Webster's Dictionary*. New York : Prentice Hall.

Wiggins, J.S. (1971). *The Psychology of Personality*. Massachusetts : Addison-Wesley.

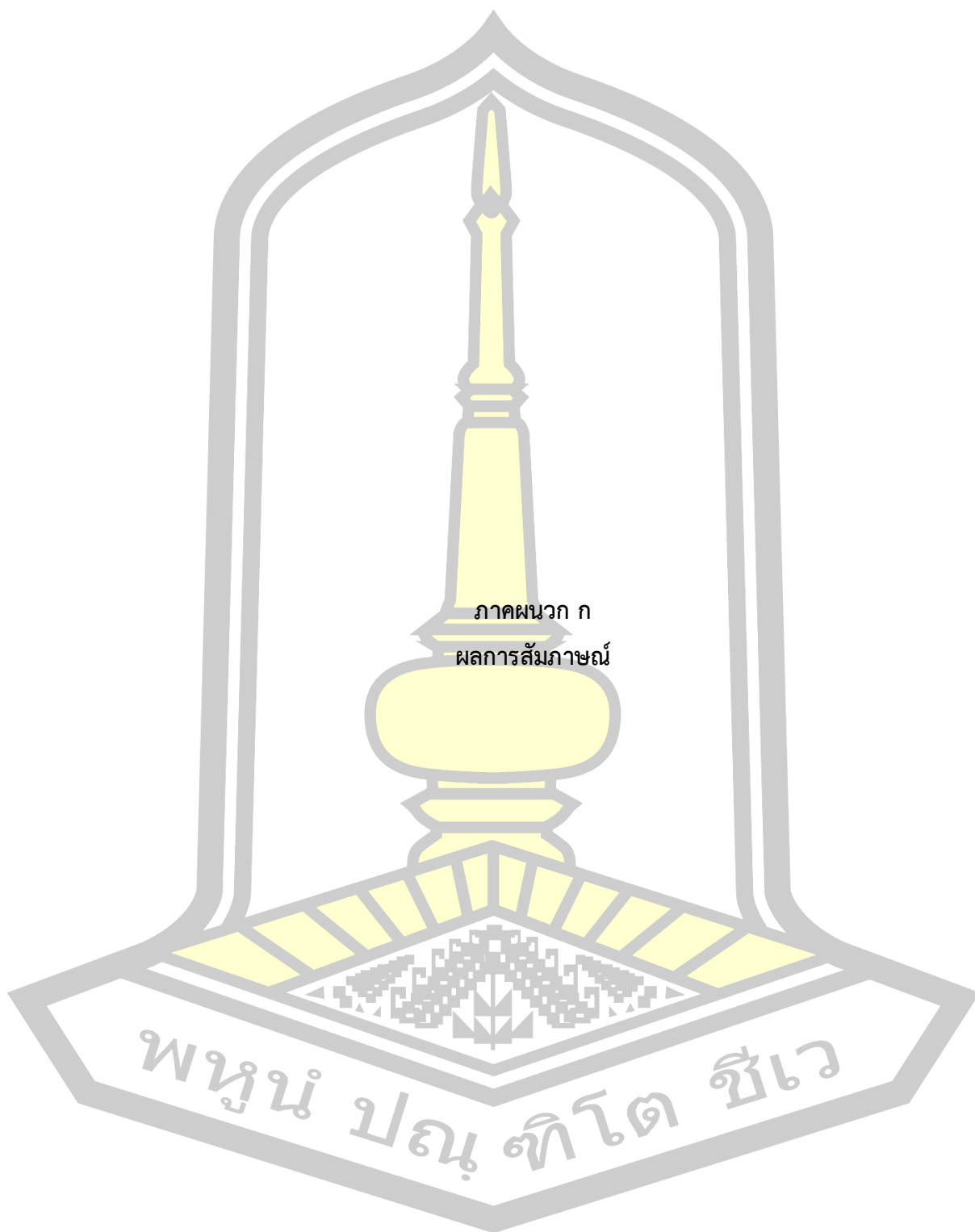
Wright, D. (1975). *The Psychology of Moral Behavior*. Meddlers England : Penguin Books..

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตยาลัย

ภาคผนวก ก
ผลการสัมภาษณ์

พหุ ประทีป ชัยเว

ศึกษานิเทศก์

1. ท่านคิดว่าคุณลักษณะความเป็นคนดี ต้องมีลักษณะอย่างไร

คุณลักษณะ	1	2	3	4	5	สรุป
1. คิดดี (มีความคิดช่วยเหลือเกื้อกูล มองโลกในแง่ดี คิดด้วยความจริงใจ ไม่หวังสิ่งตอบแทน การทำจิตใจในบริสุทธิ์)	/	/	/	/		4
2. พูดดี (พูดจาสุภาพไพเราะ ไม่พูดเสียงดังโวยวาย พูดด้วยน้ำเสียงเป็นมิตร ไม่พูดให้ร้ายป้ายสีคนอื่น ไม่พูดตำหนอคนอื่น พูดให้กำลังใจ พูดแต่สิ่งดีดี)					/	
3. ทำดี (การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ทำโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ทำเต็มที่ตามกำลังความสามารถ)	/	/				
4. รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	/	/	/	/	/	5
5. จิตสาธารณะ จิตอาสา ทำงานเพื่อส่วนรวม			/	/		2
6. กตัญญูกตเวที		/	/			2
7. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	/	/				2
8. มีวินัย	/	/	/	/	/	5
9. ขยันหมั่นเพียร	/	/	/	/	/	5
10. เสียสละ		/	/	/		3
11. ซื่อสัตย์		/	/	/	/	4
13. ห่างไกลอบายมุข	/	/	/			3
14. มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตน มีมารยาท	/	/			/	3
15. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด				/	/	2

นักจิตวิทยา

1. ท่านคิดว่าคุณลักษณะความเป็นคนดี ต้องมีลักษณะอย่างไร

คุณลักษณะ	คนที่ 1 น.ส.ลักขณา สกุลทอง	คนที่ 2 น.ส.วรรณัฐ กลิ่นจันทร์	คนที่ 3 น.ส.สุยารินทร์ สิทธิวงศ์	สรุป
1. คิดดี พูดดี ทำดี	/	/	/	3
2. ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม	/			1
3. เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครู อาจารย์	/			1
4. ตั้งใจเรียน ขยันหมั่นเพียร	/	/	/	3
5. ซื่อสัตย์	/	/	/	3
6. ยึดหลักคำสอนของศาสนา	/			1
7. มีความรับผิดชอบ	/	/	/	3
8. มีวินัย	/	/	/	3

ผู้บริหาร

1. ท่านคิดว่าคุณลักษณะความเป็นคนดี ต้องมีลักษณะอย่างไร

คุณลักษณะ	ผอ.คณิต	ผอ.ประเสริฐ	ผอ.สมศักดิ์	สรุป
1. มีความรับผิดชอบ	/	/	/	3
2. มีวินัยต่อตนเอง, หน้าที่, ครอบครัว, สังคม	/	/	/	3
3. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	/	/	/	3
4. มีจิตสาธารณะ		/		1
5. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและยาเสพติด			/	1
6. ขยันเรียน ใฝ่เรียนรู้	/	/		2
7. ซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ	/	/	/	3

ครูผู้สอน 6 คน

1. ท่านคิดว่าคุณลักษณะความเป็นคนดี ต้องมีลักษณะอย่างไร

คุณลักษณะ	จำปี	ทิพย์	กัญญา	พีช	พรชัย	จรินทร์	สรุป
1. คิดดี (มีความคิดช่วยเหลือเกื้อกูล คิดที่จะให้ คิดที่จะแบ่งปัน มองโลกในแง่ดี คิดด้วยความจริงใจ คิดด้วยจิตใจบริสุทธิ์ ไม่หวังสิ่งตอบแทน การทำจิตใจในบริสุทธิ์)	/	/	/	/	/		5
2. พูดดี (พูดจาสุภาพไพเราะ ไม่พูดเสียงดัง โวยวาย พูดด้วยน้ำเสียงเป็นมิตร ไม่พูดให้ร้าย ป้ายสีคนอื่น ไม่พูดตำหนิคนอื่น พูดให้กำลังใจ พูดแต่สิ่งดีดี)	/			/			2
3. ทำดี (การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ทำโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ทำเต็มที่ตามกำลังความสามารถ)	/			/			2
4. รับผิดชอบ	/	/	/	/	/	/	6
5. จิตสาธารณะ จิตอาสา		/		/		/	
6. กตัญญูกตเวที				/			
7. รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์				/	/		
8. มีวินัย	/	/	/	/	/	/	6
9. ขยันหมั่นเพียร		/	/		/	/	4
10. เสียสละ			/				
11. ซื่อสัตย์	/	/	/		/	/	5
13. ห่างไกลอบายมุข					/		

สรุปข้อมูลคุณลักษณะความเป็นคนดีจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์
และนักจิตวิทยา

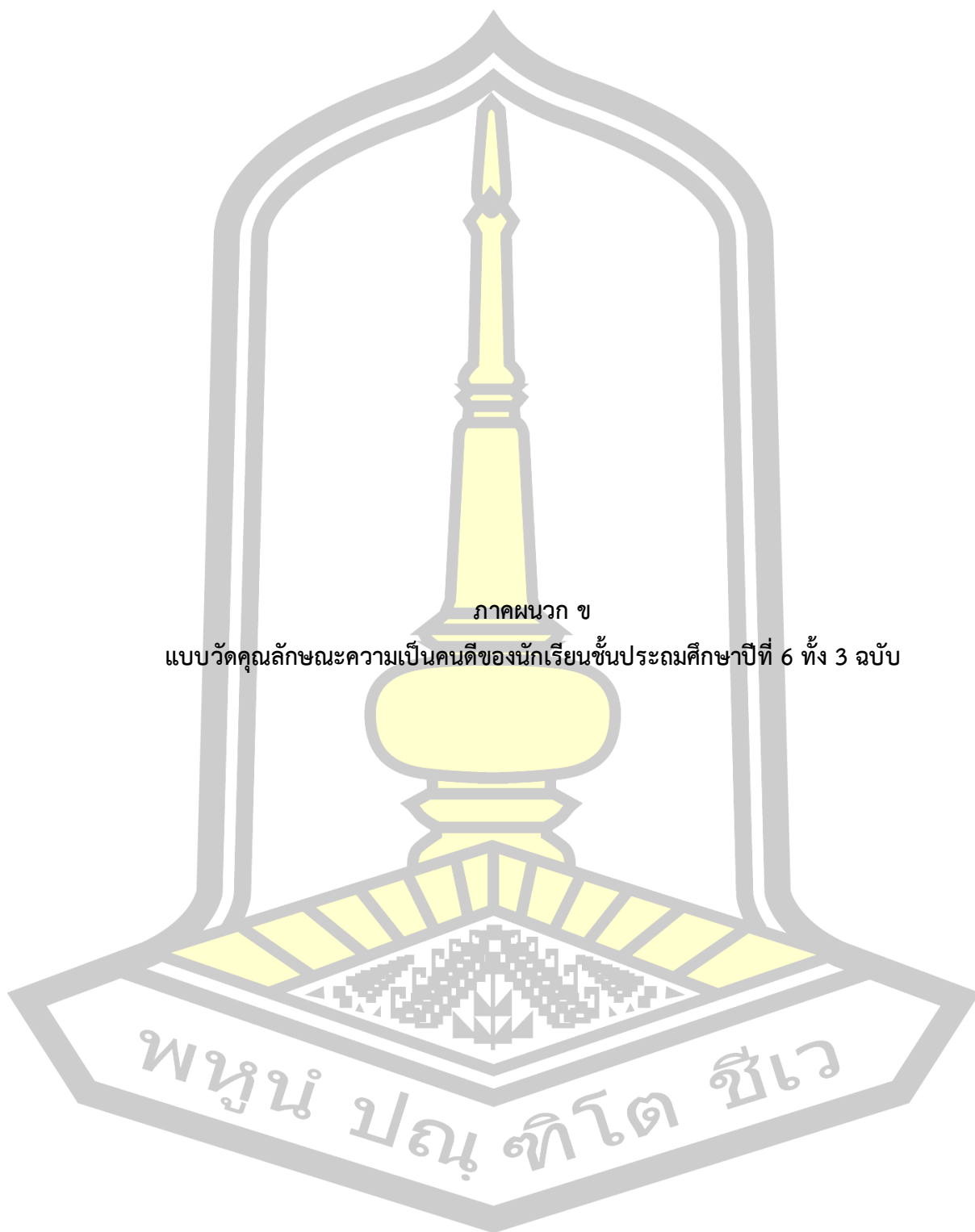
คุณลักษณะความเป็นคนดี	จำนวน (คน)				รวม (คน)	ลำดับ ความ สำคัญ
	ผู้ บริหาร	ครู	ศึกษา นิเทศก์	นัก จิตวิทยา		
1. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (ช่วยเหลือเกื้อกูลให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน การแบ่งปันด้วยความจริงใจ)	3	5	4	3	15	2
2. พุดดี (พุดจาสุภาพไพเราะ ไม่พุดเสียงดังโวยวาย พุดด้วยน้ำเสียงเป็นมิตร ไม่พุดให้ร้ายป้ายสีคนอื่น ไม่พุดตำหนิคนอื่น พุดให้กำลังใจ พุดแต่สิ่งดีดี)	-	2	1	3	6	-
3. ทำดี (การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ทำโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ทำเต็มที่ตามกำลังความสามารถ)	-	2	2	3	7	-
4. รับผิดชอบ	3	6	5	3	17	1
5. จิตสาธารณะ จิตอาสา	1	3	2	-	6	-
6. กตัญญูกตเวที เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์	-	1	2	1	4	-
7. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	-	2	2	-	4	-
8. มีวินัย	3	6	5	3	17	1
9. ขยันหมั่นเพียร	2	4	5	3	14	3
10. เสียสละ	-	1	3	-	4	-
11. ซื่อสัตย์	3	5	4	3	15	2
13. ห่างไกลอบายมุข	1	1	3	-	5	-
14. มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตน มีมารยาท	-	-	3	-	3	-
15. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	-	-	2	-	2	-
16. ยึดหลักคำสอนของศาสนา	-	-	-	1	1	-

สรุปข้อมูลคุณลักษณะความเป็นคนดีจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์

คุณลักษณะความเป็นคนดี	การศึกษา เอกสาร	การ สัมภาษณ์	รวม	ลำดับ ความสำคัญ
1. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (ช่วยเหลือเกื้อกูลให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน การแบ่งปันด้วยความจริงใจ)	7	15	22	3
2. พุทธิ (พูดจาสุภาพไพเราะ ไม่พูดเสียงดังโวยวาย พูดด้วยน้ำเสียงเป็นมิตร ไม่พูดให้ร้ายป้ายสีคนอื่น ไม่พูดตำหนิคนอื่น พูดให้กำลังใจ พูดแต่สิ่งดีดี)	-	6	6	
3. ทำดี (การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ทำโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ทำเต็มที่ตามกำลังความสามารถ)	-	7	7	
4. รับผิดชอบ	7	17	24	2
5. จิตสาธารณะ จิตอาสา	-	6	6	
6. กตัญญูกตเวที เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ครูอาจารย์	4	4	8	
7. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	-	4	4	
8. มีวินัย	7	17	24	2
9. ขยันหมั่นเพียร	7	14	21	4
10. ความเสียสละ	6	4	10	
11. ซื่อสัตย์	10	15	25	1
13. ห่างไกลอบายมุข	-	5	5	
14. มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตน มีมารยาท	2	3	5	
15. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	-	2	2	
16. ยึดหลักคำสอนของศาสนา	-	1	1	
17. ความมีเหตุผล	4	-	4	
18. ความทะเยอทะยาน	1	-	1	
19. ควบคุมตนเองได้	3	-	3	

คุณลักษณะความเป็นคนดี	การศึกษา เอกสาร	การ สัมภาษณ์	รวม	ลำดับ ความสำคัญ
20. ความเมตตากรุณา	4	-	4	
21. ความสนใจใฝ่รู้	2	-	2	
22. ความอดทน	2	-	2	
23. ความตรงต่อเวลา	4	-	4	
24. ความเชื่อมั่นในตนเอง	1	-	1	
25. ความเป็นผู้นำ	1	-	1	
26. ความเป็นประชาธิปไตย	6	-	6	
27. การศึกษาสูง	2	-	2	
28. ความคิดสร้างสรรค์	1	-	1	
29. ฐานะมั่นคง	1	-	1	
30. ความสามารถสูง	1	-	1	
31. ความประหยัด	6	-	6	
32. มนุษย์สัมพันธ์	4	-	4	
33. ความฉลาดทางอารมณ์	2	-	2	
34. จริยธรรม	1	-	1	
35. ให้อภัย	1	-	1	
36. ความเห็นใจ	1	-	1	
37. เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	1	-	1	
38. การยอมรับ	1	-	1	
39. ความกล้าหาญทางสังคม	1	-	1	

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ข

แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 3 ฉบับ

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ฉบับที่ 1 สำหรับครูประจำชั้น

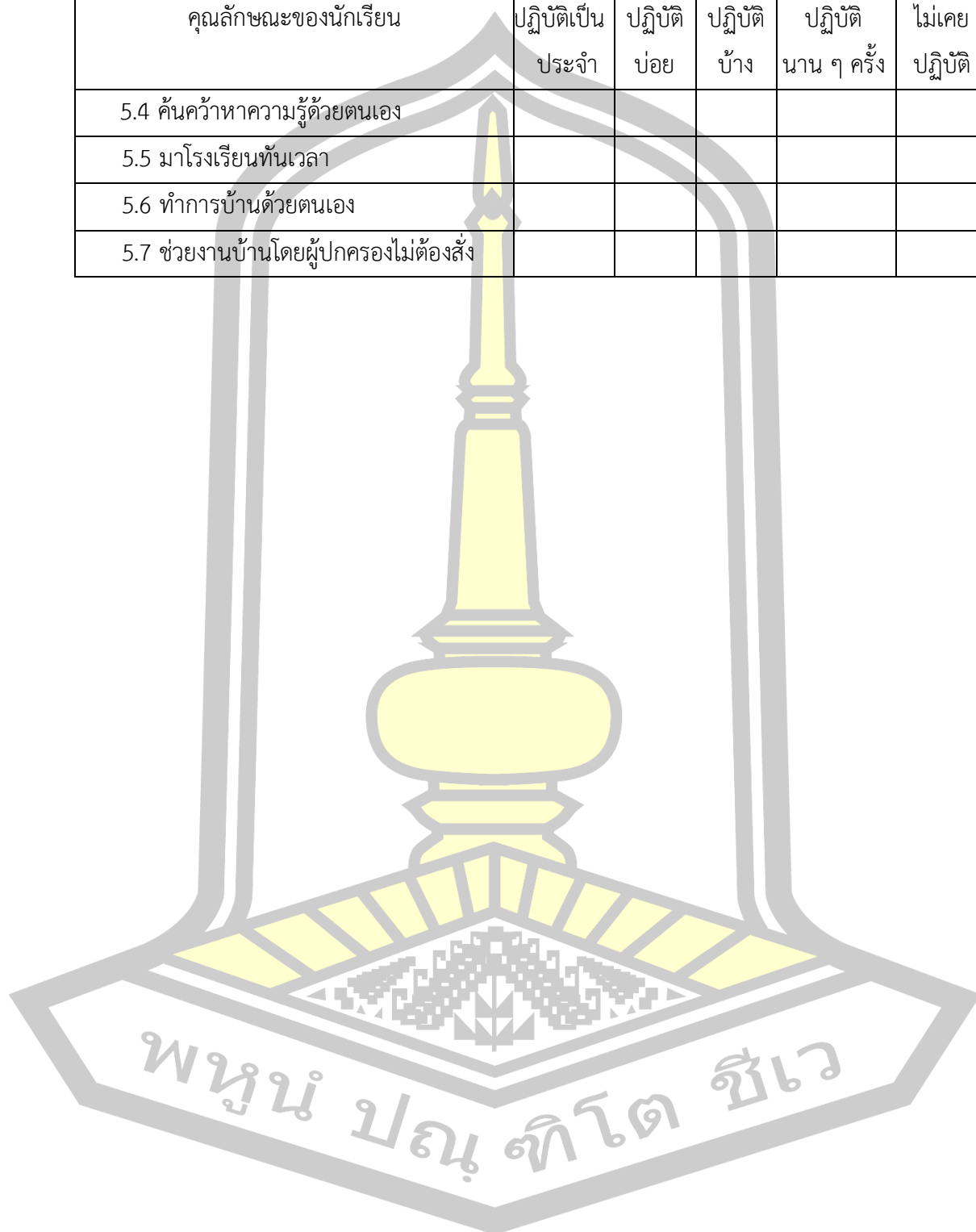
- คำชี้แจง** 1. แบบวัดฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โปรดทำเครื่องหมาย/ในช่องที่ตรงกับคุณลักษณะของนักเรียนในปกครองของท่าน
ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คุณลักษณะของนักเรียน	การปฏิบัติ				
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อย	ปฏิบัติบ้าง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต					
1.1 ไม่พูดใส่ร้ายคนอื่น					
1.2 ไม่โยนความผิดของตนไปให้ผู้อื่น					
1.3 ไม่เอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน					
1.4 ไม่ทำสิ่งผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง					
1.5 ไม่ลอกงานหรือการบ้านของผู้อื่น					
1.6 คืนอุปกรณ์ที่ยืมมาจากเพื่อนเมื่อใช้เสร็จ					
1.7 ยอมรับผิดเมื่อทำความผิด					
1.8 ไม่ช่วยปิดบังความผิดของผู้อื่น					
1.9 ส่งทรัพย์สินของที่เก็บได้คืนเจ้าของ					
2. ด้านความรับผิดชอบ					
2.1 ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวม					
2.2 ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด					
2.3 ตรงต่อเวลา					
2.4 เอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย					
2.5 มุ่งมั่นทำงานส่วนรวมให้สำเร็จ					
2.6 ยินดีรับผิดชอบกับเพื่อนหากงานกลุ่มมีความบกพร่อง					
2.7 ปกป้องชื่อเสียงของโรงเรียน					

คุณลักษณะของนักเรียน	การปฏิบัติ				
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อย	ปฏิบัติบ้าง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
3. ด้านความมีระเบียบวินัย					
3.1 ไม่หยอกล้อเพื่อนระหว่างเข้าแถว					
3.2 เข้าแถวเพื่อรอรับอาหารหรือซื้อของ					
3.3 ทิ้งขยะเป็นที่เป็นทาง					
3.4 แต่งกายถูกระเบียบโรงเรียน					
3.5 ไม่คุยเสียงดังในห้องเรียน					
3.6 เก็บของเข้าที่เมื่อใช้เสร็จแล้ว					
3.7 เชื่อฟังคำสั่งสอนพ่อแม่และครู					
3.8 ไม่กินขนมในห้องเรียน					
3.9 ขออนุญาตคุณครูก่อนออกจากห้อง					
3.10 กลับบ้านตรงเวลา					
4. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					
4.1 ช่วยเพื่อนทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
4.2 ช่วยอธิบายบทเรียนแก่เพื่อน					
4.3 ช่วยเพื่อนหรือครูถือของ					
4.4 ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน					
4.5 ให้กำลังใจเพื่อนที่ผิดหวังหรือเสียใจ					
4.6 แบ่งสิ่งของให้แก่เพื่อนที่ขาดแคลน					
4.7 รู้จักบริจาคสิ่งของแก่ผู้ยากไร้					
4.8 ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน					
4.9 อาสาทำงานเพื่อส่วนรวม					
4.10 ช่วยสอนเพื่อนทำการบ้าน					
5. ด้านความขยันหมั่นเพียร					
5.1 ทำการบ้านส่งครูสม่ำเสมอ					
5.2 อ่านหนังสือทบทวนการเรียน					
5.3 อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนบทเรียน					

คุณลักษณะของนักเรียน	การปฏิบัติ				
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อย	ปฏิบัติบ้าง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
5.4 ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					
5.5 มาโรงเรียนทันเวลา					
5.6 ทำการบ้านด้วยตนเอง					
5.7 ช่วยงานบ้านโดยผู้ปกครองไม่ต้องสั่ง					

แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

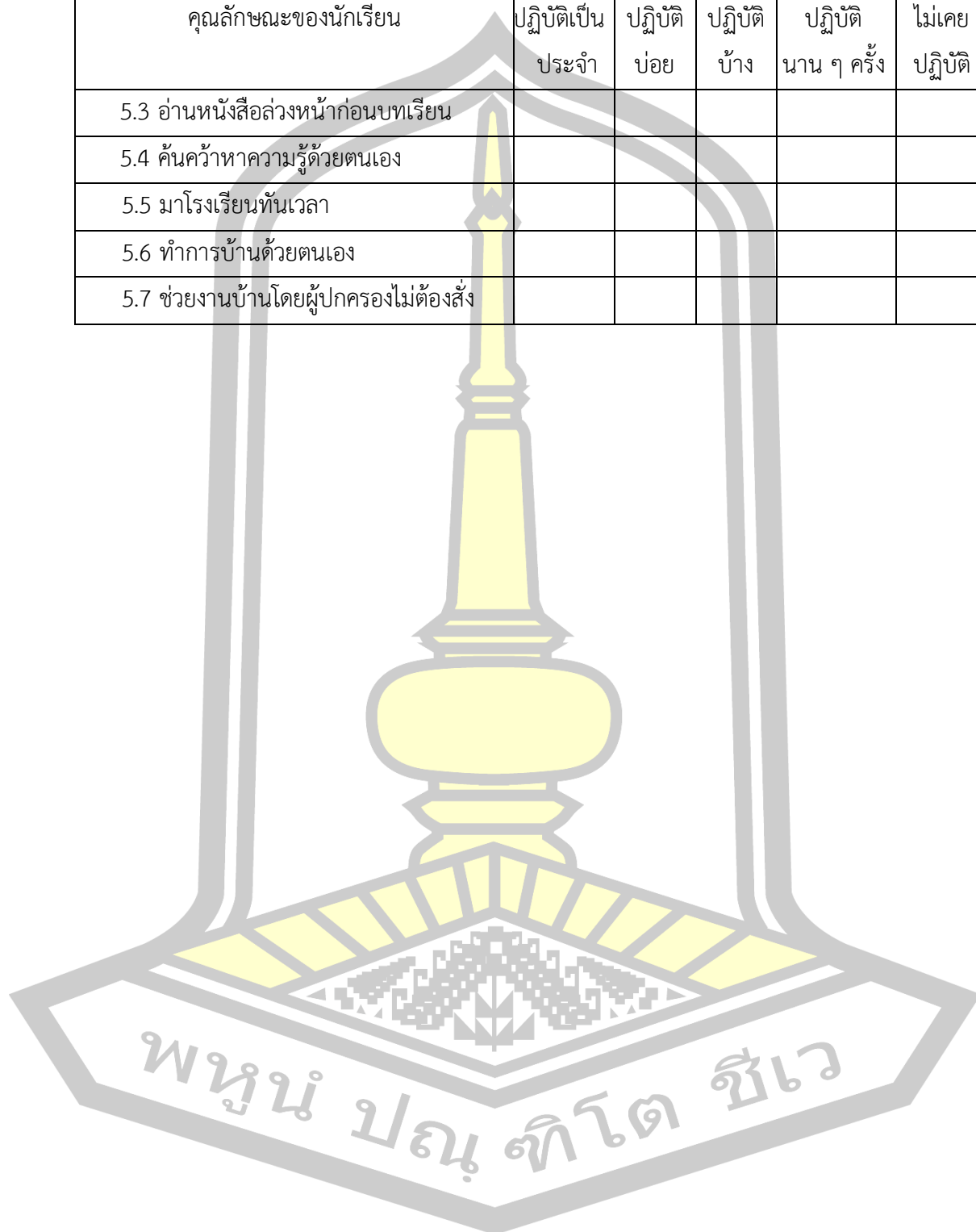
ฉบับที่ 2 สำหรับผู้ปกครอง

- คำชี้แจง** 1. แบบวัดฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. โปรดทำเครื่องหมาย/ในช่องที่ตรงกับคุณลักษณะของนักเรียนในปกครองของท่าน
ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คุณลักษณะของนักเรียน	การปฏิบัติ				
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อย	ปฏิบัติบ้าง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต					
1.1 ไม่พูดใส่ร้ายคนอื่น					
1.2 ไม่โยนความผิดของตนไปให้ผู้อื่น					
1.3 ไม่เอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน					
1.4 ไม่ทำสิ่งผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง					
1.5 ไม่ลอกงานหรือการบ้านของผู้อื่น					
1.6 คินอุปกรณ์ที่ยืมมาจากเพื่อนเมื่อใช้เสร็จ					
1.7 ยอมรับผิดเมื่อทำความผิด					
1.8 ไม่ช่วยปิดบังความผิดของผู้อื่น					
1.9 ส่งทรัพย์สินของที่เก็บได้คืนเจ้าของ					
2. ด้านความรับผิดชอบ					
2.1 ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวม					
2.2 ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด					
2.3 ตรงต่อเวลา					
2.4 เอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย					
2.5 มุ่งมั่นทำงานส่วนรวมให้สำเร็จ					
2.6 ปกป้องชื่อเสียงของโรงเรียน					

คุณลักษณะของนักเรียน	การปฏิบัติ				
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อย	ปฏิบัติบ้าง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
3. ด้านความมีระเบียบวินัย					
3.1 เตรียมอุปกรณ์การเรียนอย่างครบถ้วน					
3.2 ทำงานที่ได้รับมอบหมายเหมือนเดิมถึงแม้พ่อ แม่ ไม่อยู่บ้าน					
3.3 ทิ้งขยะเป็นที่เป็นทาง					
3.4 แต่งกายถูกระเบียบโรงเรียน					
3.5 ไม่คุยเสียงดังในบ้าน					
3.6 เก็บของเข้าที่เมื่อใช้เสร็จแล้ว					
3.7 เชื้อฟังกำสอนพ่อแม่และครู					
3.8 ไม่กินขนมในห้องนอน					
3.9 ขออนุญาตพ่อแม่ก่อนไปข้างนอกบ้าน					
3.10 กลับบ้านตรงเวลา					
4. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					
4.1 ทำบุญให้ทานเมื่อมีโอกาส					
4.2 ช่วยยกหรือถือสิ่งของให้ผู้อื่น					
4.3 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ					
4.4 ให้อาหารหรือเศษอาหารแก่สัตว์เลี้ยง					
4.5 ให้กำลังใจผู้อื่นที่ผิดหวังหรือเสียใจ					
4.6 แบ่งสิ่งของให้แก่ผู้อื่นที่ขาดแคลน					
4.7 รู้จักบริจาคสิ่งของแก่ผู้ยากไร้					
4.8 ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน					
4.9 อาสาทำงานเพื่อส่วนรวม					
4.10 ช่วยงานผู้อื่นด้วยความเต็มใจ					
5. ด้านความขยันหมั่นเพียร					
5.1 ทำการบ้านส่งครูสม่ำเสมอ					
5.2 อ่านหนังสือทบทวนการเรียน					

คุณลักษณะของนักเรียน	การปฏิบัติ				
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อย	ปฏิบัติบ้าง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
5.3 อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนบทเรียน					
5.4 ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					
5.5 มาโรงเรียนทันเวลา					
5.6 ทำการบ้านด้วยตนเอง					
5.7 ช่วยงานบ้านโดยผู้ปกครองไม่ต้องสั่ง					

แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน

- คำชี้แจง** 1. แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดที่สมมติสถานการณ์ในชีวิตประจำวันให้นักเรียนอ่านแล้วพิจารณาว่าสถานการณ์นั้นตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนมากที่สุดเพียง 1 คำตอบ ซึ่งคำตอบของนักเรียนไม่มีถูก-ผิด และไม่ส่งผลต่อเกรดหรือคะแนน ขอให้นักเรียนตอบด้วยความจริงใจที่สุด
2. แบบวัดมีทั้งหมด 30 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง
1. ถ้านักเรียนทำการบ้านเสร็จไม่ทันส่งครูตามกำหนด นักเรียนจะอย่างไร
    - ก. ทำการบ้านให้เสร็จในตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน
    - ข. ขอยืมการบ้านเพื่อนมาลอกเพื่อส่งไปก่อน เพราะจะไม่เสร็จทันส่งครู
    - ค. ไปบอกครูในตอนเช้าก่อนเข้าเรียนถึงเหตุผลที่ไม่ได้ทำการบ้านและขอทำส่งในตอนเย็น
    - ง. ไม่ทำการบ้านส่งครู
    - จ. บอกครูว่าไม่สบาย ขอส่งการบ้านในวันต่อไป
  2. ในขณะที่ครูทำการสอนนักเรียนง่วงนอนจึงบอกครูว่า ไม่สบายขอไปนอนพักที่ห้องพยาบาล นักเรียนไม่ควรทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด
    - ก. ถ้าครูจับได้จะถูกทำโทษ
    - ข. อาจจะทำให้เสียโอกาสในการเรียน
    - ค. จะได้ไม่ถ่วงการเรียนเพื่อน
    - ง. อาจจะทำให้คนที่ป่วยจริงไม่มีที่นอนพัก
    - จ. ถึงแม้จะเรียนอยู่ก็เรียนไม่รู้เรื่อง
  3. ถ้านักเรียนเตะฟุตบอลไปโดนกระถางดอกไม้หน้าห้องแตก นักเรียนควรทำอย่างไร
    - ก. นิ่งเฉย
    - ข. รับสารภาพกับครู เพราะต้องการให้ครูภูมิใจว่าตนเป็นคนมีความรับผิดชอบ แม้ว่าจะไม่ได้ตั้งใจ
    - ค. รับสารภาพกับครู เพราะสังคมจะน่าอยู่ถ้าทุกคนกล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองทำ
    - ง. รับสารภาพกับครู เพราะจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวเองที่เป็นคนกล้ายอมรับผิด
    - จ. รับสารภาพกับครูพร้อมทั้งหาเพื่อนมาเป็นพยานว่าตนเองไม่ได้ตั้งใจทำผิด

4. ถ้านักเรียนยืมหนังสือจากห้องสมุดไปทำการบ้านแล้วทำขาด นักเรียนควรทำอย่างไร
- ไม่ส่งหนังสือคืนห้องสมุด
  - บอกครูว่าเป็นเหตุสุดวิสัยไม่ได้ตั้งใจทำให้เสียหายเพื่อจะไม่ถูกครูทำโทษ
  - ยอมรับในสิ่งที่ตนเองทำ พร้อมแสดงความรับผิดชอบ
  - เก็บไว้คืนครูพร้อมเพื่อนเมื่อเรียนจบ
  - บอกครูว่าน้องเป็นคนทำขาด
5. ถ้ามีเพื่อนชวนเด็ดมะม่วงของคนอื่นโดยไม่ขออนุญาต นักเรียนควรทำอย่างไร
- หักห้ามใจและห้ามเพื่อน ๆ ไม่ให้ขโมย เขาจับได้จะมีความผิด
  - ไม่สนใจและไม่ห้ามเด็ดขาดเพื่อน ๆ จะโกรธ
  - บอกเพื่อนให้เด็ดมะม่วงมาให้ตนเองกินด้วย
  - บอกเพื่อน ๆ ว่าการขโมยของคนอื่นจะทำให้เจ้าของเขาเดือดร้อน
  - ห้ามเพื่อน ๆ ไม่ให้ขโมย เพราะครูสอนไว้ว่าการขโมยเป็นการทำผิดศีล
6. ถ้านักเรียนพบกระเป๋าเงินตกอยู่ระหว่างทาง ขณะเดินไปซื้อของ นักเรียนควรทำอย่างไร
- เก็บกระเป๋าเงินไว้ถ้าพบเจ้าของก็จะคืนถ้าไม่พบก็จะเก็บไว้ใช้เอง
  - นำเงินไปซื้อรองเท้าเพราะถึงเราไม่เอาเงินคนอื่นเห็นก็ต้องเอาไปอยู่ดี
  - เก็บกระเป๋าเงินไว้ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตามหาเจ้าของ
  - ทำเป็นไม่สนใจแล้วเดินหนีไป
  - นำไปแจ้งผู้ปกครอง
7. ครูให้นักเรียนนำจดหมายจากทางโรงเรียนไปให้ผู้ปกครองและให้ส่งคืนในวันต่อมา แต่ปรากฏว่านักเรียนลืมนำจดหมายให้ผู้ปกครอง นักเรียนจะทำอย่างไร
- บอกครูว่าลืมแล้วพรุ่งนี้จะนำมาให้
  - กลัวถูกทำโทษจึงอ่านแล้วเขียนตอบเอง
  - บอกครูว่าให้ผู้ปกครองแล้วแต่ผู้ปกครองยังไม่ได้อ่าน
  - บอกครูว่ายังไม่ได้รับจดหมายจากทางโรงเรียน
  - บอกครูว่าทำจดหมายหาย และขอจดหมายฉบับใหม่
8. นักเรียนทำการบ้านวิชาวิทยาศาสตร์เสร็จแล้ว เพื่อน ๆ อ่านแล้วเห็นว่านักเรียนทำผิด นักเรียนจะทำอย่างไร
- ถามเพื่อนว่าผิดตรงไหนแล้วแก้ไขทันที
  - ไม่แก้ไขเพราะคิดว่าตนเองทำถูกต้องแล้ว
  - ถามเพื่อนว่าผิดตรงไหนแต่ไม่แก้เพราะทำเสร็จแล้ว
  - ทบทวนการบ้านของตนเอง ถ้าพบข้อผิดพลาดก็แก้ไข

- จ. ไม่สนใจคำพูดของเพื่อนเพราะไร้สาระ
9. คุณแม่ให้นักเรียนไปซื้อของในตลาด ขณะที่เดินไปซื้อของอยู่นั้นเห็นเพื่อน ๆ กำลังเล่นกันอย่างสนุกสนานและชวนนักเรียนมาเล่นด้วย นักเรียนจะอย่างไร
- บอกเพื่อนว่าจะต้องรีบซื้อของให้แม่
  - บอกเพื่อนว่าซื้อของให้แม่ก่อนแล้วจะมาเล่นด้วย
  - เล่นกับเพื่อนสักพักแล้วค่อยไปซื้อของให้แม่ให้ทันเวลา
  - บอกเพื่อนว่าไม่ว่างเพราะกลัวแม่ดุ
  - เล่นกับเพื่อนก่อนเพราะแม่คงไม่รีบใช้ของ
10. ครูมอบหมายงานให้กลุ่ม พรณิภา จัดนิทรรศการในวันพ้อแห่งชาติ แต่พรณิภาไม่มีความถนัดในงานแบบนี้ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถด้านนี้หลายคน ถ้านักเรียนเป็นพรณิภาจะปฏิบัติตนอย่างไร
- ช่วยเพื่อนทำงานแล้วค่อยหาทางหลีกเลี่ยงไม่ทำงานเวลาเพื่อนผลอ
  - ช่วยเพื่อนทำงาน เพราะทำดีหรือไม่ดีครูก็ให้คะแนนเท่ากันทุกคนอยู่แล้ว
  - ช่วยเพื่อนทำงาน เพราะจะได้ช่วยแบ่งเบาภาระเพื่อนจะได้ไม่ฟ้องครู
  - ช่วยเพื่อนทำงาน เพราะต้องทำให้สุดความสามารถตามที่ได้รับมอบหมาย
  - บอกเพื่อนว่าไม่สบายและขอกลับบ้านก่อน เพราะถ้าทำอาจทำให้งานออกมาไม่ดี
11. ครูนัดให้นักเรียนมาพร้อมกันที่โรงเรียน เวลา 07.00 น. เพื่อขึ้นรถไปทัศนศึกษา ถ้านักเรียนคนใดคนหนึ่งช้าจะทำให้เสียเวลาและการทัศนศึกษาก็จะไม่เป็นไปตามกำหนดการ สมศักดิ์ต้องเสียก่อนวันเดินทางและคงไม่สามารถไปตรงเวลาที่นัดหมายได้ ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์จะปฏิบัติตนอย่างไร
- ต้องพยายามไปให้ทันเวลา เพราะถ้าไม่ทันต้องโดนเพื่อนตำหนิแน่นอน
  - ต้องพยายามไปให้ทันเวลา เพราะถ้าไม่ทันครูและเพื่อนคงรู้ว่าเราต้องเสีย
  - ต้องพยายามไปให้ทันเวลา เพราะถ้าเราผิดเวลานิดหน่อยเพื่อนคงให้อภัยเรา
  - ต้องพยายามไปให้ทันเวลา เพราะการตรงต่อเวลาเป็นเรื่องที่ควรฝึกเป็นนิสัย
  - แจ้งในไลน์กลุ่มเพื่อน ฝากให้เพื่อนบอกครูว่าไปทัศนศึกษาไม่ได้
12. สมหมาย รับอาสาเพื่อนว่าจะนำดอกไม้มาในวันไหว้ครู พอถึงเวลา สมหมาย ไม่ได้นำดอกไม้ซึ่งเตรียมไว้แล้วมาเพราะลืมไว้ที่บ้าน ถ้านักเรียนเป็นสมหมาย จะปฏิบัติตนอย่างไร
- ต้องกลับไปเอาที่บ้าน เพราะถ้าไม่เอามาเพื่อนต้องไม่มีดอกไม้ทำพานแน่นอน
  - ต้องกลับไปเอาที่บ้าน เพราะถ้าไม่เอามาแสดงว่าเราเป็นคนไม่รับผิดชอบ
  - ต้องกลับไปเอาที่บ้าน เพราะถ้าไม่เอามาเพื่อนต้องตำหนิว่าเราไม่รับผิดชอบ
  - ไม่ต้องกลับไปเอาที่บ้าน เพราะเพื่อนคนอื่น ๆ ก็ต้องเอาดอกไม้มาอยู่แล้ว

- จ. ไม่ต้องกลับไปเอาที่บ้าน แต่ไปขอจากเพื่อนห้องอื่น
13. ครูสั่งให้ทำแบบฝึกหัดมาก่อนที่ครูจะทำการเฉลย ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์นั้น นักเรียนจะ
ทำอย่างไร
- ก. ทำแบบฝึกหัดให้ครบโดยไม่สนใจทย
ข. พยายามทำความเข้าใจและทำแบบฝึกหัดตามที่ครูสั่ง
ค. ไม่ทำแบบฝึกหัดมา เพราะครูจะเฉลยให้ฟังอยู่แล้ว
ง. ทำแบบฝึกหัดเฉพาะข้อที่ทำได้
จ. ลอกแบบฝึกหัดเพื่อน
14. นักเรียนมาโรงเรียนในตอนเช้าและเห็นเพื่อนเล่นอยู่บริเวณสนาม แต่วันนี้นักเรียนเป็นเวรทำ
ความสะอาดห้องเรียน นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ชวนเพื่อนขึ้นไปเล่นบนอาคารเรียน
ข. เล่นกับเพื่อนก่อนแล้วจึงไปเก็บกระบะเป่า
ค. เก็บกระบะเป่าก่อนแล้วจึงมาเล่นกับเพื่อน
ง. เก็บกระบะเป่าทำความสะอาดห้องก่อนแล้วจึงลงมาเล่นกับเพื่อน
จ. เก็บกระบะเป่า เอาถังขยะไปเท แล้วรีบลงมาเล่นกับเพื่อน
15. เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร
- ก. วางภาชนะใส่อาหารที่โต๊ะ
ข. นำภาชนะใส่อาหารไปเก็บให้เรียบร้อย
ค. ผ่ากรุนนองไปเก็บภาชนะใส่อาหารแล้วไปเล่นกับเพื่อน
ง. ผ่ากเพื่อนให้เก็บภาชนะให้
จ. บอกแม่ครัวว่ารีบไปทำงานช่วยคุณครูและวางภาชนะไว้ที่โต๊ะ
16. สมศรี ชีร์ถจักรยานยนต์มาถึงไฟแดง เขาไม่เห็นมีรถสักคันที่จอดรอสัญญาณไฟจราจรอยู่
ถ้านักเรียนเป็นสมศรี จะปฏิบัติตัวอย่างไร
- ก. ไม่ควรฝ่าไฟแดง เพราะเพื่อนเคยทำแล้วโดนจับอยู่บ่อยครั้ง
ข. ไม่ควรฝ่าไฟแดง เพราะตำรวจจราจรดักจับอยู่เป็นประจำ
ค. ไม่ควรฝ่าไฟแดง เพราะเพื่อนบอกว่าทำแล้วผิดกฎหมายจราจร
ง. ไม่ควรฝ่าไฟแดง เพราะผิดกฎหมายจราจร สร้างนิสัยไม่ดีให้กับตนเอง
จ. ฝ่าไฟแดงไปเลยยังงี้ก็ไม่เกิดอุบัติเหตุ เพราะไม่มีรถสักคัน

17. นักเรียนดื่มน้ำในขวดยังไม่หมด แต่ต้องเข้าเรียนแล้ว นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร
- ทิ้งขวดน้ำลงในถังขยะ
  - เก็บขวดน้ำใส่กระเป๋าไว้ดื่มต่อ
  - เทน้ำออกจากขวดแล้วทิ้งขวดลงในถังขยะ
  - เทน้ำรดต้นไม้ แล้วทิ้งขวดลงในถังขยะ
  - ให้ขวดน้ำแก่เพื่อนคนที่ไม่มีน้ำดื่ม
18. หลังตื่นนอนตอนเช้า นักเรียนควรปฏิบัติตัวอย่างไร
- พับผ้าห่มให้เรียบร้อยก่อนลุกออกจากที่นอน
  - ลุกจากที่นอนทันทีเพราะรีบแต่งตัวไปโรงเรียน
  - ไม่ต้องพับผ้าห่มเพราะตอนเย็นก็ต้องห่มนอนอยู่เหมือนเดิม
  - พับผ้าห่มให้เรียบร้อย เพราะแม่จะดู
  - พับผ้าห่มให้เรียบร้อยและถ่ายภาพลงไลน์บอกเพื่อน ๆ ว่าเรามีระเบียบ
19. สมหญิง มีของเล่น เสื้อผ้ามากมายที่บ้าน เนื่องจากเป็นครอบครัวที่มีฐานะดี วันนี้ครูได้เล่าเรื่องน้ำท่วมครั้งใหญ่ มีคนเดือดร้อนจำนวนมาก จึงอยากให้นักเรียนได้ร่วมบริจาคสิ่งของที่ตนเองไม่ใช่แล้ว ถ้านักเรียนเป็น สมหญิง จึงนำสิ่งของไปร่วมบริจาค เพราะเหตุใด
- เพราะเป็นหน้าที่ที่ต้องดูแลช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความทุกข์
  - เพราะสิ่งของมีมากแล้วแบ่งปันให้ผู้อื่นบ้าง
  - เพราะครูจะได้ให้คะแนนเพิ่มเมื่อเราสอบได้คะแนนน้อย
  - เพราะเพื่อน พ่อ แม่และครูจะได้ภูมิใจว่าเราเป็นคนมีน้ำใจ
  - เพราะของที่มีมากมายเก็บไว้ที่บ้านรกเปล่า ๆ
20. สมพงษ์ นักเรียนชั้นป.6 เห็นนักเรียนชั้น ป. 1 สองคน กำลังช่วยกันหิ้วถังขยะไปเท แต่เนื่องจากถังขยะมีน้ำหนักมากนักเรียนชั้น ป.1 ทั้งสองคนจึงต้องวางถังขยะลงที่พื้นแล้วหยุดพักไปเรื่อย ๆ กว่าจะถึงที่ทิ้งขยะ ถ้านักเรียนเป็นสมพงษ์ จะปฏิบัติตัวอย่างไร
- ไปตามน้อง ป.1 คนอื่น ๆ มาช่วยเพราะจะได้ฝึกเป็นนิสัย
  - ตามเพื่อน ๆ มาช่วยน้อง ตนเองกำกับแล้วสั่งให้เพื่อนทำ
  - ช่วยน้องนำขยะไปทิ้ง เตือนน้องให้ระวังความปลอดภัยด้วย
  - ให้กำลังใจน้องให้หิ้วถังขยะไปให้ถึงที่หมายแล้วจะเกิดความภูมิใจ
  - บอกคุณครูว่าไม่ให้น้องไปทิ้งขยะอีก เพราะน้องทำไม่ได้
21. พ่อและแม่บอก สมชาย ให้ช่วยสอนการบ้านน้องเวลาพ่อกับแม่ไม่อยู่บ้าน วันนี้สมชายกำลังดู

ละครเรื่องที่ชอบ แต่น้องก็รีบเร้าให้สมชายช่วยสอนการบ้าน ถ้านักเรียนเป็นสมชายนักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. สอนการบ้านให้น้องก่อน เพราะน้องจะได้ไม่ฟ้องพ่อแม่
- ข. สอนการบ้านให้น้องก่อน เพราะพ่อกับแม่จะได้ไม่ตำหนิ
- ค. สอนการบ้านให้น้องก่อน เพราะจะได้ทบทวนความรู้ตัวเองด้วย
- ง. สอนการบ้านให้น้องก่อน เพราะรับปากกับพ่อแม่แล้วต้องทำให้ได้
- จ. ตูละครจบแล้วค่อยสอนการบ้านให้น้อง

22. ครูให้หัวหน้าชั้น ป.6 เก็บรวบรวมสมุดงานของเพื่อนส่งครู ซึ่งมีสมุดงานของนักเรียนจำนวน 45 คน หัวหน้าชั้นจึงขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ช่วยยกสมุดไปส่งครู นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. รับช่วยหัวหน้าชั้น เพราะต้องรู้จักอาสาช่วยเหลือผู้อื่น
- ข. รับช่วยหน้าชั้น เพราะเพื่อนคนอื่นก็เคยช่วยเช่นกัน
- ค. รับช่วยหน้าชั้น เพราะถ้าหากครูรู้จะได้คะแนนเพิ่ม
- ง. รับช่วยหน้าชั้น เพราะต้องการได้รับการยกย่องจากเพื่อน
- จ. นิ่งเฉย เพราะเพื่อนที่คอยช่วยหัวหน้ามีอีกมากมาย

23. นักเรียนกำลังเดินทางไปโรงเรียนกับเพื่อนอีก 2 คน พวกเขาเห็นรถยนต์คันหนึ่งจอดเสียอยู่กลางถนนและเจ้าของรถกำลังพยายามเข็นรถเข้าจอดข้างทาง นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. ชวนเพื่อนช่วยเข็นรถ เพราะถ้าครูรู้จะได้รับการยกย่อง
- ข. ชวนเพื่อนช่วยเข็นรถ เพราะต้องช่วยเหลือผู้อื่นตามที่ครูสอนไว้
- ค. ชวนเพื่อนช่วยเข็นรถ เพราะเพื่อนจะได้ยอมรับว่าเราเป็นคนมีน้ำใจ
- ง. ชวนเพื่อนช่วยเข็นรถ เพราะต้องมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น
- จ. คงไม่สามารถช่วยเขาได้ เพราะต้องรีบไปโรงเรียน

24. นกตล เป็นเวรทำความสะอาดห้องเรียนวันจันทร์ แต่เมื่อคืนเขาต้องดูแลน้องแทนแม่ที่ไปกรีดยางเขาจึงไม่ได้ทำการบ้าน นกตลแก้ปัญหาโดยขอเปลี่ยนเวรกับศักดิ์ดา ถ้านักเรียนเป็นศักดิ์ดาจะปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. ยอมทำเวรแทน เพราะนกตลจะได้ไม่ถูกครูทำโทษ
- ข. ยอมทำเวรแทน เพราะนกตลเป็นคนแก้ปัญหาเก่งและมีนิสัยจะ
- ค. ยอมทำเวรแทน เพราะนกตลเป็นเพื่อนเราคนหนึ่งเหมือนกัน
- ง. ยอมทำเวรแทน เพราะทีหลังเราอาจจะเปลี่ยนเวรกับนกตลบ้าง
- จ. บอกกับนกตลว่า ทำการบ้านส่งครูวันหลังก็ได้ วันนี้ทำเวรก่อน

25. สมฤทัย เป็นนักเรียนที่เรียนอ่อนที่สุดในห้อง แต่เพื่อนและครูก็ให้กำลังใจอยู่เสมอ ถ้านักเรียน

เป็นสมถทัย จะปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. ต้องพยายามเรียนให้ได้ เพราะถ้าทำไม่ได้จริง ๆ ครูต้องช่วยอยู่แล้ว
  - ข. ต้องพยายามเรียนให้ได้ เพราะถ้าทำไม่ได้เพื่อนต้องตำหนิว่าเรียนอ่อน
  - ค. ต้องพยายามเรียนให้ได้ เพราะความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จจะตามมา
  - ง. ต้องพยายามเรียนให้ได้ เพราะเพื่อนคนอื่นที่มีความพยายามก็ผ่านกันทุกคน
  - จ. ต้องพยายามเรียนให้ได้ เพราะจะได้ไม่ด้อยกว่าคนอื่น
26. สมคิด เรียนวิชาภาษาไทยอ่อนมาก จึงไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย ครูและเพื่อน ๆ พยายามปลอบใจช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ถ้านักเรียนเป็นสมคิดจะปฏิบัติตัวอย่างไร
- ก. พยายามอีกครั้ง เพราะเพื่อนที่พยายามก็สำเร็จทุกคน
  - ข. พยายามอีกครั้ง เพราะถ้าพยายามแล้วต้องมีวันสำเร็จ
  - ค. พยายามอีกครั้ง เพราะครูและเพื่อนให้กำลังใจอยู่ก็คงสำเร็จ
  - ง. ถึงแม้จะพยายามอย่างไรก็คงไม่สำเร็จเพราะเราเรียนอ่อนมาก
  - จ. เลิกพยายาม เพราะความสามารถของคนไม่ได้ขึ้นอยู่กับกำลังใจ
27. นพรัตน์ ทำการบ้านให้ห้องเรียนกับเพื่อนอีก 4 คน ส่วนเพื่อน ๆ ช่างห้องเล่นกันอย่างสนุกสนาน เพื่อน 4 คน ที่ทำการบ้านอยู่คนเดียวไม่ได้จึงไปเล่นด้วย แต่นพรัตน์ ยังคงทำการบ้านอยู่เพราะเมื่อเธอกลับบ้านจะได้มีเวลาช่วยแม่ทำงาน นักเรียนคิดว่านพรัตน์มีเหตุผลอะไร
- ก. เพราะเพื่อนบางคนก็ช่วยพ่อแม่เมื่อกลับบ้านกันทุกคน
  - ข. เพราะครูสอนไว้ว่าการช่วยเหลือพ่อแม่เป็นสิ่งที่ควรทำ
  - ค. เพราะความอดทนในการเรียนควรสร้างให้เกิดเป็นนิสัย
  - ง. เพราะถ้าทำแบบนี้ทุกครั้งจะได้เงินค่าขนมเพิ่มขึ้นแน่นอน
  - จ. เพราะทุกคนจะได้ชื่นชมว่าเป็นคนขยัน
28. หลังรับประทานอาหารเช้า นักเรียนชั้น ป.6 มีหน้าที่ทำความสะอาดโรงอาหาร ศักดิ์ชัย จะต้องทำงานส่งครูช่วงบ่ายและยังทำไม่เสร็จ ถ้านักเรียนเป็น ศักดิ์ชัย จะปฏิบัติตัวอย่างไร
- ก. ทำความสะอาดก่อนเพราะยังมีเวลาจะไปทำงานได้
  - ข. ทำความสะอาดให้เสร็จก่อน ถ้าเพื่อนรู้ต้องฟ้องครูแน่
  - ค. ทำงานส่งครูให้เสร็จก่อน แล้วจึงไปทำความสะอาดที่หลัง
  - ง. หลบไปทำงานส่งครูก่อนเพราะเพื่อนทุกคนช่วยกันอยู่แล้ว
  - จ. ทำความสะอาดให้เสร็จก่อน เพราะกลัวว่าเพื่อนจะโกรธ
29. วันเสาร์นี้แม่ให้สนใจช่วยทำงานบ้าน เธอก็มีความตั้งใจช่วยทำงานทุกอย่าง ในขณะที่ทำความสะอาดพื้นอยู่นั้น เพื่อนของเธอมาชวนไปเที่ยวตลาด ถ้านักเรียนมีสนใจจะปฏิบัติตัว

อย่างไร

- ก. ทำงานบ้านให้เสร็จก่อน เพราะถ้าไม่เสร็จแม่ต้องดูแลนอน
  - ข. ทำงานบ้านให้เสร็จก่อน เพราะต้องรับผิดชอบงานให้เสร็จ
  - ค. ไปตลาดกับเพื่อนก่อน เพราะเดี๋ยวเพื่อนจะเสียความตั้งใจ
  - ง. ทำงานบ้านให้เสร็จก่อน เพราะครูสอนว่าต้องมีความรับผิดชอบ
  - จ. ทำงานบ้านครึ่งหนึ่ง แล้วไปตลาดกับเพื่อน กลับมาค่อยมาทำต่อให้เสร็จ
30. หลังจากครูสอนคอมพิวเตอร์เสร็จ ได้มอบหมายให้นักเรียนไปสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เพื่อทำรายงาน นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร
- ก. ต้องรีบสืบค้น เพราะถ้าช้าต้องโดยครูตำหนิ
  - ข. ต้องรีบสืบค้น เพราะถ้าเสร็จเร็วจะได้เล่นเกม
  - ค. ต้องรีบสืบค้น เพราะถ้าเสร็จเร็วเพื่อนจะได้ยอมรับว่าเราเก่ง
  - ง. ต้องรีบสืบค้น เพราะถ้าเสร็จเร็วจะได้สอนและแนะนำเพื่อนด้วย
  - จ. ต้องรีบสืบค้น เพราะจะได้มีเวลาทำอย่างอื่น

เฉลยแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน

ข้อที่	คะแนน				
	ก	ข	ค	ง	จ
1	5	3	4	1	2
2	1	5	4	3	2
3	1	3	5	4	2
4	1	4	5	3	2
5	3	2	1	5	4
6	2	1	5	3	4
7	5	4	3	1	2
8	4	2	3	5	1
9	5	4	2	3	1
10	2	4	3	5	1
11	2	3	4	5	1
12	4	5	3	1	2
13	3	5	1	4	2
14	2	1	3	5	4
15	1	5	2	3	4
16	2	3	4	5	1
17	1	5	2	3	4
18	5	2	1	4	3
19	5	4	2	3	1
20	2	3	5	4	1
21	2	3	5	4	1
22	5	2	4	3	1
23	3	4	2	5	1
24	4	3	5	2	1
25	3	2	5	4	1
26	4	5	3	2	1
27	2	4	5	3	1
28	5	3	2	1	4
29	3	5	1	4	2
30	2	1	3	5	4

**คู่มือดำเนินการวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

ความหมายของการวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน

คุณลักษณะความเป็นคนดี หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกในรูปของลักษณะท่าที อุปนิสัย ความรู้สึกนึกคิดและความประพฤติ ได้แก่

1. ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่ประพฤติตนอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน รวมถึง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นและความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่
2. ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ พยายามที่จะปรับปรุงพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น มีความสำนึกในหน้าที่ที่ตนเองและสังคม พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และไม่ละทิ้งงานเมื่อประสบอุปสรรค
3. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่ถูกต้องตามกฎกติกา ข้อบังคับ หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ
4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีบุคคล กระทำเพื่อผู้อื่นและสังคม การแบ่งปันหรือของใช้ให้แก่ผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยมิได้ถูกบังคับหรือขอร้องให้ช่วยเหลือ
5. ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่ามีความบากบั่น พยายามทำงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วางแผน จัดระบบ และศึกษาหาความรู้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

โครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ฉบับที่ 1 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 43 ข้อ ดังนี้

1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านความรับผิดชอบ	จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านความมีระเบียบวินัย	จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านความขยันหมั่นเพียร	จำนวน 7 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน
เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ ดังนี้

1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านความมีระเบียบวินัย จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านความขยันหมั่นเพียร จำนวน 7 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบวัดลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน
เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ดังนี้

โครงสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คุณลักษณะความเป็นคนดี	พฤติกรรมบ่งชี้	จำนวนข้อ
1. ความซื่อสัตย์สุจริต	<p>ไม่พูดใส่ร้ายคนอื่น</p> <p>ไม่โยนความผิดของตนไปให้ผู้อื่น</p> <p>ไม่เอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน</p> <p>ไม่ทำสิ่งผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง</p> <p>ไม่ลอกงานหรือการบ้านของผู้อื่น</p> <p>ไม่ฉีกหนังสือในห้องสมุด</p> <p>คืนอุปกรณ์ที่ยืมมาจากเพื่อนเมื่อใช้เสร็จ</p> <p>ยอมรับผิดเมื่อทำความผิด</p> <p>ไม่ช่วยปิดบังความผิดของผู้อื่น</p> <p>ส่งทรัพย์สินของที่เก็บได้คืนเจ้าของ</p>	6 (ข้อ 1-6)
2. ความรับผิดชอบ	<p>ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวม</p> <p>ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด</p> <p>ตรงต่อเวลา</p> <p>เอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>มุ่งมั่นทำงานส่วนรวมให้สำเร็จ</p> <p>ยินดีรับผิดชอบกับเพื่อนหากงานกลุ่มมีความบกพร่อง</p> <p>ปกป้องชื่อเสียงของโรงเรียน</p> <p>มีความเป็นผู้นำ</p>	6 (ข้อ 7-12)

คุณลักษณะความเป็นคนดี	พฤติกรรมบ่งชี้	จำนวนข้อ
3. ความมีระเบียบวินัย	<p>ไม่หยอกล้อเพื่อนระหว่างเข้าแถว</p> <p>เข้าแถวเพื่อรอรับอาหารหรือซื้อของที่ชยยะเป็นที่เป็นทาง</p> <p>แต่งกายถูกระเบียบโรงเรียน</p> <p>ไม่คุยเสียงดังในห้องเรียน</p> <p>เก็บของเข้าที่เมื่อใช้เสร็จแล้ว</p> <p>เชื่อฟังคำสั่งสอนพ่อแม่และครู</p> <p>ไม่กินขนมในห้องเรียน</p> <p>ขออนุญาตคุณครูก่อนออกจากห้อง</p> <p>กลับบ้านตรงเวลา</p>	6 (ข้อ 13-18)
4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	<p>ช่วยเพื่อนทำงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>ช่วยอธิบายบทเรียนแก่เพื่อน</p> <p>ช่วยเพื่อนหรือครูถือของ</p> <p>ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน</p> <p>ให้กำลังใจเพื่อนที่ผิดหวังหรือเสียใจ</p> <p>แบ่งสิ่งของให้แก่เพื่อนที่ขาดแคลน</p> <p>รู้จักบริจาคสิ่งของแก่ผู้ยากไร้</p> <p>ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน</p> <p>อาสาทำงานเพื่อส่วนรวม</p> <p>ช่วยสอนเพื่อนทำการบ้าน</p>	6 (ข้อ 19-24)
5. ความขยันหมั่นเพียร	<p>ทำการบ้านส่งครูสม่ำเสมอ</p> <p>อ่านหนังสือทบทวนการเรียน</p> <p>อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนบทเรียน</p> <p>ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>มาโรงเรียนทันเวลา</p> <p>ทำการบ้านด้วยตนเอง</p> <p>ช่วยงานบ้านโดยผู้ปกครองไม่ต้องสั่ง</p>	6 (ข้อ 25-30)

วิธีตรวจให้คะแนน

ฉบับที่ 1 และ ฉบับที่ 2 ตรวจให้คะแนนด้วยวิธีเดียวกัน ดังนี้

1. ตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ ดังนี้
  - ให้ 5 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัติเป็นประจำ
  - ให้ 4 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัติบ่อย
  - ให้ 3 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัติบ้าง
  - ให้ 2 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
  - ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ปฏิบัติน้อยมากหรือไม่เคยปฏิบัติ
2. หาค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยนำคะแนนทุกข้อมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ
3. นำคะแนนเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

ฉบับที่ 3 เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ซึ่งในแต่ละด้านมีลักษณะเป็นการสร้างสถานการณ์ สมมุติที่เกี่ยวข้องและพบเห็นในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ให้นักเรียนพิจารณาว่า ตนเองมีความคิดเห็นอย่างไร ถ้าอยู่ในสถานการณ์นั้น โดยแบบวัดแต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก มีระดับคะแนน เป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามขั้นตอนความรู้สึกรู้สึกของแครธวอล และคณะ (Krathwohl and others, 1964) ดังนี้

ให้ 5 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นสร้างลักษณะนิสัยหรือการตอบสนอง โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดตามมาหรือคุณค่าของการกระทำเพื่ออยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

ให้ 4 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นสร้างระบบคุณค่า หรือการตอบสนองโดยการเห็นคุณค่าของการปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

ให้ 3 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นสร้างค่านิยมหรือการตอบสนอง โดยต้องการให้ผู้อื่นยอมรับหรือเห็นด้วย

ให้ 2 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นตอบสนองหรือการตอบสนองโดยยึดความพอใจของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของคนอื่น

ให้ 1 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมขั้นการรับ โดยการรู้จัก ความเต็มใจในการรับ ควบคุมหรือคัดเลือกสิ่งที่เอาใจใส่

การแปลความหมายของคะแนน

ฉบับที่ 1 และ ฉบับที่ 2 แปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51–5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นคนดีอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51–4.50 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นคนดีอยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51–3.50 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นคนดีอยู่ในระดับ

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50–2.50 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นคนดีอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นคนดีอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ฉบับที่ 3 แปลความหมายของคะแนน ดังนี้

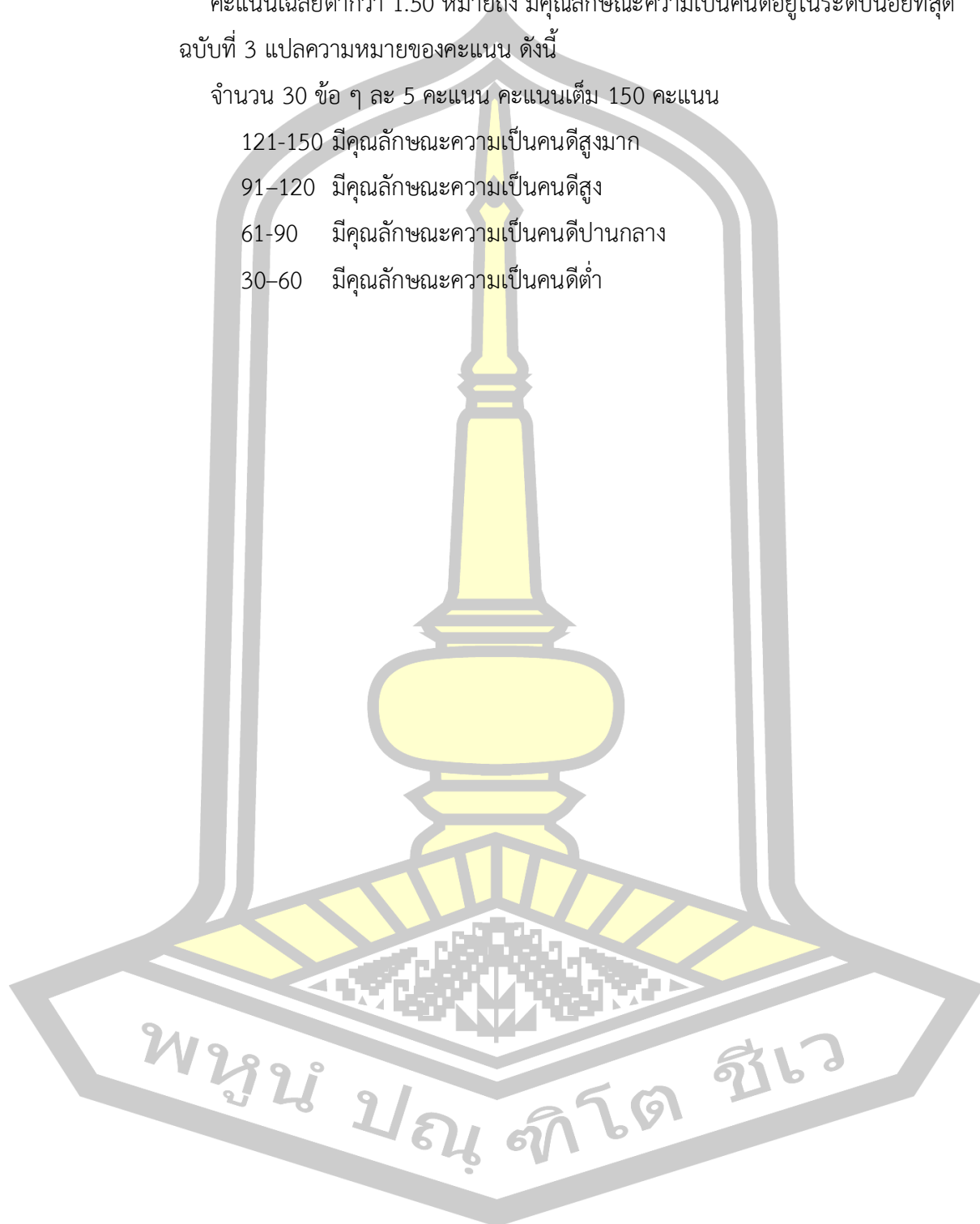
จำนวน 30 ข้อ ๆ ละ 5 คะแนน คะแนนเต็ม 150 คะแนน

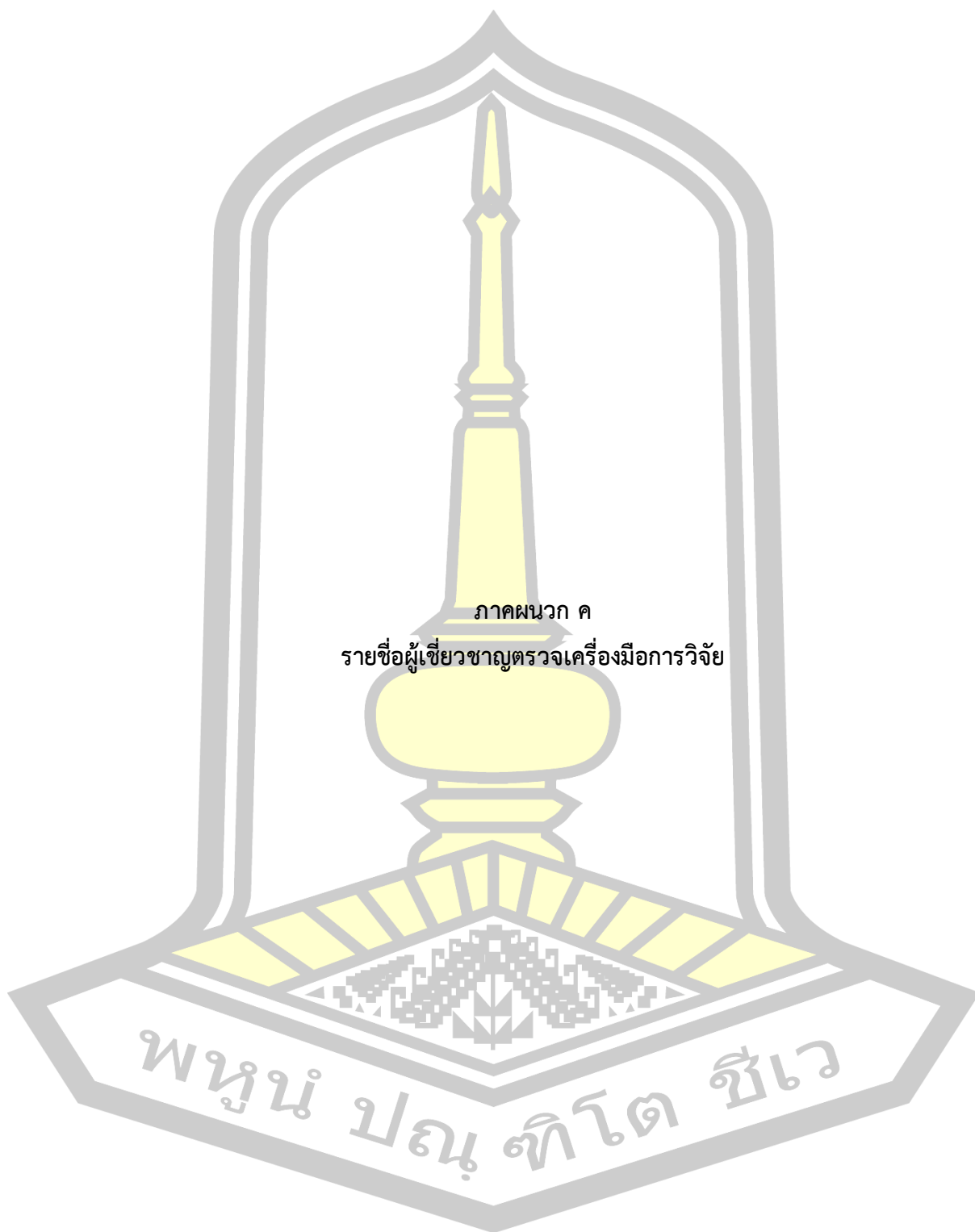
121-150 มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูงมาก

91-120 มีคุณลักษณะความเป็นคนดีสูง

61-90 มีคุณลักษณะความเป็นคนดีปานกลาง

30-60 มีคุณลักษณะความเป็นคนดีต่ำ

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

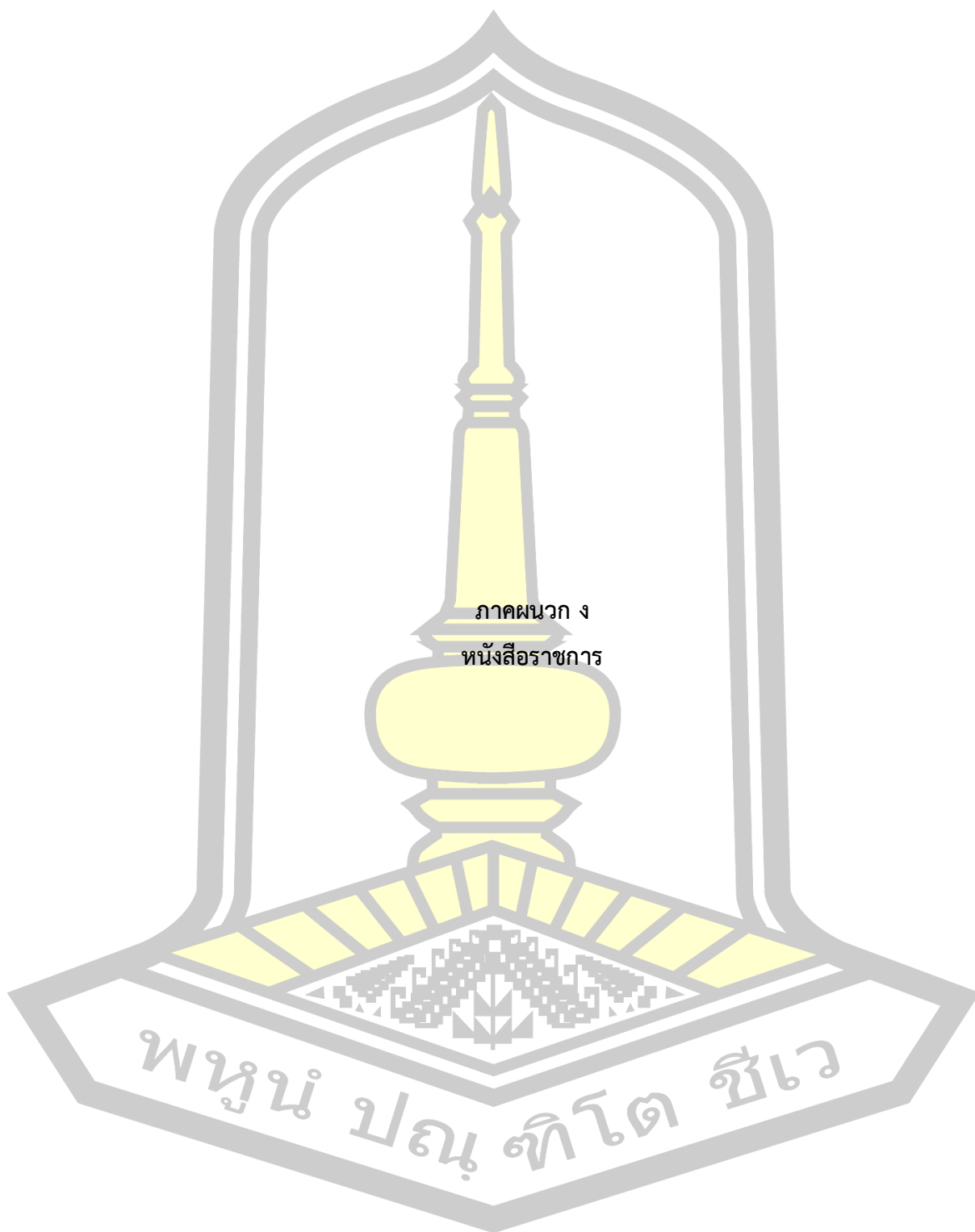
พหุพันธ์ ปณฺ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. ผศ.ดร.สุนันท์ สีพาย   ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผล
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2. ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์   ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
3. ดร.อภิชาติ พรหมฝาย   ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 1
4. ดร.นัจรีพร สิมมาลุน   ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนภูหลวงวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
5. ดร.จิรนนท์ ปุมพิมาย   ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 1

พจนัน ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ง
หนังสือราชการ

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว1601

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.สุนันท์ สipay

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว1601

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว1601

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.อภิชาติ พรหมฝาย

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว1601

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.นัจรีพร สิมมาลุน

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว1601

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.จිරินทร์ ปุมพิมาย

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1

เรียน ผอ.คณิต ัญญะภูมิ

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์ คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน ผอ.สมศักดิ์ บุตรโต

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน ผอ.ประเสริฐ ปุ่มพิมาย

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์ คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ ในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน ศน.สาวิกา จักรบุตร

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์ คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน ศน.ประยงค์ มาแสง

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน ศน.ชัยรัตน์ มวลชัยภูมิ

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1

เรียน ศน.ปวีณวัชร มณีพีเชิขร

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1

เรียน ศน.วิษณุ ฉลองขวัญ

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1

เรียน นางสาวสุยารินทร์ สิทธิวงค์

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โดมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน นางสาววรรณัฐ กลิ่นจันทร์

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์ คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1

เรียน นางสาวลลิตา สกฤตทอง

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1602

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนลาน

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1602

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนศรีทอง

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1602

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวแดง

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน นางกัญฐารัตน์ จิตต์ปราณี

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์ คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน นางทิพย์วรรณ สุนนท์

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 1604

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1
เรียน นางสาวจำปี บุญพรหม

ด้วย นายชาญณรงค์ วิไลชนม์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การวัดผลการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตสัมภาษณ์คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนในสังกัด สพป.ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0883460771

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายชาญณรงค์ วิไลชนม์
วันเกิด	วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 192 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าใหญ่ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36210
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ คศ.3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนศรีสว่างสามัคคี ตำบลท่าใหญ่ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36210
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2541 ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา พ.ศ. 2562 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พจนัน ปณฺ ทิโต ชีเว